MIHAIL EMINESCU

—Ion HALMAGHI—

ne-a lăsat o operă trainică, ce nu și-a pierdut prospețimea, fascinația, puterea generatoare de inspirații și deschideri largi și clare de orizonturi de gândire și orientare. O operă care își păstrează mereu actualitatea ei, pentrucă cuprinde esențe, idei și forme de sensibilitate, de cugetare morală, ce reprezintă structurile intime ale unor năzuințí de ființare spirituală, și istorică specifice unui neam întreg.

Acest peregrin al tărâmurilor românești, mânat de îndemnurile firii sale iscoditoare și adulmecătoare a caratelor superbe ale sensibilității gândirii și spiritului național, a cules nestimatele manifestărilor, tradițiilor și moravurilor, și a credințelor populare, cu bucuria simplă a unui copil care se miră de darurile, sensurile și dinamica vieții unui popor de țărani, așa cum au fost acestea rânduite în ierarhii armonioase de ordinea creației divine.

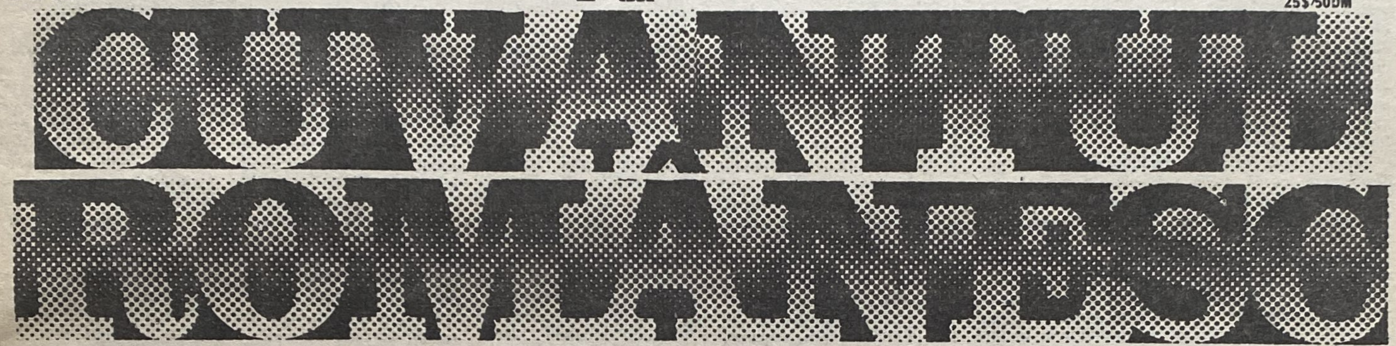
Eminescu este un dar al neamului românesc și a trăit cu plenitudine în magma spirituală a acestuia, s'a identificat cu noimele sale de existență, a cântat cu entuziasm melodiile încântătoare ale lirismului său, în tonalități proprii și s'a dăruit idealurilor sale pentru încropirea unui destin unic și măreț. Eminescu a crezut în puterea virtuților creatoare ale subconstientului colectiv, din care el însuși s'a ridicat la suprafață încărcat cu darurile lucidității, ale unei trăiri profunde și ale curajului de a duce la mari împliniri misiunea existenței românești.

Eminescu a fost suflet din sufletul românesc și creațiile sale au exprimat bogăția acestui suflet în cuprinderea lui cea mai autentică.

In anul acesta, la 15 Iunie, se împlinesc 100 de ani dela moartea marelui poet și, pe lângă cinstirea ce i se cuvine să i-o aducem, avem și noi nevoie de îndreptarul lui, adică să ne întoarcem la izvoarele naționalismului atât de curat, frumos și organic articulat în scrierile sale. Prin acest naționalism își va găsi calea cea adevărată poporul român de azi, atât de încercat de obida vremii, calea împlinirii spirituale, căci el înseamnă credință în misiunea istorică a unui neam pentru a-și croi un destin propriu pe temeiurile învățăturii creștine, care vin dela începătura ființei sale.

ISSN
0705-8365

Pretul unui abonamet anual
25$/50DM

THE ROMANIAN VOICE
THE LARGEST ROMANIAN NEWSPAPER IN THE FREE WORLD

ANUL 14 Nr. 155 -MARTIE 1989- PUBLICAȚIE LUNARĂ EDITOR: GEORGE BĂLAȘU

CIRCULATIE IN AFARA CANADEI: AFRICA, ARGENTINA, ANGLIA, AUSTRALIA, BRAZILIA, BELGIA, CHILE, DANEMARCA, ELVETIA, GERMANIA, GRECIA, FRANTA, ISRAEL, ITALIA, OLANDA, ROMANIA, SPANIA, S.U.A., SUEDIA, TURCIA, YUGOSLAVIA, NOUA ZELANDA

SEMNE DE DESCOMPUNERE COMUNISTĂ

Eugen BÂRSAN

Până nu de mult, lucruri de neînchipuit:

-Denunțarea și condamnarea din presa sovietică a "oribilelor" crime ale stalinismului, între care genocidul de milioane din Ucraina și masacrul dela Katyn a 15 mii de ofițeri polonezi sunt pe primul plan. Aceeași presă a îndrăznit a se apuca să-l critice chiar și pe însuși infailibilul Lenin, fondatorul politic și ideologic al Uniunii Sovietice și omul a cărui operă scrisă este văzută ca sacră, pentru motivul că ar fi concentrat în mâinile partidului o putere prea excesivă și în chipul acesta i-ar fi croit drum lui Stalin pentru crearea unui stat totalitar "perfect".

Legislatorii estonieni fac o lege prin care se pretinde dreptul de veto în contra legislației venită dela Moscova, tinzând ca în chipul acesta să afirme un drept de suveranitate pe teritoriul lor național. Totodată ei mai legiferează că, limba oficială în Estonia e cea estonă. In chip firesc, vizând prin aceasta să se apere de rusificare. La o populație de 1,6 milioane, Rușii s'au infiltrat în Estonia în proporție de 40%.

Cam tot în timpul evenimentelor din Estonia - Noembrie 1988 - 120.000 de mii de Georgieni demonstrează în Tiflis contra autorității guvernamentale ruso-comuniste. Se cere ca să se predea în massă carnetele de partid și se ridică problema eliberării Georgiei. Pe pancartele purtate erau înscrise lozincile: "Georgia a Georgienilor", "Răspundem cu teroare la teroare", "Suntem gata să vărsăm sânge" și "Să se termine cu expansiunea demografică!" Georgia e pe coasta de Răsărit a Mării Negre și are o populație de 5,3 milioane de locuitori.

Se mișcă Uzbecii. In Decembrie 1988, Camera legislatoare a Uzbekistanului refuză să accepte un buget pregătit de organele partidului. Agenția TASS, comentând acest refuz, vorbește de el ca de un lucru "fără precedent" în sistemul comunist sovietic.

In Ianuarie 1989, 50 de mii de Lituanieni protestează, în Vilna, Pactul Hitler-Stalin care a dus la anexarea sovietică a Lituaniei, Letoniei, Estoniei, Basarabiei, Bucovinei de Nord și a Poloniei răsăritene. Douăzeci de vorbitori au cerut retragerea armatei sovietice de ocupație și independență pentru Lituania. Aceeași poziție a fost adoptată și de Estonia și Letonia.

O briză a libertății în Ungaria. Pus sub presiune publică, regimul comunist și-a dat de curând în prin-

Continuare in pag. 3

SATUL ROMÂNESC ÎN LUPTĂ PENTRU SUPRAVIEȚUIRE

—Alexandru NEMOIANU—

De aproape un an asistăm cu toții la un atac deschis și total al vremelnicei administrații comuniste dela București îndreptat împotriva satelor românești.

Ura contra satelor este un factor comun tuturor regimurilor comuniste și ca atare nu reprezintă o noutate. Dacă ar fi să încadrăm într'o perspectivă istorică mai largă această ură fără margine, ea trebue încadrată în conflictul străvechi dintre sedentari, adică oamenii pământului, și nomazi, adică trecători sau pleavă în vânt.

Cu toate acestea actualul atac maladiv împotriva satului românesc prezintă câteva aspecte ce merită reamintite.

Mai întâi se cuvine să fie din nou repetat că într'un clasament al sistemelor de organizare omenească satul românesc ocupă un loc de frunte. Inceputul satelor din România se pierde în negura vremurilor. Săpăturile arheologice au descoperit pe tot cuprinsul românesc așezări de tip sătesc încă dela începuturile neoliticului.

Statul dac și-a bazat puterea și vitalitatea pe comunitățile de oameni liberi, organizate în obști sătești.

Pe toată durata "mileniului întunecat" al migrației popoarelor, deci până în veacul al XII-lea și al XIII-lea, Românii au rămas locuitorii statornici ai teritoriului dintre Nistru și Tisa ca urmare a faptului că organizarea lor de bază a fost satul.

Cu toată dreptatea se poate afirma că poporul român în totalitatea lui și fiecare Român în parte s'au născut într'un sat!

Atunci când satele încep să fie pomenite în documente scrise, deci din veacul al XIII-lea încolo, ele ne apar ca niște organisme sociale de o complexitate tulburătoare.

Erau grupuri de oameni ce aveau în comun un teritoriu pe care îl știau al lor "din moși strămoși" sau "din veci".

Fiecare familie avea în proprietate pământ arabil, livadă și fâneață, iar întreaga comunitate avea în devălmășie folosul pădurii, apelor și pășunilor montane.

Dar dincolo de această realitate economică și materială, care în mod inevitabil era mai întâi surprinsă de documentele scrise, satul era o extraordinară comunitate spirituală.

Intreaga așezare și rânduială se grupau în jurul Bisericii și de fapt, într'un înțeles mai profund, satul era Biserica adică totalitatea poporului rugător.

Din această realitate primă, decurgeau toate celelalte: puternicul sentiment al familiei, grija de copii și de buna lor creștere, ajutorul și respectul datorat aproapelui. Nu poate să surprindă că aceste trăiri fără egal s'au putut exterioriza în frumusețea caselor, a portului, a cântecului, a basmului.

Intr'o asemenea organizare conducătorii, sau mai exact fruntașii, se impuneau firesc. Ei erau aceia care dovedeau mai multă pricepere la lucru și aveau o mai mare cunoaștere și experiență a vieții, erau aceia pe care într'un mod totodată frumos și exact documentele îi numeau "oameni buni și bătrâni".

Desigur ar fi greșit și naiv să ne imaginăm că în toate satele și în toate vremile lucrurile s'au dezvoltat numai bine sau numai în termeni ideali. Ceea ce este important este însă faptul că satul oferea un cadru care făcea posibil ca lucrurile să se dezvolte în bine ca urmare a cultivării unor valori eterne care sunt: credința în Dumnezeu, respectul proprietății, sentimentul familiei și grija față de aproapele.

Este de adăugat la toate acestea că dacă satul a respectat pe omul harnic și răzbătător a făcut-o doar atunci când acesta a fost deopotrivă milos, cu dragoste și înțelegere față de semenii săi. Cei care urmăreau obținerea bunurilor materiale doar de dragul lor nu au avut un nume bun în satul românesc.

Asupra satului românesc au trecut multe nevoi dar nici una nu se poate compara cu cea abătută după ocuparea țării de hoardele bolșevice. Aceasta ca urmare a faptului că în vreme ce satul aparține categoriei binelui, comunismul este probabil cea mai agresivă formă din categoria răului și cum este știut aceste două categorii, binele și răul, sunt incompatibile. Tenace și diabolic s'a căutat umilirea săteanului, limitarea lui și batjocorirea lui prin numirea ultimelor lepădături în funcții de conducere, prin sistemul zis al "teroarei economice", prin deportări, prin "colectivizare", etc.

In mod miraculos totuși satele au supraviețuit și aceasta a dus la exasperare clica impusă la putere de trupele bolșevice.

In acest context a apărut planul "de sistematizare" a satelor, adică de distrugere fizică a lor.

Acest plan, ieșit dintr'o minte bolnavă și diabolică, a fost pus parțial în aplicare dar, în mod paradoxal, el se va dovedi, dacă va fi continuat, cauza ultimă a căderii inițiatorului său.

Intreaga suflare românească a izbucnit în protest și într'o unanimitate impresionantă acest plan maladiv a fost condamnat de mediile de informare și guvernele responsabile.

Dar mai mult decât atâta vremelnica administrație comunistă dela București a dovedit din nou fără posibilitate de tăgadă că este, în exprimarea unui prieten al meu, "întunecimea și abjecțiunea negativității pure".

editorial

UN RECENSĂMÂNT AL EXILULUI ROMÂNESC

Se pare că numărul Românilor care se găsesc în exil este impresionant de mare. Insă, nimeni nu dispune de un recensământ care să ofere o imagine mai completă a răspândirilor româneşti. Chiar noţiunea de răspândire arată dimensiunea şi dificultăţile pe care le-ar întâmpina acei care s'ar încumeta să întocmească un recensământ. Si din acelaşi motiv nu s'a alcătuit până astăzi un astfel de tabel numeric al Românilor răsfiraţi.

Există câteva instituţii ale Românilor din lumea liberă care posedă tabele nominale sau au acces la o parte din comunităţi, ca să aibă totuşi o orientare. Dar, nici una din aceste instituţii nu are comunicări directe cu altele, pentru a stabili cifre mai reale.

Intocmirea unui recensământ este o treabă complicată, care cere o cunoaştere metodologică a procedurilor, a categoriilor şi a elementelor esenţiale ale unui chestionar. Pe lângă aceasta, se pune problema de încredere, şi ea constituie o barieră serioasă în faţa unei încercări. Totuşi, problema nu este imposibilă. Dar, în acest caz, în care s'ar întreprinde ceva se poate porni dela comunităţile existente, în interiorul cărora să găsesc mulţi oameni de bună credinţă, care să colaboreze la un astfel de proiect.

Si categoria de cercetat cu prioritate este aceea a celor încadraţi în instituţii, asociaţii, sau grupări culturale, religioase sau ştiinţifice. In fapt, ar fi vorba numai de acei Români care constituie substanţa exilului românesc, în semnificaţia lui nealterată.

Aceasta ar fi o primă fază. Căci cu cei ce se socotesc exilaţi, se poate coopera, ei au conştiinţa identităţii lor, de categorie aparte, şi duc greul luptei din exil. Fireşte, se pot crea câteva centre regionale cu o directă legătură, după ce s'a căzut de acord asupra proiectului.

Ceilalţi, care trăiesc în marginea exilului, aşa zişii gheşeftari, nu intră în preocupările unui astfel de proiect, în faza iniţială.

Chestiunea se poate dezbate în perioada preliminară proiectului, pe temei de iniţiative, sugestii, adeziuni şi recomandări. Este o lucrare importantă la care trebue să se angajeze exilul cel adevărat. O lucrare morală de inventariere a forţelor, energiilor şi puterilor creatoare şi luptătoare.

Să nu se uite că guvernul comunist dela Bucureşti, prin mijloacele sale statale, oficiale de registrare şi prin serviciile agenţilor speciali desemnaţi pentru aceasta, are un inventar complet al Românilor din lumea liberă.

Dar obiectivele noastre sunt diferite de cele ale comuniştilor din România. Noi nu jucăm cărţi politice în hrubele ascunse ale afacerilor necurate.

Noi acţionam la lumina zilei, cu cugetele curate că apărăm o cauză dreaptă legitimă şi naţională, noi luptăm pentru drepturile naţionale ale poporului român, pentru restabilirea demnităţii acestui popor. Nu avem nevoie de hrube şi treburi dosnice, necinstite. Ar fi bine să pornim la lucru, să ascultăm părerile celor interesaţi sau pricepuţi şi să urnim căruţa unui proiect necesar luptei noastre.

Stim că exilul românesc are energii şi capacităţi care să îndrumeze proiectul de recensământ pe o cale bună, efectivă şi de interes naţional. Un astfel de proiect poate stârni un interes general, dacă cei pregătiţi pentru o asemenea lucrare încep să creioneze profilul unui asemenea proiect şi nu se lasă aşteptaţi.

George BĂLAŞU

EUROGATE

—Adrian B. COSMA—

Antreprenorii, misiţii sau ce-or mai fi, ai propagandei prefabricate gen Watergate sau Irangate, au pus acum la cale şi un Eurogate, personificat în cancelarul Germaniei de Vest, Helmuth Kohl. Un jurnalist cu nume de piatră preţioasă, sculă scumpă, a şi lansat termenul ''Kohlgate'', în U.S.A. E ceva tipic în această politică bazată pe jocuri de cuvinte care devin slogane şi care sunt de fapt creaţia unei vaste acţiuni de disoluţie a Occidentului. Prin găselniţa Kohlgate, se vrea în U.S.A., din partea ''liberală'' bineînţeles, repede după căderea liberalilor la alegeri, lichidarea cancelarului Kohl, cel mai convins, mai constant şi eficient prieten al Statelor Unite ale Americii, care se bazează în primul rând pe Germania liberă pentru apărarea libertăţii Occidentului.

Pricina găsită, scornită, cu bombele chimice ale unui nebun, Ghadafi, pe care nu-l mai ia nimeni în serios, e folosită pentru a pune în dificultate guvernul de Uniune Creştină din Germania liberă. Socialiştii promit mai mult pentru disoluţia Occidentului, dacă nu chiar tot, aşa cum se arată în opoziţia atât de murdar manifestată împotriva actualului guvern de stabilitate internă şi externă. Dar această stabilitate nu este iubită de o anume presă ''liberală'' din U.S.A.

Este cazul să ne referim la ''democraţie''. Stim că există ceva ca un parc rezervat, cu alte cuvinte democraţia nu e decât pentru unii. In schimb Germanii pot fi suspectaţi oricând de orice crimă iar democraţia lor trebue discreditată cu orice preţ. Dar această democraţie este azi unică în lume ca democraţie a unui stat de drept. Stat de drept înseamnă statul în care raporturile dintre guvern şi guvernaţi se bazează pe un consens de încredere reciprocă. Aceasta există în Germania de Vest, dar e neîncetat torpilată de socialişti, de comunişti şi de nouă unealtă a acestora ''Partidul Verzilor'', verzi ca prazul pentrucă sunt ''ecologişti'', pentru avortul universal, pentru promiscuitatea sexuală absolută, pentru tot ce este împotriva familiei, a culturii, a credinţei de orice fel. Acesta e sistemul de relaţii pe care se sprijină şi presa liberală, zisă, din U.S.A. care lucrează foarte în armonie cu Sovietele pentru ruptura Statelor Unite de cel mai important aliat de azi.

Intr'un stat de drept, statul nu este responsabil pentru infracţiunile, delictele sau crimele unor indivizi. Dacă din Germania s'au vândut produse echivoce lui Ghadafi, de aceasta sunt vinovaţi indivizi care vor avea de răspuns în faţa legii. Produse ''echivoce'' sunt acelea care pot servi şi la bunuri de consum obişnuite şi la înarmare. Acesta e cazul produselor exportate de niste fabricanţi, care erau de altfel cu musca pe căciulă, pentrucă au făcut expediţii pe căi lăturalnice, aşa fel încât multă vreme autorităţile se chinuiesc pentru găsirea corpului delict, fără rezultate. Intr'un stat de drept nu se pot face procese ca la comunişti, sau altă dată la nazişti pe bază de simple bănuieli, ci numai plecându-se dela dovezi concrete de acte ilicite. Nici serviciile americane nu au găsit nici un fel de asemenea probe pentru a fi folosite de justiţia germană.

Aceste lucruri le ştiu diamantele presei liberale din U.S.A., dar continuă să clănţăne şi dau pe faţă scopul cusut cu aţă albă: vor să strice relaţiile dintre U.S.A. şi Germania Federală, vor să-l dărâme pe Kohl, să discrediteze guvernul Uniunii Creştine, în alianţă cu nişte liberali autentici, şi vor să amintească din nou, aşa cum s'ar fi uitat deşi nu s'a uitat deloc, cât de criminali contra umanităţii ar fi Germanii, nazişti sau nu.

Toate acestea paralel cu ''perestroica'' lui Gorbaciov al cărei ţel este adormirea vigilenţei occidentale, dizolvarea alianţei atlantice, în vreme ce, aşa cum s'a constatat de specialişti englezi recent, se construieşte în continuare cea mai mare flotă din lume, şi toate submarinele folosesc energie atomică. ''Tradiţionale'' au mai rămas unele doar pentru supravegherea coastelor socotite ameninţate. Marina sovietică este cea mai mare marină ofensivă din istoria lumii.

Un Secretar de Stat din U.S.A. a plecat şi va veni altul care la fel de riguros să se intereseze exclusiv de soarta minorităţilor, într'o vreme în care efectiv majorităţile sunt la discreţia minorităţilor.

CĂTRE REDACŢIE

*NEW YORK, USA - Citesc cu uimire în coloanele paginii consacrate editurii Hyperion, numele lui Ion Dodu Bălan, nume care pentru mii de cititori români este sinonim cu impostura şi cenzura comunistă!!!

Fostul (poate şi actualul) ministru adjunct al culturii, activistul înfocat al Comitetului Central, fabricantul de lozinci în coloanele Luceafărului şi al României Literare, aşa zisul profesor pe seama căruia studenţii îşi exersau talentul satiric, şi-a schimbat cumva statutul? A devenit peste noapte din călău al culturii, victimă? Victimă a propriei sale cenzuri? Sau, sătul de mizeria comunistă, tânjeşte acum după dolarii americani şi după gloria ''internaţională'' ''cosmopolită'', etc., etc.,?

De altfel, nimic nou sub soare! Fenomenul se poartă în lumea occidentală: cei mai înfocaţi ''trâmbiţaşi ai vremurilor noi'', ca Nina Cassian, care au murdărit cu versurile lor o bună parte a istoriei literaturii române, devin deodată ''exilaţi'', continuând să păteze, în acest fel şi istoria literaturii din exil.

Mă întreb, oare, stimate domnule Cepoi, sunteţi şi dumneavoastră o victimă? Oricum, prefaţa ''savantului'' Dodu Bălan la volumul Cotruş este o bună introducere la promovarea ''adevăratelor valori''!

Pe când avem ''plăcerea'' să citim despre publicarea operelor complete semnate Nicolae şi Elena Ceauşescu????

Mioara RUNCAN

*CARACAS, VENEZUELA - Impreună cu cecul pentru abonamentul pentru 1989, primiţi vă rog şi călduroase urări de bine Dvs. şi membrii redacţiei. Dacă vrea Domnul, în vară s'ar putea să vă facem o vizită la Hamilton. Deşi trăiesc în Venezuela, am plecat împreună cu fratele meu cu o barcă dela Buenos Aires şi sperăm să ajungem la Quebec, navigând pe marile fluvii şi lacuri ale continentului. Intre Venezuela şi Florida vom trece prin Marea Caraibelor.

In aşteptarea întâlnirii cu reprezentanţii importantului grup de Români din Canada, vă salută,

Al Dvs., Constantin
GEORGESCU PIPERA

*BUCURESTI, ROMANIA - ... Hoţii noştri îţi iau din pensie (buzunar) în baza legii privitoare la muncă voluntară şi contribuţie bănească, în total, anual 1.000 lei, mai rău ca pe timpul fanarioţilor, când plăteai bir pe fumul care ieşea pe coş. Am lansat prima oară ''încunoştiinţare'' că vom plăti 275 lei pe an. Din anul 1985 plătesc. Si trebue să prestez şi 6 zile muncă obştească, iar în cazul că nu le pot presta, vor trece la executare silită, adică vor opri din pensie, plus majorările respective. Imediat am făcut contestaţie la Consiliul Popular, dar nu mi-au primit-o; cu mine mai erau şi alţi cetăţeni în cărucior, deci în imposibilitate de muncă. Iţi trimit un răspuns dat la ziar unei cetăţence, care pe semne că a fost îndrumată de cineva în acest sens. Eu n'am ştiut cui să mă adresez si sunt bună de plată 1.000 lei pe an. Sunt niste ''bandiţi la drumul mare''. Procedează murdar. M'am săturat de hoţii şi minciuni.

... Am fost în recunoastere la Chitila. Să vezi ce oameni necăjiţi, bolnavi, îsi asteaptă rândul la pachete sosite din străinătate, săracii tăcuţi, obidiţi de soartă; am văzut clipe din timpul războiului când aşteptam la o coadă imensă la pâine. Dar atunci, măcar o luam; acum pleci de multe ori acasă fără pâine. Si pâinea ajunge veche, rece, că trebue să o bagi în cuptor... şi numai noaptea, pentrucă ziua nu sunt gaze... Si oamenii tac...

S'a dat ''Nesscafe'' - 70 lei o cutie de 100 g.... omor, îmbulzeală, s'a terminat... Eu nu avusesem bani la mine, pentrucă mişună hoţii şi chiar tâlharii.

Nu mă duc la cimitir din acelaşi motiv. Ziua în amiaza mare au fost jefuite persoane în cimitir. In plus, laşi untdelemn pentru candelă într'o sticluţă de 100g, şi ţi-l fură. Laşi flori pe mormânt, ţi le fură... Mă mir că nu dezgroapă şi mortul ca să-i ia hainele. Este grotesc, dar adevărat...

Lizicuţa

*MUNCHEN, GERMANIA FEDERALA - ... Din întâmplare mi-a căzut în mână ziarul ''Cuvântul Românesc'' Nr.142 din Februarie 1988, al cărui conţinut m'a entuziasmat din toate punctele de vedere. Am retrăit momentele din adolescenţă, când citeam jurnalele aduse zilnic acasă de tatăl meu, Universul, Curentul, Timpul, Adevărul, etc., când ideile, opiniile şi informaţiile circulau liber, oferind cu adevărat oglinda vieţii reale, cu toate aspectele sale favorabile sau nefavorabile. Deşi sunt stabilit departe de ţară, nu pot rămâne izolat de tot ceea ce se petrece acolo, precum şi de spiritul românesc din Occident. Am suferit resemnat o viaţă întreagă oprimarea comunistă, care ţinteşte nu numai la distrugerea valorilor noastre de cultură, ci şi la distrugerea personalităţii umane în tot ceea ce are mai elevat, mai moral. Comunismul ceausist, excrescenţă originală a comunismului mondial prin monstruozitate, urmăreşte azi cu o perseverenţă diabolică... robotizarea şi aducerea la un numitor comun a caracterelor şi gândirii...

M.O.

REDACŢIA ZIARULUI NU ÎMPĂRTĂŞEŞTE ÎNTOTDEAUNA IDEILE ŞI PUNCTELE DE VEDERE ALE COLABORATORILOR DIN ARTICOLELE SEMNATE.

Second Class Mail Registration Number 4133

STÂNGA MILIARDARILOR

—Constantin GORAŞ—

In ultimele decenii, viaţa politică în lume a fost şi este încă, dominată de aşa numitele curente de stânga.

Dar ce este Stânga?

La prima vedere s'ar părea că esenţa acesteia rezidă în ceea ce vor să arate că sunt în sine, unele partide socialiste şi mai ales cele comuniste, a căror preocupare, teoretic, ar fi grija pentru cei mulţi şi obidiţi.

In acest caz s'ar putea spune că Stânga este "Partidul Săracilor" adică o mişcare politică, înarmată cu o ideologie revoluţionară, care s'a angajat să restructureze societatea de astăzi, în sensul de a se asigura, pentru toată lumea, o viaţă mai bună.

Ajunsă în situaţia de a guverna, această Stângă nu a reuşit să dovedească valabilitatea pretenţiilor sale. Analizând, cu precădere, situaţia partidelor comuniste de guvernământ, care constituie forma cea mai reprezentativă a ceea ce se înţelege în mod curent prin Stânga, constatăm că acestea nu au reuşit, în nici o ţară, să obţină sprijinul maselor populare, în numele cărora au preluat puterea, ba chiar a fost nevoie să folosească forţa pentru a se putea menţine.

Si nu e nimic surprinzător în această stare de lucruri, pentrucă "învăţătura marxistă", care stă la baza acţiunii acestor partide, nu are nimic comun cu aspiraţiile fiinţei umane. Se observă astfel, că această ideologie propagă ura, în timp ce omul simte nevoia de iubire, constrânge pe om la o viaţă de turmă iar acesta vrea să trăiască în libertate şi în demnitate, susţine egalizarea până la absurd, când caracteristica omului este diversitatea, comunismul foloseşte minciuna ca armă de luptă politică, în timp ce omul caută adevărul şi dreptatea, promovează incompetenţa şi lichelismul, în timp ce omul respectă o ierarhie a valorilor, etc., etc.

In aceste condiţii, o asemenea Stângă nu poate constitui prin ea însăşi, o forţă, nici politică, nici economică, nici spirituală şi ca urmare ar fi trebuit să dispară de mult, de pe scena politică a lumii.

Se observă însă că, nu numai că nu dispare, dar Stânga se face tot mai mult simţită, în toate compartimentele de viaţă, luând o formă mult mai complexă şi dezvăluindu-şi tot mai clar suportul financiar ca mijloc de bază pentru a exista. Se distinge astfel, o Stângă mai profundă şi deosebit de puternică, pe care am putea să o numim pe bună dreptate, "Stânga Miliardarilor", fiind reprezentată de anumite grupuri financiare care, ţinând în mână puterea economică mondială, folosesc această putere pentru a-şi impune voinţa în problemele majore din viaţa popoarelor.

Amintim astfel, cum organizaţii bancare de nivel mondial, ca banca Kuhn Leob et Co. din America, cu marele patron Jacob Schiff, sau Warburg, unde Trotsky avea cont deschis, sau încă, marele concern cunoscut sub denumirea de "Syndicat Westphalo-Rhenan", cu celebrul Kirdorf, "baronul" cărbunelui, amintim deci cum asemenea puternice organizaţii financiare "investeau" sume enorme în instalarea comunismului în Rusia.

Se ştie de asemenea, cum această Stângă a intervenit în sprijinul Rusiei Sovietice şi cum la Yalta a determinat pe conducătorii unor popoare mari şi civilizate, să sacrifice jumătate din Europa, trimiţând în robia comunistă încă 150 de milioane de oameni nevinovaţi, pentru a întări "Lagărul Socialist" sau cum în Coreea, cu un singur gest a oprit acţiunea Generalului McArthur, tocmai când acesta era pe cale să lichideze comunismul în Extremul Orient. Se ştie de asemenea, cum la Helsinki, prin mâna unui Kissinger, proaspăt propulsat ca vedetă a politicii mondiale, a consfiinţit toate acaparările de teritorii însuşite samavolnic de către Imperiul Sovietic.

Este aceeaşi Stângă care, dispunând de suficiente mijloace în rândul mass-mediei, printr'o propagandă tendenţioasă şi insistentă a creat stupidul complex de culpabilitate al poporului american, în problema Asiei de Sud Est, pentru a face loc instalării comunismului în acea regiune şi a lovit fără încetare în politica de redresare morală dusă de Preşedintele Regan, sau care, promovând un aventurier politic, ca Willi Brandt, a realizat procesul de capitulare a bravului popor german în faţa ameninţărilor insolente ale Ruşilor, sau încă, a putut să determine guverne onorabile ca acel al Angliei sau Americii, să aplice sancţiuni Africii de Sud, în apărarea unui agitator comunist, condamnat pentru crimă, în timp ce ignoră genocidul şi etnocidul practicat cu o ne mai întâlnită cruzime în România.

Intr'un cuvânt este vorba de acea Stângă care a câştigat războiul şi care nu ezită acum să-şi impună voinţa de învingător, chiar dacă aceasta presupune suferinţa a sute de milioane de victime nevinovate.

Aceasta este Stânga pe care poporul român o vede, mai mult sau mai puţin camuflată, în spatele regimului din România, care l-a plimbat pe Nicolae Ceauşescu în caleşti regale şi l-a copleşit cu onoruri, încurajându-l în sarcina ce şi-a luat-o de a tortura până la anihilare spirituală şi fizică un popor de 23 de milioane de oameni.

Acum, când "Perestroica" este trâmbiţată pe toate vocile, mai mult de către această Stângă decât de Gorbaciov însuşi, dacă vor să dovedească bună credinţă, să înceapă cu poporul român, cel mai obidit din iadul comunist. Să ridice mâna protectoare care-l sprijină pe Nicolae Ceauşescu, pentru ca poporul român să poată să-şi câştige dreptul la viaţă.

DIN SCRÂNTELILE TELEGRAFULUI "ROMÂN"

Minierii l-au numit "Marele Minier", grănicerii "Marele Grănicer", academicienii l-au făcut "Do'n Preşedinte" şi Sovrom-Patriarhia l-a scos din rândul Mucenicilor şi l-a aşezat pe triptic alături de profetul Moise. "Preşedintele Republicii Socialiste România-scrie "Telegraful Român" din 1-15.8.1988--nu acceptă altă onoare decât aceea de a-şi conduce poporul, ASEMENEA LUI MOISE. (Sublinierile noastre) către pământul făgăduit al bunăstării şi independenţei." (Oficiosul Patriarhiei reproduce din volumul: "Nicolae Ceauşescu, Biografie şi texte selectate" scrisă de Michel P. Hamelet, N.R.)

Scribii, din Paşalâcul lui Ceauşescu au îndopat bibliotecile cu prea măreţele fapte ale "Fiului Iubit". L-au comparat cu Dunărea, cu Carpaţii, cu Traian şi Decebal plus Sarmisegetuza; dar oricât de mirositoare erau laudele, nimeni, în afară de dl. Hamelet, n'a îndrăznit să-i găsească omologul printre cărţile sfinte.

Până la consacrarea oficială a "domnului Preşedinte în Calendarul Ortodox", "Telegraful" îi dă cu cădelniţa ţinută de coadă:

"Faţă de 1965, când aveam 183 localităţi urbane...avem (azi) 237 de astfel de aşezări." (E vorba de centrele agroindustriale)

Este menţionat festivalul "Cîntarea României" unde se face cultură galopantă pe coardele vocale a cinci milioane de inşi.

Nu's date uitării nici statisticile oficiale: RSR produce de şase ori mai multe cereale; iar măsurile luate de guvern "...au ca efect ridicarea continuă a nivelului de trai, material şi spiritual al întregului popor..." (Referitor la cozile din faţa alimentarelor, lipsa de lumină, căldură, interzicerea de a vorbi cu un străin, de a citi un ziar de peste hotare, etc.)

Dar "Telegraful" câştigă "derbiul laşităţii" şi lasă la potou pe confratele "Scînteia", când afirmă:

"Bucurându-se de libertatea religioasă asigurată prin constituţia ţării, cultele din România şi-au desfăşurat şi ele în această perioadă activităţile lor specifice, beneficiind de roadele epocii."

După pomelnicul cu realizările, oficiosul Patriarhiei se uită în fundul ceştii de cafea şi ne prezice viitorul:

"...Epoca Nicolae Ceauşescu, reprezintă o bază puternică pentru realizarea 'viitorului de aur' al patriei noastre..."

Credinciosul, care aşteaptă ca o foaie religioasă să scrie adevărul, se întreabă pe bună dreptate:

Sunt laude adevărate ori intenţionate minciuni ca omul să poată deosebi "Cultul personlităţii" de realitate?

Cum poţi scrie despre o vânzătoare de seminţe că-i "Savanta cu renume Mondial" şi cum poţi metamorfoza dintr'un semi-cizmar un lider genial pe meridiane?

Dacă falsele adulări, însăilate cu aţă albă ca să sară în ochii cititorului, sunt scrise în bătaie de joc, cu peniţa muiată în călimara ridicolului, atunci prea cuvioasele feţe bisericeşti au uitat de sfatul bunicilor:

Prostul nu ştie de glumă!

"Fiului Trăznit"i s'au suit laudele la cap.

Stroe MOLDOVANU

Biserica Mânăstirii Inoteşti (Vâlcea) Foto: A. Petit

SEMNE DE DESCOMPUNERE COMUNISTĂ

Urmare din pag. 1

cipiu consimţământul ca să admită pe viitor un sistem politic pluralist, ceea ce înseamnă că în Ungaria pe lângă partidul comunist se vor putea forma, legal, şi alte partide politice. O legiferare a acestui lucru este în curs. Natural, Partidul Comunist este nervos că a pierdut monopolul de control al vieţii publice. Mişcarea spre democratizare e de neînlăturat.

Polonia. Vestita Polonie. Dintre aşa zişii "sateliţi", ţara cu cel mai mare activ anticomunist de lungă durată - produsul mişcării luptătoare a unui bloc al ţăranilor, muncitorilor, intelectualilor şi bisericii - a pus în ultimul timp regimului comunist, mai serios ca oricând, problema: liberalizare pe cale paşnică ori, dacă nu, liberalizare pe cale de revoluţie.

Reacţia populară, violentă, din Iugoslavia, în contra partidului, e de câtva timp o noutate mai de fiecare zi.

Armenia şi în special Afganistanul, sunt alte exemple mari şi puternice de confruntare a comunismului. Media occidentală e plină de amănunte cu privire la ele.

Insuşi în Parlamentul Sovietic se întâmplă un lucru de nemaipomenit înainte: voturi contra.

Gorbaciov vorbeşte public de o trecere dela sistemul comunist centralizat la un sistem economic de piaţă liberă. Concluzie: economia începe să aibă un cuvânt hotărâtor în politica comunistă.

Incheiem lista de mai sus cu menţiunea suplimentară că, din 1987 încoace în Rusia Sovietică au avut loc nu mai puţin de 600 de demonstraţii protestatare ale racilelor comunismului şi care devin pe zi ce trece tot mai acute.

Toate aceste mişcări avertizează comunismul că, el nu poate ţine şi pe mai departe popoare în subjugare. Represiunea poliţienească şi militară nu poate lucra la infinit.

Reflectând asupra celor de mai sus şi a altor întâmplări similare dar nemenţionate, vedem în analiza pe care o facem un lucru: valorile umane şi realele valori naţionale, nu pot fi omorîte. In chip hotărît, ele sunt principalele lucruri care contează în viaţa unui popor.

Ceea ce s'a întâmplat în Rusia în 1917 şi în Europa de Răsărit în 1945, a fost o înscăunare banditească a comunismului. Dar, legat de acest lucru, pe atunci mai exista în destui şi credinţa că sistemul comunist va lucra şi că el va avea viitor. De atunci încoace, comunismul s'a descompus până la punctul care ne arată că, în aşa ceva nu se mai poate crede astăzi.

Eugen BÂRSAN

R.S.R. ȘI GLAS-PERESTROISMUL

—— George BRANA ——

Motivul pentru care nu se adoptă șmecheria lui Gorbaciov, care ar fi un fel de "New Deal" pe rusește, este motivat în R.S.R. foarte simplu: noi am avut de mult Glasnost-Perestroica noastră "națională".

Nu este nici o minciună, pentrucă așa s'a întâmplat. Dictatura absolută a lui Ceaușescu s'a înstalat plecând dela ceea ce s'a numit încă de prin 1965 "desgheț". Intâi au fost scoși din închisori deținuții politici, între care erau foarte mulți veterani, cu stagiu de 17-18 ani, în parte moșteniți dela Atonescu. Retrogradați profesional acestor "eliberați" li s'a îngăduit să intre în câmpul muncii, cu mare largheță: ingineri, medici, arhitecți, avocați, magistrați și tot felul de alți intelectuali au intrat în focul "construcției socialiste", unii mai cu noroc să scrie fișe ca Blaga înainte de-a se stinge, după ce dăduse examen de marxism, întrucât era filosof, alții la diverse contribuții cu brațele. Aceștia au fost declarați liberi, sub cea mai strictă supraveghere polițienească.

Pe urmă, treptat, în viața culturală a intervenit "glasnostul" publicării unor opere prohibite în epoca Dej, au reapărut cu scrisul lor autori care tăcuseră de ani de zile, în tot timpul "jdanovismului" și s'a mers cu "perestroica" așa de departe încât prin 1968 au apărut deodată chiar restaurante de tipul liberei întreprinderi, în care se puteau găsi cele mai bune specialități ale fostei bucătării românești. Desgheţo-liberalismul cu lingurița a durat însă puțin; dar demagogia care-a dus la pierderea capului multor intelectuali tineri, a culminat cu ieșirea în balcon a "Făt Frumosului cel Fără Suflet", care s'a pus să "harangheze", cum ar zice Caragiale, "masele" aduse pe stradă în fața palatului prezidențial de Securitate, după învazia din Cehoslovacia în 1968. Atunci s'a decretat și ceva ca un "front democratic național", un fel de "gardă civică" bineînțeles neînarmată, dar care trebuia să arate decizia populară de-a se rezista dela primul până la ultimul la o invazie care "amenința" R.S.R.-ul.

După aceea odată "demonstrat" patriotismul noului David împotriva noului Goliat, intelectualii care făceau să mijească o nouă generație, au mers buluc la noua "renaștere națională", unii trăgându-și cât puteau muzele de păr. Propaganda a creat o adevărată psihoză "pe didisupt" cu gogoașa eventualei invazii sovietice. Ca și la Gorbaciov azi au existat atunci ortodocși ai stalinismului, și tot ca la Gorbaciov au fost scoși din circulație. Dar odată cu "independența" a început să se strângă șurubul, până la perfecta înscăunare a lui Ceaușescu și a bandei lui. Gradarea strângerii șurubului a mers până la genocidul și distrugerea satelor și orașelor care se practică azi.

Să fie doar comunistă această metodă a jugulării unui popor? Nu știm, dar cel puțin în Germania care-a trecut prin nazism și acum în parte trece prin comunism, și în România metoda nu este chiar nouă, așa că nici Ceaușescu, nici Gorbaciov nu au inventat și nu inventează nimic. Să considerăm istoria apropiată printr'un mare intelectual, cu adevărat unul din reprezentații de seamă al tinerei generații dintre cele două războaie Mircea Eliade.

In volumul său postum "Recoltele solstițiului" "citim niște amintiri din 1938:" ...Am fost dus la Siguranță (așa numită Securitate n.r.) și închis într'un birou cu o santinelă alături. Noaptea mă culcam pe podea. Mi-era greu să dorm, pentrucă era interzis să sting puternicul bec ce ardea în tavan. Dar m'am obișnuit. Am petrecut 40 de zile în acel birou (...) auzeam strigătele, urletele, deținuților interogați la sub-sol, cu deosebire noaptea când se oprea muzica dela cinematograful vecin (noaptea ca la comuniști; cinematograful era lângă Prefectura de poliție, grădină de vară cu reprezentații numai de noapte, n.r.)...In aceste săptămâni am redactat "Magic Metallurgy and Alchemy" (...) textul a apărut ulterior în ZALMOXIS (revistă de istoria religiilor scoasă în limba franceză de Eliade și care-a avut un mare răsunet în Europa n.r.)"

Când generalul Condeescu, Președinte al Societății Scriitorilor Români, s'a dus să intervină la Armand Călinescu a avut următorul dialog, reprodus de Eliade; Arătați-mi dosarul, a cerut Condeescu, vreau să văd ce i-se reproșează. Armand Călinescu: El este omul de cârdășie al lui Nae Ionescu. Aceasta n'ajunge? El este un simbol". "Ce simbolizează", întreabă Condeescu. "India? Istoria religiilor"? Călinescu răspunde: "El simbolizează tot ce este pasibil de-a mă stingheri în lupta pe care o duc pentru a salva monarhia și democrația în România (...) Succesul aproape total al dictaturii lui Carol se datorează în primul rând tacticii adoptată de A. Călinescu, și care va fi aceea a comuniștilor din Europa Centrală după 1945. La început nimic spectacular, numai hărțuieli continue. Pe urmă suspendarea Constituției, arestările masive, înăsprirea represaliilor și câteva procese de senzație, dar fără condamnări la moarte". (Mircea Eliade, "Les Moissons du Solstice", Paris, 1988, pp. 31-33). Pe urmă, după deslănțuirea persecuțiilor lui Carol II, a venit "Frontul Renașterii Naționale" și în doi ani prăbușirea. La aceasta nu s'a ajuns azi și nici nu se va ajunge prin vreo "perestroică" experimentală în R.S.R.

In toată nenorocirea lor Românii au norocul că nu mai sunt mințiți cum au fost cam între 1965 și 1970, când s'a strâns definitiv șurubul. In Polonia, în Ungaria, în Iugoslavia, nu se poate vorbi de nici o "perestroică" deoarece acolo sunt mișcări începute de acum treizeci de ani. Ca să nu se expună la ceva asemănător cu frământările din aceste țări care și-au afirmat cu toată energia refuzul lumii de-a mai fi mințită Gorbaciov a venit cu sloganele pe care azi le papagalicesc toți imbecilii politicii internaționale din Occident.

Gorbaciov știe precis că în Rusia nu se va schimba nimic împotriva imperialismului roșu. In Rusia nu se va schimba nimic, dar în unele țări satelite se arată că regimurile nu mai țin. Așa că Sovietele, ca să aibă o ieșire fără pierdere de prestigiu o va mai lungi puțin până când vor cădea de acord cu Occidentul pentru o "finlandizare" a Europei de Est. Din nenorocire pentru atunci, România este așa de nepregătită, că la ora "H" orice miliardar, sau orice fel de concern ar putea pune mâna pe ea mai ușor ca Americanii pe Alaska în secolul trecut. Concernele ar pica din cer într'un paradis al exploatării, cu muncitorii cei mai ieftini din lume, fericiți că vor avea un codru de pâine pe care nu-l aveau înainte de-a fi din nou "eliberați" adică vor putea dormi fără frica securității, adânciți în somnul de buturugă al unor zombi fără nici un viitor în față.

La ce bun ar fi azi minciuna vreunei "perestroici", mică pungășie demagogică? De ce să se mai repete amăgirea din anii 1968-1970? Iar dărâmările sunt la fel de bine asigurate ca și zidul din Berlin, de care Honneker a spus că nu se va dărâma nici într'o sută de ani. Bineînțeles pentrucă Gorbaciov nu vrea să-l dărâme. Nici la "construcție", nici la "dărâmare", marxismul nu este întrecut, pentrucă e vorba de o religie la fel de bine instalată ca aceea care a lăsat lumii catedralele. Perestroica este ca și desghețul lui Ceaușescu dela mijlocul anilor '60 simpla aplicare a doctrinei lui Lenin: "Doi pași înainte, un pas înapoi".

Stalin a făcut cinci pași înainte și nici o jumătate înapoi, iar Gorbaciov se arată dispus să facă înapoi un pas...de vrabie. Ca în faimosul pateu de ciocârlie: tot un cal și-o ciocârlie. Dar pentru ce va veni totuși inevitabil, cum spuneam înainte, România este țara cea mai nepregătită, cea mai expusă, ca la sfârșitul tiraniei lui Carol II. Așa e blestemul Românilor: să tot fie jupuiți de niște Feți Urâți. Unul mai rău ca altul, adică, în cazul celor doi "Feți" amintiți al doilea are zece lungimi înainte prin organizarea unei distrugeri fizice și morale perfecte. Inceputul a fost greu, restul a venit dela sine.

UCRAINIENII

—— George BĂLTEAN ——

Rusia este dușmanul nostru de moarte. Ucraina este țara dintre România și Rusia. Ucraina nu este Rusia, iar Ucrainienii nu se consideră Ruși de nici un fel, nici mari nici mici. Ei sunt Ucrainieni. Acest sentiment național este pătruns în Ucrainieni mai mult decât în alte nații. Să respectăm acest sentiment ucrainian. Ucrainienii sunt naționaliști, convinși că doar naționalismul menține lupta de supraviețuire a națiunii lor contra rusificării. Ei au cultura și tradițiile lor naționale.

Ucrainienii au fost cuceriți de către Ruși și puternic supuși rusificării. Procesul de rusificare s'a intensificat sub comunism. Rusificarea este metoda imperialismului rusesc: cucerește și rusifică. La aceasta se adaugă deportarea în Siberia a milioane de oameni, iar în locul lor sunt aduși Rușii. Acestui proces i-a căzut pradă la cel mai înalt nivel poporul ucrainian.

Noi trebue să uităm orice fel de neînțelgeri care au existat în decursul istoriei între Români și Ucrainieni și să promovăm bunele relații. Ucraina este cea mai mare țară și cel mai mare popor cucerit de către Rusia. In același timp cel mai mare pericol pentru imperialismul rusesc și pentru comunism. Prietenia cu Ucrainienii a tuturor popoarelor cucerite de către Ruși înglobate sau încă nu în URSS, asigură o puternică forță în lupta de eliberare. Prietenia cu Ucrainienii va servi și mâine, atunci când popoarele noastre vor fi libere. O Ucraină independentă de Rusia, suverană, puternică și prietenă cu Romania, înseamna o asigurarea a indepedenței și suveranității reale a României.

Ucrainienii au avut mult de suferit din cauza Rușilor. Inchisorile, deportările, masacrele, arestările și disparițiile, lichidarea oamenilor de valoare, s'au ținut lanț în decursul istoriei. Lenin a desfășurat o campanie ucigașă în masă contra Ucrainienilor. Stalin a desăvârșit opera. In anii colectivizării forțate 1932-1933 au murit șapte milioane de Ucrainieni, moarte prin înfometare. Hrusciov, Brejnev au continuat să lovească în Ucrainieni. Barbaria rusocomunistă nu a reușit să înfrângă însă națiunea ucrainiană. Cozi de topor ale Rușilor se găsesc însă și în rândul Ucrainienilor ca și în alte popoare.

Milioane de Ucrainieni se găsesc în exil. Ei formează grupul cel mai bine organizat și cel mai disciplinat din exil. Prin aceasta, ei sunt și cei mai puternici și eficienți. Deși ca organizare politică se pot distinge trei grupări, ei nu luptă unii contra altora, ci colaborează unii cu alții. Sunt excluși bineînțeles agenții Moscovei. Si între Ucrainieni există ortodocși cca. 42 milioane, și catolici uniți, cca. 8 milioane. Cele două Biserici colaborează iar credincioșii participă la manifestările ambelor biserici. Exilații cei mai numeroși și mai bine înstăriți sunt în America și Canada. De acolo pornesc ajutoarele cele mai de seamă pentru activitatea de exil. Ucrainienii au reușit mai bine ca alte exiluri să-și asigure o bază economică-financiară proprie. Fiind organizați și uniți, ei au câștigat și respectul autorităților occidentale care îi ajută mai mult decât pe alte exiluri.

Existența unor organizații internaționale de exil, clar anticomuniste, se datorează în bună parte Ucrainienilor. Intre aceste organizații amintesc ABN-Antibolșevik Bloc of Nations, al cărui secretariat se găsește la Munchen, având mai mulți salariați și o tipografie. Organizația a fost creată și condusă de către cunoscutul luptător ucrainian Iaroslav Stetsko, decedat în 1986. Acum ABN este condus de către soția sa Slava Stetsko. ABN publică cu regularitate "ABN-Corespondence" și "Ukrainischer Informationsdienst - London - New York -Toronto - Munchen). Tot aici se asigură și secretariatul organizației "European Freedom Council-Coordinating Body for Organizations Fighting Communism". Membrii ABN aduc o contribuție esențială la funcționarea Ligii Internaționale Anticomuniste. Ucrainienii au la Munchen "Universitatea Liberă Ucrainiană", "Institutul de Cercetări a Problemelor Naționale" și Societatea Ucrainiană Pentru Studii "Sucasnist", care au o deosebită importanță în menținerea și dezvoltarea culturii ucrainiene autentice.

Cu regularitate sunt date publicității studii de seamă, dar și informații despre lupta Ucrainienilor în URSS pentru libertatea Ucrainei. In rândul studiilor se găsesc și studii ale oamenilor de seamă din Ucraina, care nu se tem acasă de represalii. Arestații și deportații ucrainieni știu că, în exil și în întreaga lume se bucură de sprijin. Scrisori de ale lor se publică și în presa occidentală și la Radio Liberty. La Londra există Ucrainian Press Agency care publică un important buletin lunar. Postul ucrainian dela Radio Europa Liberă Liberty, este condus de către un patriot ucrainian. Postul este clar atașat luptei națiunii ucrainiene contra rusocomunismului. El publică cu regularitate știri și articole din exilul politic. Intre exil și radio există o permanentă colaborare. De ce n'ar fi și la postul românesc o astfel de colaborare?

Grupul de lucru "EG-Osteuropa" primește cel mai mare sprijin din partea Ucrainienilor, dintre toate celelalte națiuni captive. Credem că ar fi bine să facem o comparație între noi și Ucrainieni privitor la: exil, postul de radio Europa Liberă, lupta poporului, relațiile exilului cu poporul și rezistența sa națională etc. Am avea ce învăța. De aceea, recomandăm să stabilim și să dezvoltăm relații cu Ucrainienii. Ne sunt de folos și aici dar și acasă.

LIBERTATE

—Horaţiu COMANICIU—

Libertatea este lăsată dela Dumnezeu, spunea Nicolae Bălcescu. Libertatea şi dreptatea socială, au fost şi rămân puternice obiective umane. Pentru ele s'au vărsat valuri de sânge. Pentru ele s'au înfruntat plebeii cu patricienii, pentru ele au căzut Grachii, regele Agis sau Cleomene. Pentru ele au căzut capii revoluţiei franceze.

Ar fi bine dacă ideile mari s'ar putea realiza fără violenţă, dar popoarele odată deslănţuite, e greu să se oprească.

"Inainte, voi fii înnebuniţi ai Franţei", scria Carlyle.

Revoluţia franceză a avut loc în 1789.

In prima constituţie se spunea: "Oamenii se nasc şi rămân liberi, egali în faţa legii". Cât priveşte libertatea, au fost necesare eforturi permanente ca să i se găsească forma cea mai potrivită şi încă transformări sunt mereu în curs. Cât priveşte egalitatea, acest vis al idealiştilor, ea nu s'a realizat decât în mânăstiri. Robespierre, pe lângă toată firea străbătută de justiţie, spunea că egalitatea "e o himeră".

Cei ce-au pornit revoluţia franceză erau oameni de calitate. Insă este dat ca cei ce deschid căi de căpătâi pentru omenire să se stingă prinşi în pasiunile creaţiei. Căci un om celebru a fost incoruptibilul Robespierre, un superb luptător Danton ce ştia că "locuinţa lui va fi neantul, un spirit eroic Saint-Just ce declară: "In clipa în care mă voi convinge că poporul francez nu poate respinge tirania şi injustiţia, îmi voi împlânta pumnalul în corp".

Ideile revoluţiei franceze nu s'au realizat imediat, ci în timp. Cele mai multe au ajuns la o formă mai convenabilă după vreo jumătate de secol. In primele timpuri, Prefectul Poliţiei Parisului, avea încă dreptul să aresteze. Pentru a te mişca dintr'un oraş în altul aveai nevoie de paşaport. Presa şi viaţa religioasă erau libere dar cu o sumedenie de restricţii. Tot aşa dreptul de asociaţie. Sufragiul universal şi desfiinţarea sclavajului în colonii devin fapt împlinit abia în 1848. Până în 1848 votul era cenzitar, adică votau cei ce aveau o anumită avere.

In ceea ce priveşte apărarea libertăţii s'au desprins două curente, unul puritan şi altul raţionalist. Cel puritan punea accentul pe o puternică morală. El descindea din acţiunea Bisericii, care spre sfârşitul Evului Mediu s'a opus puterii absolute. Această acţiune s'a dezvoltat mai ales în Olanda, Elveţia şi America. Un alt curent democratic, cel raţionalist, s'a dezvoltat mai ales în Franţa. El a dus la secolul luminilor.

La început democraţia a pus greutate pe om. El trebuia apărat contra tiraniei. Mai apoi, deodată cu apariţia socialismului, greutatea nu se mai punea pe om ci pe oameni, pe societate. Acest curent a inspirat o legislaţie socială, ce a adus protecţie individului, femeii, copiilor, familiei.

După cel de-al doilea război mondial, marxismul influenţează mult politica mondială. El stă la baza doctrinei partidelor comuniste. A reuşit să impresioneze şi Occidentul, în oarecare măsură, dar trecător şi fără a duce la abandonarea liberelor alegeri şi deci a unei adevărate democraţii. Dar unele cercuri au trăit decenii sub mirajul revoluţiei ruse. Unii o admirau, iar alţii aveau speranţa de înnoire. Aceste iluzii s'au risipit cu timpul şi azi se vede clar că drumul a fost greşit.

Cernobil, azilele psihiatrice, asasinatele, cozile alimentare, cruzimea folosită în ţările captive, atâtea goluri, au deschis ochii Occidentului. Si mai ales slăbiciunea dovedită cu ocazia cutremurului de pământ din Armenia, a redat în parte încrederea celor iubitori de libertate. Dar piesa nu este încă terminată şi vigilenţa este necesară.Ideea de libertate parcurge deci stadii diverse şi evoluează în raport cu ceea ce domină universul.

Intrebarea care se pune însă este: care e cea mai bună cale pentru creşterea şi desăvârşirea libertăţii? Trebue pusă întrebarea deoarece şi în exerciţiul actual al democraţiei occidentale au apărut lipsuri. Lipsuri vor fi întotdeauna, dar ele trebue să fie limitate, când se observă o oboseală. Si oboseala se manifestează.

Societatea occidentală e în criză. Criză materială şi mai ales morală. Se transmite pe unde prea mult violenţa. Prea adesea gangsterii au monopolul eroismului. Prea adesea familia e umilită de o manifestare imorală, prea adesea literatura se întrece în îndrăzneţe descrieri ce violează bunul simţ. Ceea ce apoi este semnificativ, e un interes tot mai restrâns faţă de viaţa publică. Alegerile se repetă prea des şi cei ce merg la vot scad în număr. Lumea obosită de repetarea prea deasă a aceleeaşi piese, se retrage.

Asta însemnează că ceva trebue înnoit în mersul vieţii că ideea de libertate trebue să îmbrace, cel puţin în parte, forme noi. Care sunt aceste forme, idealuri ce bat la poartă?

Un însemnat scriitor francez, André Malraux, spunea: "mileniul viitor va fi religios sau nu va mai fi".

Apoi ceva ce poate arăta o ieşire din impas e marea îngrămădire de lume la trecerea Papei prin diverse ţări. Sute de mii de oameni întâmpină celebrul cap al Vaticanului. Setoase de justiţie şi ridicare din mizerie, popoarele privesc spre Biserică, spre renaştere morală. E un marş spre spiritualitate, spre oprirea decadenţei.

In calea ameninţărilor moderne, a bombei atomice, a gazelor, a poluării, a bolilor, a mizeriei, mulţimile cer revenirea la caractere.

Ideea de libertate este preţioasă şi pentru ţara noastră. E ceva esenţial. La noi libertatea n'a fost întotdeauna respectată. Alegerile au fost uneori trunchiate. E ceva grav. Comuniştii au putut invoca în faţa forurilor internaţionale ce le imputau incorectitudinea din 1946, că e ceva obişnuit în România. Dar ceea ce este şi mai grav, e că după tragedia în care ne găsim se mai găsesc oameni în exil ce trişează în alegeri sau încearcă să-şi impună spiritul dictatorial. Si ce e mai trist e că tocmai cei ce se pretind democraţi, cad în culpă.

Oare jertfele mari date în teribila năvălire nu spun nimic?

A păstra libertatea, democraţia adevărată, e ceva greu. Asta presupune un înalt simţ civic, o justă cântărire de drepturi şi obligaţii. Cei ce salvează libertatea, sunt o clasă superioară de oameni. Că s'au născut în Europa sau în America, ei sunt păzitorii focului sacru.

Cei ce vizitează New-

Continuare în pag.6

DIAGNOSTIC

—Andrei PANDREA—

Preambulul actului constitutiv al Organizației Mondiale a Sănătății (Geneva, 7 Aprilie 1948) conturează "starea de sănătate" drept "o bunăstare deplină, fizică, mintală și socială, care nu constă numai în absența unei boli sau infirmități".

Definiția, se referă, evident, la om -ca individ, dar sensul i se poate extinde și asupra comunităților umane reunite în populații - pornind dela grupul domestic și până la națiune și chiar mai departe.

Se obișnuiește încă, deși fără temei evident să se echivaleze starea de sănătate cu starea de normalitate (concept consensual cu limite suple, tradus, uneori concret, în medii aritmetice).

Raportând triplul punct de vedere al definiției - fizic, mental și social - la componențele binomului antinomic reducționist normal-anormal, cu aplicarea la entitatea morbidă (boală), constatăm că doar sumara analiză combinatorie a acestor fenomene se dovedește insuficient de operantă, dacă nu este sprijinită de anamneza corectare. Intre individ și societate se dezvoltă operații dinamice, cu valențele reciproce orientate în ambele sensuri, deși îngrădite de legi și cutume.

Dar în aceste relații, mai ales când intervin fenomenele și procesele morbide, dezvoltate la nivel individual și social, unele tendințe devin nocive dacă nu sunt - în patogeneză - combătute, strunite și corectate.

Pentru "observatorul neparticipant" - după formula sociologică - adică pentru Românul sau străinul aflat în afara realităților românești precum țara și națiunea, mărturiile celor care trăiesc ca "observatori participanți", scăpați din iad și ajunși în lumea liberă, sunt nu numai de neînțeles, dar par zămislirile unei patologii mintale de domeniile halucinației și delirului.

Realitatea hâdă, în descrierea căreia cuvintele se tocesc, pierzându-și sensul, se poate cu greu rezuma. Fenomenul sociopatologic acut, de care suferă România și Românii - în afara cozilor de topor, privilegiate de dictatură, în calitatea lor dublă de cârje pentru impilatori și de zbiri pentru cei mulți - este apocaliptic: domnește frigul, întunericul, foamea, frica, murdăria, mizeria...

Se adaugă ambițiile smintite, executate în numele unui ideal fals, propriu oricărei dictaturi, - acela al așa-zisului "om nou", care trebue creat la șapirograful propagandei de partid, reluat și preluat de alte dictaturi, cu modelul de aplicare concretă în Kampucea (Cambodgia), unde "khomerii roșii" ai lui Pol Pot au omorît peste 3,000.000 de ființe omenești.

Planurile faraonice-în distrugere- se traduc prin genocid conștient și planificat, primejdia majoră care amenință ființa biologică a neamului românesc fiind spulberarea structurilor lui etnice, culturale și economice, constituite în lungul mileniilor în satele, târgurile și orașele patriei.

La examinarea realităților românești actuale, oricare observator (fie intern, fie extern), dacă este dublat de psiholog, psihopatolog sau psihiatru, va recunoaște uluit prezența suverană a două boli psihice grave - paranoia și schizofrenia - domnind peste ruinile țării.

Paranoia este, după cum prea bine se știe, psihoză cronică dezvoltată de evoluția unui sistem delirant durabil, impenetrant la critică. Delirul nu atinge, ci conservă ordinea și claritatea gândirii, voinței și acțiunii.

Rigiditatea psihică are un caracter pseudosuperficial: bolnavul trece cu ușurință pe lângă argumentele care contravin convingerilor sale. De aici decurge multiplicitatea judecăților sale eronate. Distorsiunea sistemului logic se traduce în indiferența la valorile logicii. Raționalismul morbid este demonstrat de rigurozitate și meticulozitate, într'un comportament lipsit de natural, cu supraîncărcare gestuală și teatralism.

Paranoicul are o încredere exagerată în propriile sale capacități, asociată neîncrederii în capacitățile și judecățile altora. El are certitudini neclintite, este neinfluențabil, incorigibil și judecata lui patologică nu rezultă din stări afective sau idei delirante anterioare.

Megalomania - semnul "deliriului pasional" - este favorizată de disocierea survenită înte aspirații și posibilitățile reale de realizare concretă ale bolnavului.

Falsificarea parțială sau totală a percepțiilor și amintirilor, decurge din mecanisme patologice precum: intuiția, interpretarea (în care percepția este exactă, dar conceptualizarea este eronată); toate acestea duc la demonstrații false, făcute cu convingerea neclintită de a fi corecte. In interpretarea delirantă lumea reală este percepută și transformată în lume interpretată, care se desfășoară și acționează numai pentru a i se dezvălui bolnavului. Intuiția delirantă agită idei și reprezentări cu apariție bruscă, semnificație nemotivată și caracter de revelație: idei și credințe care generează o concepție eronată asupra lumii. Dacă dictatorilor li se potrivesc măcar în parte elementele diagnostice constitutive ale afecțiunii psihice schițate - după ce știam și din ce ne-a "dezvăluit" un general-biograf- cel care ne interesează este și "bâlbâit, fricos, rasist, iritabil, naționalist fanatic, megaloman" - cuvinte extrase din presa franceză.

Discursul permanent al celui bâlbâit, reluat în ecou și între ghilimele de toți cei care pot vorbi și scrie (cu voie dela poliție) este mincinos și schizofrenic, în același timp.

Schizofrenia (din greacă: skhidzein - a separa și phrenos- gândire) este o boală grea, reprezentată printr'un grup de psihoze cu simptomatologia centrată pe sindromul disociativ, pe discordanță și delir, generator de tulburări stabile de comunicare. Discordanța se traduce prin incoerență, defect de coeziune și unitate, la nivelul conștiinței și personalității schizofrenului.

Reprezentând tulburarea fundamentală a bolii, discordanța conferă patru caractere, comune tuturor simptomelor, în gândire, în sistemul de comunicare, în sistemul logic, ca și în afectivitate și comportament: 1. ombivalența; 2. bizareria (impresie stranie de exprimare permanentă de paradoxuri și ilogisme); 3. impenetrabilitatea (soi de opacitate a relațiilor inteligibile dintre bolnav și anturaj) și 4. detașarea de real, prin pierderea contactului vital cu acesta.

Nefiind vorba de un bolnav-ființă, ci de o boală a sistemului de comunicare, schema sumară de mai sus nu i se poate aplica. Dar, în același sens al discordanței, se poate afirma despre discursul politic românesc comunist actual - cu clișeele, repetițiile și lozincile lui - că este vorba de o deturnare a funcției obișnuite a limbajului în folosul unei simbolici personale, de crearea unui neolimbaj ("langue de bois"), ilogic și încorsetat în formule nefirești, cu delir (grup de idei care produc convingerea subiectului și în care opoziția cu realitatea este șocantă și evidentă) și alterarea conceptelor gândirii.

Cu alte cuvinte, maimarele este paranoic, discursul este schizofron și, vorba anecdotei, socialismul se construiește (?) în România după I.L. Caragiale (tragicul nu reușește mereu să mascheze zeflemeaua națională și individuală!) și I.V. Stalin.

...Si așa a ajuns Românul sănătos, bolnav în țară bolnavă.

LEVCENKO DESPRE RSR:

"CEL MAI VICIOS REGIM DIN ÎNTREGUL BLOC SOVIETIC"

Stanislav Levcenko, cel mai înalt ofițer din KGB care a defectat în Apus, a fost unul din vorbitorii în cadrul conferințelor organizate de "The Palm Beach Round Table".

Ca membru al "Mesei Rotunde" am putut să-i iau un interviu. Levcenko cunoaște foarte bine problemele țărilor satelite și este un sfătuitor pe lângă Departamentul de Stat.

Când i-am spus că sunt dela "Cuvântul Românesc" mi-a răspuns că știe de ziarul nostru și, de asemenea, e la curent cu tot ce se publică în Rusia precum și în țările satelite.

Prima întrebare:

Ați citit cartea lui Ion Pacepa: "Orizonturi Roșii"?

--Am citit-o și cred că este foarte bună. Eu am fost unul dintre aceia care am recomandat-o editurii. Cartea ar fi putut fi mai bine scrisă (more professional) dar informațiile sunt extraordinar de șocante și oferă un subiect extrem de desfătător "very delectable". (Referindu-se la purtările lui Nicu și capriciile "Savantei" Lenuța, N.R.)

Cred că este un lucru foarte bun căci volumul a fost publicat în această țară pentrucă sunt mulți Americani care nu știu unde este România. (Levcenko s'a referit la un articol din U.S. NEWS/ WORLD REPORT, din 26.12.88 unde numai 11 din cei intrebați au putut identifica pe o hartă mută, România.)

Cartea lui Pacepa dă ocazia unor "școlari" să descopere mai întâi unde-i România, și apoi să afle ce regim vicios există în acea țară: ESTE CEL MAI VICIOS REGIM DIN INTREGUL BLOC SOVIETIC!

--Ce crede Gorbaciov de Ceaușescu?

--Ceaușescu este o problemă pentru Gorbaciov deoarece problemele lui Ceaușescu sunt, în parte, și problemele lui Gorbaciov căruia nu-i place un astfel de regim.

Să nu uităm că Gorbaciov are și el problemele lui--a continuat Levcenko--următoarele 18 luni sunt cele mai critice. In Rusia s'au realizat lucruri de neînchipuit acum câțiva ani.

Revenind la cartea lui Pacepa el a confirmat numărul mare al securiștilor, atât în țară cât și în străinătate, subliniind pericolul propagandei comuniste:

Dezinformarea înseamnă 20 % minciună ascunsă în 80 % adevăruri mici și fără importanță; greutatea este să deosebești minciunile de adevăr.

(Notă: Cu două săptămâni înainte guvernul din Washington a înmânat d-lui Levcenko cetățenia americană!)

George DONEV

LIBERTATE

Urmare din pag.5

Yorkul, intâlnesc în drumul lor statuia libertății. Nu se poate trece, în apropierea ei, în cercetarea ei, fără a avea un sentiment de pietate. Mai ales ca Român, cu o țară ce e azi pradă tiraniei, ai vrea să smulgi ceva din puterea acestui simbol și s'o duci spre soare răsare.

Citind literatura ce însoțește această statuie, poți fi impresionat de cuvintele scrise, ce se desprind parcă din Noul Testament:

"Dați-mi mie pe cei ce vor să respire libertatea. / Dați-mi mie popoarele obosite, sărace, încovoiate în propriile lor dureri, / Dați-mi desmoștenita lume ce geme la frontiere populate, / Trimiteți-mi mie pe cei loviți de fortună, / Căci eu ridic flacăra ce conduce spre poarta aurită".

Horatiu COMANICIU

DICTATURA PROLETARIATULUI

CAMILIAN DEMETRESCU

RAZBOI ŞI PACE

(EUROPA: DE DINCOLO)

—Radu ENESCU—

"Marche commun, oui! Mais marchandise n'est pas une fin en soi". (Michel Foucher)

Vorbeam în numărul trecut de "visul" lui Jean Monnet devenit realitate, Europa Comunitară, Europa fără frontiere. Desfiinţarea vămăsiilor; şi în mare măsură a vrăjmaşiilor. Pentru a extinde spaţiul libertăţilor, şi a lărgi timpul de a ne bucura de ele fără oprelişti. Iar nu spre a pune capăt "egoismelor naţionale" aşa cum în mod echivoc califica un cunoscut economist, sentimentele patriotice. Un popor care îşi păstrează cu fervoare identitatea, specificul, nu poate fi învinuit de egoism.

Hotarele spirituale ale unei naţiuni nu trebuesc confundate cu frontierele fizice, cu barierele vamale. Ceea ce de altfel explică faptul că majoritatea cotropitorilor nu s'au mulţumit cu "bucata de pământ", căutând prin toate mijloacele să stăpânească pământeanul de pe glia smulsă, să-i siluiască sufletul: desrădăcinându-l, deportându-l spre îndepărtate şi vitrege ţinuturi. Câte ciuntiri de teritorii nu s'au nelegiuit de-a lungul istoriei, şi cu ele, mutilări a sute de mii de fiinţe, atât fizic cât şi spiritual, în tot ce aveau mai scump: limbă, cultură, credinţă.

***

"Iar în lumea cea comună a visa
e un pericol
Căci de ai cumva iluzii, eşti pierdut
şi eşti ridicol".

(Scrisoarea II)

Eminescu, în articolele sale din anul 1878, constata o diferenţă fundamentală privitor la politica aplicată de diverşii uzurpatori ai ţărilor noastre de-a lungul istoriei.

"Faptul că s'a păstrat românitatea Bucovinei nu se cuvine numai Moldovenilor, afirma el. Curtea din Viena e părtaşe la dânsa. Ce voia Curtea din Viena în Bucovina?....Să-şi asigure partea slabă a graniţelor dela miază-noapte, să câştige câteva poziţii faţă cu Rusia. Ea nu râvnea deci la sufletele oamenilor, ci la o bucată de pământ de care avea trebuinţă. Ca atare, ţinea să facă din ea o provincie înflorită ce poate să reziste unui atac....In decursul anilor, populaţia se sporeşte; administraţia e neobosită întru dezvoltarea economică şi etică a provinciei...Deşi, mai târziu, -alipită la Galiţia, - Polonezii, Nemţii şi alte populaţii au dat vieţii publice un caracter mai mult sau mai puţin străin....niciodată nu s'au luat măsuri directe contra Românilor....Deşi viaţa publică avea un caracter străin, în biserică, în şcoală, în familie şi în societăţi de cultură, Românii puteau dezvolta individualitatea lor naţională."

"Cu totul alta e soarta Moldovenilor căzuţi sub stăpânirea pravoslavnicului Tar al tuturor Ruşilor. Pe când cei 200 de mii de Români din Bucovina formează un mic centru pentru dezvoltarea vieţii româneşti, milionul de Români din aşa zisă Basarabia rusească este deschegat şi ţinut cu sila departe de poporul românesc. Cete întregi de familii sunt luate cu sila departe pentruca încetul cu încetul să piardă energia caracterului naţional".

Mişcătoare sunt chemările de alarmă ale poetului nostru în ce priveşte pericolul rus; şi îndrumările: "Câtă vreme musulmanii erau încă o primejdie pentru societatea europeană, Românii i-au combătut cu bărbătească statornicie, luptând şi luptând veacuri întregi. Acum, când muscalii par a voi să pună în joc paşnica dezvoltare, lupta trebue să urmeze contra lor".

"Un partid rusofil n'a existat niciodată în România" scria Eminescu. Pe bună dreptate. Până când în nefericitele noastre vremuri, au apărut cozile de topor, venetici uneltiţi de noii vrăjmaşi dela Moscova.

Ultimele cuvinte ale poetului sunt de netăgăduită actualitate: "Chestiunea română (şi a tuturor popoarelor subjugate) e o chestiune europeană, şi dacă puterile europene ar sacrifica interesele acestora, ar nesocoti interesele lor proprii.....iar rezolvarea definitivă a chestiunii va rămâne amânată până în momentul în care Rusia va fi biruită, iar nu biruitoare".

Să ne încredem în profetul neamului nostru. Si în cuvintele lui Alecsandri: "Va veni o zi în care vom asista la o colosală dărâmare de imperii, şi în acea zi, de vom fi pregătiţi, vom revendica tot ce a fost şi este încă al nostru".

***

Slăvite fărmituri a vremii
De mult v'am îngropat văleatul.
Neputincios pari şi tu astăzi,
Te-a'ncins cu lanţuri împăratul
Ca unda ta strivită, gemem
Si noi, tovarăşii tăi buni.
Dar de ne-om prăpădi cu toţi
Tu, Oltule, să ne răzbuni!

Alt poet al suferinţei a fost Octavian Goga. Poezia sa e o emoţionantă "cântare a pătimirii noastre", a năzuinţelor de libertate a maselor de transilvăneni care robeau sub greul asupririi naţionale.

Domol purcede glas de schijă
Dela clopotniţa din deal
Să povestească lumii jalea
Instrăinatului Ardeal.

Deşi nu era fiu de ţăran, Goga a considerat satul "Izvor de energie" din care s'a adăpat necontenit poporul nostru. "Din fragedă copilărie am urmărit satul cu toate figurile lui. Am avut contact cu toate frământările anonime, cu toate bucuriile şi durerile....începând dela botez şi până la coborîrea în pământ".

Goga socotea că toate forţele noastre erau la sat, culturale şi politice; şi că flacăra purtată de preoţi şi învăţători, factori importanţi în luptele naţionale, trecea din mână în mână dela ţară până la oraş.

"La sat se plămădesc energiile uimitoare ale poporului, acolo se seamănă gândurile şi speranţele din care nasc îndemnuri ce pot schimba temelia lumii". De aceea poetul se înclină smerit în faţa martirilor satului:

"La voi aleargă totdeauna
Truditu-mi suflet să se'nchine
Voi singuri străjuiţi altarul
Nădejdii noastre de mai bine."

***

Jugurile străine au apăsat greu pe grumazul poporului. Dar, vai! Cea mai cruntă siluire a unui neam e cea impusă de proprii săi "conducători". Suferinţa Ardelenilor s'a întins pe întreaga ţară. Desfiinţarea satului "spre a putea stăpâni mai multe suflete", cum spunea Eminescu, depăşeşte nelegiuirile celor mai crunte ocupaţii. A satului, cu ale sale valori materiale şi spirituale, cu ale sale ancestrale tradiţii şi instituţii moştenite din moşi strămoşi. Acel cadru natural: codrul, lunca, izvorul, pârâul din vale; datinele, colindele, hora, şezătoarea, sărbătorile, claca; filosofia populară exprimată în proverbe, zicale, cimilituri; şi personajele: plugarul, preotul, învăţătorul, lăutarul. Si moşnegii, cu a lor jalnică înţelepciune:

"Dece m'aţi dus de lângă voi,
Dece m'aţi dus de-acasă?
Să fi rămas fecior de plug
Să fi rămas la coasă."

Toţi poeţii noştri şi-au cântat satul după care au tânjit. Humuleştii lui Creangă de care îşi aminteşte cu dor...."Sat întemeiat în toată puterea cuvântului, cu gospodari tot unul şi unul, cu flăcăi voinici şi fete mândre care ştiau a învârti şi hora, dar şi suveica....."

"Cine dintre noi poate să uite locul unde s'a născut? Unii au venit pe lumea aceasta la oraş, alţii, - cei mai mulţi, -neam născut la ţară. Mai fericiţi aceştia din urmă decât cei dintâi", spunea Galaction. "Am citit de atâtea ori amintirile din copilărie ale celor născuţi în aglomeraţiile urbane. Sunt adesea isteţe, amare, ironice. Amintirile celor născuţi la ţară, fie chiar în căminul cel mai sărăcăcios, au în ele despăgubirea cerului nesfârşit, a codrului ştiutor de doine şi a lanurilor cu clătinări de apă adâncă". (Galaction: "Locul natal")

"Nu ştiu alţii cum sunt, dar eu, când mă gândesc la locul naşterii mele, la casa părintească din Humuleşti....parcă-mi saltă şi acum inima de bucurie! Si, Doamne, frumos era pe atunci: căci şi părinţii şi fraţii şi surorile îmi erau sănătoşi, şi casa ni era îndestulată. Si eu eram vesel ca vremea cea bună, şi sturlubatic şi copilăros ca vântul în tulburarea sa." (Creangă).

S' a dus veselia de odinioară, şi casa îndestulată. S'a dus şi hărnicia de altădată; năravurile rele au pus stăpânire pe bietul suflet greu încercat al omului, pe trupul sleit de vlagă. Sărmanul, a uitat şi de bogdaproste; căci de unde nu-i, nici Dumnezeu nu cere. Dar Vodă, da. Până la sânge.

"Cucuta creşte prin ogradă,
Si polomida-i leagă snopii....
-Ce s'a ales din casa asta,
Vecine Niculai al popii!

Eu vă sărut, pereţi străbuni
Pe varul alb, scobit de ploaie.
....
Dece-ţi ştergi ochii cu cămaşa
Ori plângi, vecine Niculaie?

(Goga: Casa Noastră)

ESEUL POLITIC

CRIZA CAPITALISMULUI ŞI COLAPSUL SOCIALISMULUI

—Constantin MACRI—

Necontestat, acest sfârşit de secol şi de mileniu este frământat de mari convulsii sociale, de acute confruntări ideologice şi evident, prin consecinţă, de frapante antagonisme morale.

Bipolaritatea fundamentală LIBERTATE-DREPTATE se pare că e axul pe care se învârteşte în prezent, spiritualitatea şi aspiraţiile tuturor popoarelor.

Dacă pentru naţiunile captive din Răsărit dominantă este setea de libertate, după şapte decenii de crâncen dogmatism ideologic cu consecinţe monstruoase (ceea ce e valabil şi pentru ţările satelizate după 45), pentru popoarele Apusului o certă aspiraţie de DREPTATE SOCIALA, infuzează straturile cele mai adânci ale populaţiei.

Schematizată la maximum dilema epocii noastre este cum să realizezi mai multă dreptate socială concomitent, sau conservând măcar, prerogativele sacre ale libertăţii omului.

Drama sovietică constă esenţialmente în faptul că, strivind, eliminând, aproape complet, libertatea individuală, nu a reuşit să-i dea măcar compensatoriu, mai multă dreptate socială. Paradigma nomenclaturii şi strânsoarea poliţistă a spulberat orice credit moral, al vechilor predicţii bolşevice.

De altfel rămâne ca un principiu de nezdruncinat că LIBERTATEA omului nu se zălogeşte, nu se tranzacţionează, nu se îngrădeşte decât pentru motive de utilitate socială certă şi în mod cu totul excepţional şi provizoriu.

Dela anticii greci (Socrate, Platon, Aristotel), noi, Europenii, am dobândit conştiinţa individualităţii umane, ca un cosmos în sine, şi că libertatea individuală este singurul mod de a fi OM şi mai ales de a fi om social, adică de a aduce partea ta de contribuţie la inovaţie, la progres.

Problema este deosebit de complexă. Ontologia libertăţii şi creativităţii umane e unul şi acelaşi lucru. Stirbind libertatea, stânjeneşti sau blochezi creativitatea. Să-i zicem la aceasta principiul numărul unu.

Dar, se ridică întrebarea imediată, mai e valabil acest principiu în societăţile industrializate sau postindustrializate? Nu tinde sistemul taylorist (încă neabandonat) sau managerial actual, să facă din om un robot sau o rotiţă depersonalizată şi grav afectată de alienare şi conformism? Da, există acest pericol, cu mult mai potenţat în sistemul colectivist, etatizat, centralizat, de producţie aşa zis socialist din ţările guvernate după ideologia marxist-leninistă.

Posibilitatea muncitorului, deci a omului creator, de a inova şi de a diversifica şi spori cu rodul minţii şi mâinilor sale este necontestat mai mare, mai largă, în sistemul aşa zis capitalist. Zicem "aşa zis" pentrucă în societăţile democratice, industrializate, de azi, termenul de capitalist (noţiunea, conceptul) este departe de cel gândit şi conturat teoretic de Marx. Au intervenit statul (guvernele de orientare democrată) şi sindicatele muncitoreşti, care au tins şi tind să aşeze un echilibru de interese între muncitor şi patron.

In societăţile răsăritene captive oligarhiilor marxist-leninste un asemenea echilibru nu se poate concepe patronul fiind chiar statul, adică partidul, adică nomenclatura care din claustrare ideologică generează pe de o parte incompetenţa, cu tot convoiul de consecinţe în fenomenologia economică, proces esenţialmente viu, iar pe de altă parte generează intoleranţa, dictatura, alergia la orice dialog, mortificarea pentru cei mulţi, condamnaţi la un trai submediocru, standardizat şi mai ales, sau mai ales, total privaţi de orice dimensiune emoţională prin eliminarea completă a factorului moral, ideal al unor şanse virtuale.

Să-i zicem la acesta principiul numărul 2. Adică în societăţile democratice apusene capacitatea omului de a inova sau de a spori prin diversificare, producţia socială este mai mare decât în societăţile de dictatură oligarhică de partid. Ceea ce însă se reproşează cel mai frecvent şi cel mai insistent regimurilor parlamentare multipartinice de tip occidental de propaganda marxistă, extrem de virulentă, este că în aceste regimuri dreptul la muncă nu este efectiv asigurat, că mai ales tânăra generaţie de absolvenţi nu-şi are asigurată după absolvire un loc de muncă, simţindu-se abandonată hazardului şi nesiguranţei economice, ceea ce duce la un alt sentiment de înstrăinare şi de contestaţie a raţionalităţii de structură a acestor regimuri. Că în atare condiţii lupta pentru existenţă devine feroce şi inumană prin egocentrismul ei exacerbat. Că stratificările sociale nu sunt determinate de o ierarhie de valori mutual admisibilă şi compatibilă cu etica creştină (sau, în fond, cu oricare criteriu moral propriu zis), că există o discrepanţă enormă între polul sărăciei şi cel al bogăţiei.

Criticile nu sunt fără temei. Numai că, rezolvarea acestor probleme de o importanţă enormă, în societăţile contemporane, rezolvarea dată de orânduirile sovietice, sunt în efectele lor concrete, vizibile în societatea U.R.S.S., ca şi în aceea a ţărilor satelizate, sunt, ca să spunem aşa, contra naturii.

Sunt contra naturii reale a aspiraţiilor oamenilor în vedere, adică intraţi în incidenţa acestor determinări, pentrucă soarta tânărului absolvent este hotărîtă de o "comisie de repartiţii", care comisie e hotărîtă de partid şi deci dacă nu eşti bine cu partidul şi oamenii lui, repartizarea ta în muncă, după absolvenţă, se face generalmente împotriva propriilor tale aspiraţii şi îndrituiri. Aceasta este valabil pentru 90% din cazuri. Sau pentru a răspunde şi mai bine absurdului intrinsec al tuturor realităţilor "socialiste", eşti pregătit să devii inginer mecanic şi eşti repartizat ca profesor de istorie, etc. Nicăieri şi niciodată nu a fost mai apăsător sentimentul că te faci că munceşti ca în societăţile marxiste din Răsărit.

Care-i soluţia? Nici vorbă nu poate fi să optăm pentru "libertatea de a muri de foame" proprie capitalismului clasic, azi revolut. In panoplia drepturilor omului, dreptul de muncă este, cel puţin tot atât de important ca şi dreptul la libertatea de exprimare, de asociere, etc,

Iată, gândirea politică contemporană occidentală, gestează, în prezent, presată de realităţi şi fructificând o gândire umanistă liberă, neoprimată de nici o ideologie fixă, dogmatică, un nou "drept al omului", al omului social, dreptul la locuinţă.

Aşa cum s'a arătat şi demonstrat deja, în mod necontestat, eroarea fundamentală a marxismului este că a avut şi are în vedere un om abstract, neexistent în viaţa socială, eroarea aceasta care face abstracţie de familie, de naţionalitate, de religie, de tradiţii, etc., a fost potenţată potrivit realităţilor Rusiei ţariste de Lenin şi dusă până la ultimele consecinţe ale nebuniei de satrapul numărul 1 al istoriei, care a fost I.V. Stalin. N'o spunem noi, au spus-o oficialităţile comuniste actuale, care au aprobat ridicarea unui monument în amintirea celor 16 milioane de victime.

Municipalitatea are obligaţia de a asigura posibilitatea de a munci pentru fiecare om, potrivit capacităţilor şi condiţiei sale fizice. Nu ştim dacă o asemenea municipalitate va fi social-democrată, creştin- social- liberal-democrată, conservatoare, etc. Stim cu siguranţă că gândirea socială, gândirea politică în acest sens evoluează.

Să păstrăm libertatea de mişcare şi de gândire a omului, să ocrotim iniţiativa privată, s'o încurajăm, dar oficialitatea să stea de strajă pentru a veni în ajutorul celor mai puţin dotaţi sau mai puţin norocoşi. Căci, niciodată să nu excludem aleatoriul, hazardul, nici din viaţa individuală, nici din cea socială.

Legile ştiinţifice nu se aplică aidoma vieţii în general, şi vieţii sociale în special. O anumită marjă de neeficienţă va persista întotdeauna şi în viaţa personală şi în cea colectivă. Aici se face simţită nevoia de religie, de transcendent. De a cuprinde, uneori, prin sentiment, incomprehensibilul.

Ce trebue combătut în criza capitalismului este "starea de spirit capitalistă" adică egoismul rapace, legile junglei, în dobândirea avantajelor economice, şi cultivat cu sfinţenie legile solidarităţii umane. Câştigul capitalist nu trebue să fie acela de uzurpare, de "lovitură", ci un câştig de acumulare pentru dezvoltare, dezvoltare pentru progres, progres pentru înfrumuseţarea şi siguranţa vieţii, înfrumuseţare prin mărirea gradului de confort şi de diversificare a nevoilor omului, prin consfinţirea "dreptului la diferenţă" care subzistă în fiecare din noi. Orice om dispreţuieşte spiritul de turmă. Si nimeni nu tratează ca pe o "turmă" societatea omenească ca regimurile inspirate de marxism-leninism. Dovadă sunt strămutările de populaţie, deportările în masă (Tătarii, Letonii, Basarabenii, etc.) Si atunci cântărind cu seriozitate, cu obiectivitate deplină, trebue să optăm pentru regimurile democratice occidentale chiar aşa imperfecte cum sunt şi să luptăm pentru umanizarea lor progresivă.

Se pare că e şi opţiunea lui Gorbaciov, care într'un recent discurs dădea cu modele ideale de atins prin "perestroica" şi "glasnost", societatea suedeză sau norvegiană. Numai dacă s'ar ţine de cuvânt, numai dacă ar fi lăsat.

Până nu se ridică zidul ruşinii dela Berlin şi nu sunt redate insulele Kurile Japonezilor (ele nefiind niciodată teritorii ruseşti), Sovieticii nu merită decât un credit cu totul provizoriu şi precaut.

După ce Stalin a făcut milioane de victime pentru colectivizarea agriculturii, azi, acelaşi pământ, e redat "în arendă" ţăranilor, adică în dijmă, adică în "clacă", exact ca pe timpul feudalilor. Improprietărirea ţăranilor a fost o invenţie "burgheză", un simplu drept formal, lipsit de conţinut, susţin teoreticienii marxişti-leninişti.

Este de neimaginat insolenţa şi cinismul şi reaua-credinţă a propagandei comuniste răsăritene şi a partidelor comuniste satelizate Moscovei. Se contestă evidenţele unui faliment total. Se agită numai bârna din ochiul vrăşmaşului. Totul este răstălmăcit. Totul este mistificat pentru a se demonstra "criza de sistem" a capitalismului, iraţionalitatea lui funciară, inumanitatea lui de bază.

Si în acest timp popoarele exploatate, din ce în ce mai contestatare şi mai îndemnate la "revoluţia proletară mondială", vând grâne popoarelor socializate ca acestea să nu moară de foame (după şapte decenii de revoluţie), o crâncenă şi sângeroasă dictatură "de clasă" le-a ţinut în loc sub aspect tehnologic, stiinţific, cultural, etc., corupţia şi nepotismul a atins forme necunoscute în istoria universală, contaminând omul din ultimul sat că totul este inutil în faţa voinţei şefului, blazarea şi abandonul fiind în fapt extirparea elanului vital a milioane de oameni, a unui şir de generaţii. Acesta e colapsul socialismului marxist-leninist. Desasperarea şi refuzul de a mai trăi în asemenea condiţii de umilinţă totală şi persistentă.

Morţii dela graniţa Ungariei şi Iugoslaviei o demonstrează. Sirul nesfârşit de mari personalităţi refugiate în Occident, care au văduvit societatea rusă de mari talente şi de mari speranţe înnoitoare în frunte cu Soljeniţin, sunt exemple care fac imposibil orice contraargument.

Ar fi teribil de regretabil dacă am fi socotiţi, scriind rândurile acestea, ca pledând cauza plutocraţiei. Nu este deloc în intenţia, concepţiile şi sentimentele noastre. Semnalăm numai cu insistenţă, că omenirea are de rezolvat, în epoca contemporană, o ecuaţie extrem de grea cu trei termeni: libertate, dreptate, proprietate, în această ordine prioritară în care le-am transcris, pentrucă experienţa sovietică eşuând, această eşuare a restabilit rolul primordial, decisiv, al libertăţii în orice experiment social.

Dar libertatea singură nu rezolvă securitatea omului în societatea în care trăieşte, nu rezolvă crearea acelor condiţii de ierarhie socială în care valoarea sau valorile spirituale să fie în vârful piramidei, şi nu banul, capitalul, averea.

Crizele capitalismului nu sunt crizele sistemului democratic occidental, sunt etapele de creştere şi autodezvoltare a unui sistem social care respectă drepturile omului, şi în primul rând libertatea lui de gândire, expresie şi acţiune, şi care în acest permanent impuls, în toate aspectele creativităţii şi dezvoltării sociale, intră uneori în conflict cu necesitatea solidarităţii sociale, cu respectul dreptului celui mai slab, cu respectul dreptului la diferenţiere pe care îl are fiecare om, cu apărarea neabătută a fiinţei umane în generalitatea ei.

Libertatea şi organizarea socială potrivit cerinţelor de mai sus, sunt strict

Continuare în pag 9

SARA PE DEAL ...

Sara pe deal buciumul sună cu jale,
Turmele-l urc, stele le scapără'n cale,
Apele plâng, clar izvorînd din fântâne;
Sub un salcâm, dragă, m'aştepti tu pe mine.

Luna pe cer trece-aşa sfântă şi clară,
Ochii tăi mari caută'n frunza cea rară,
Stelele nasc umezi pe bolta senină,
Pieptul de dor, fruntea de gânduri ţi-e plină.

Nourii curg, raze-a lor şiruri despică,
Streşine vechi casele'n lună ridică,
Scârţâie'n vânt cumpăna dela fântână,
Valea-i în fum, fluiere murmură'n stână.

Si osteniţi oameni cu coasa'n spinare
Vin dela câmp; toaca răsună mai tare,
Clopotul vechi împle cu glasul lui sara,
Sufletul meu arde'n iubire ca para.

Ah! în curând satul în vale-amuţeşte;
Ah! în curând pasu-mi spre tine grăbeşte:
Lângă salcâm sta-vom noi noaptea întreagă,
Ore întregi spune-ţi-voi cât îmi eşti dragă.

Né-om răzima capetele-unul de altul
Si surâzând vom adormi sub înaltul,
Vechiul salcâm. - Astfel de noapte bogată,
Cine pe ea n'ar da viaţa lui toată?

Mihail EMINESCU

PE MARGINEA CĂRŢII UNUI GENERAL ÎN RETRAGERE TOTALĂ: ION MIHAI PACEPA

IV

ARTA CONFUZIEI

Constantin MAREŞ

Despre cartea lui Pacepa s'au emis mai multe opinii, proprii ca formă şi apropiate ca fond. Interesul cel mai mare, printre Români, l-a stârnit în ţară, cei oprimaţi şi lipsiţi găsind în audierea pasagiilor transmise prin radio, o adevărată supapă pentru obida ce o încearcă supapă de care i-a lipsit întreruperea acestor transmisii. Aceasta şi explică faptul că aproape toţi Românii care vin în vizită în Occident, ar dori să citească această carte, chiar dacă declară că în rest sunt prea puţin interesaţi de politică, uitând, însă, că la baza cumplitei situaţii din ţară, stă, causa causarum, politicul din care decurge economicul.

S'a emis, printre altele, opinia că lectura cărţii lui Pacepa provoacă dezgust, datorită atmosferii şi personagiilor ce le descrie. In ce mă priveşte, nu o împărtăşesc. Astfel de atmosfere au descris şi Arthur Koestler, Panait Istrati, Artur London, Alexandru Soljeniţin, iar în exilul românesc, Grigore Dumitrescu, George Mazilu, Vasile Gurău sau Ion Pantazi, dar senzaţia lăsată de lectură este alta. Istoria Curţii Angliei este presărată de crime oribile, dar dramele lui Shakespeare sunt capodopere, ceea ce nu s'ar putea spune despre opera fostului general de securitate. Mă refer la opera sa literară, deoarece despre cealaltă operă a sa, păstrează o discreţie ce ar putea avea multe la bază, în orice caz, nu modestia.

Să construim o ipoteză. Generalul Pacepa încearcă, dar nu reuşeşte să treacă în tabăra cealaltă. Este recuperat de alţi securişti din Germania Federală, ambalat (poate chiar după reţete purtând patenta Pacepa) şi retrimis în patria socialistă pe care o servise decenii la modul ce-i adusese gradul şi funcţia avută. Este judecat public, şi după ce este condamnat la moarte, i se comută pedeapsa în muncă silnică pe viaţă, fiind depus într'o închisoare cu deţinuţi politici. Cum l-ar fi privit opinia publică din ţară şi cum l-ar fi primit deţinuţii politici anticomunişti?

S'a mai scris că revelaţiile lui Pacepa au fost extrem de utile, dezvăluind Occidentului adevărata faţă a regimului Ceauşescu. S'a remarcat că şi Preşedintele Reagan citea cartea cu pricina. Personal, mă îndoiesc de aceea că preşedintele Statelor Unite ar fi avut nevoie de editarea publică a unor amintiri, când ar fi putut consulta întregul dosar al CIA, ce conţine lucruri inaccesibile sentenţioşilor din exilul nostru. Iar cartea lui Pacepa a apărut într'un moment în care creditul lui Ceauşescu era epuizat în întregul Occident. Este greu de afirmat că la Bucureşti s'ar da o luptă pentru putere, dar se poate afirma că după dispariţia, într'un fel sau altul, a lui Nicolae Ceauşescu, se va da o înverşunată luptă pentru putere. In actualul său show internaţional "Glasnost & Perestroika", Gorbaciov va evita să intervină aşa cum ar fi făcut-o Stalin, Hrusciov în Ungaria sau Brejnev în Cehoslovacia, cu atât mai mult cu cât România nu a manifestat şi nici nu manifestă vreo deschidere, iar o aşa zisă "liberalizare" (folosesc expresia impropriu folosită în Occident) ar mai drege din lipsa de fotogenie a comunismului dela Bucureşti. In acea luptă pentru putere, cartea lui Pacepa ce discreditează total unii aspiranţi potenţiali, ar putea fi cu adevărat utilă, slujind ca referinţă uneia sau alteia dintre-fracţiuni, putere colectivă la început, personală în final, după reţeta aplicată de Stalin, de Dej, de Ceauşescu şi de altfel, şi de Gorbaciov.

Ceea ce m'a frapat cel mai mult la lectura cărţii fostului supersecurist şi hiper-spion, a fost lipsa de dezvăluiri. Trecerea la inamic a unui ofiţer de securitate român a dus în trecutul apropiat, printre altele, la distrugerea reţelei Caraman din Franţa, dar dezertarea generalului Pacepa nu a fost urmată de căderi de capete. Sunt evitate orice arătări cu degetul, nume şi date, şi cât de utile ar fi fost exilului românesc, în care, din păcate, se uzează cu uşurinţa calomniei de acuzaţia de "agent". Dar Pacepa, care timp de decenii a lovit şi intoxicat exilul nostru, ne-a refuzat acest serviciu.

Există, însă, la capitolul "Serviciul D pentru dezinformare" un pasagiu care citit şi recitit, pune pe gânduri, seamănă confuzie şi poate genera alte dispute şi acuzaţii în exilul nostru, în care dacă s'ar uza de acestea încă ar fi bine, dar se abuzează. Este vorba de agentul "Ovidiu", scriitor din exil, devenit "un fel de Soljeniţin român" datorită unei cărţi despre gulagul din ţara noastră. Prin sora sa "Ana" care îl vizitează, din România la Paris, transmite rapoarte securităţii, printre altele, asupra celor ce urmează a fi recrutaţi sau neutralizaţi. Acest pasagiu, tocmai prin lipsa de precizare, poate genera cele mai întinse bănuieli, supoziţii, acuzaţii, calomnii.

O carte despre gulagul românesc? S'au scris mai multe. De altfel, poate fi un eufemism, fiind vorba nu de o carte ci de articole. Numele conspirativ "Ovidiu", conform procedeelor uzitate, ar putea ascunde un prenume, tot de rezonanţă latină, ori câte din acestea nu întâlnim printre cei care scriu în exil? "Sora Ana" ar putea fi frate, nepot, unchi sau văr şi iată deschis cel mai larg câmp, tuturor posibilităţilor, tuturor interpretărilor, tuturor supoziţiilor. Prin rândurile sale, care nespunând nimic pot însemna totul, Pacepa a semănat o nouă confuzie în exilul nostru, aducând astfel încă un serviciu "D" pentru dezinformare.

Se poate afirma că precizări şi nominalizări ar fi putut genera împotriva editorului un lanţ de procese din partea celor vizaţi, calitatea de agent nefiind legată de purtarea unui semn distinctiv şi invocabil în justiţie. Dar Pacepa, care a apărut într'o misterioasă secvenţă, demnă de cel mai înverşunat stil James Bond, ar fi putut găsi modalitatea de a depune ca martor, aşa cum s'a afirmat că a făcut-o despre un prea cunoscut agent secret, al cărui nume l-am căutat zadarnic în "Orizonturi Roşii".

Generalul Pacepa a trecut Atlanticul zburând sub azur şi deasupra apelor albastre. Datorită unei poluări de o agresivitate inexplicabilă într'o ţară cu industria la pământ şi practic fără circulaţie automobilistică, precum şi atmosferei apăsătoare din ţară, orizontul României nu apare roşu, ci este cenuşiu, la propriu, ca şi la figurat. Poate că în viitor, refugiatul politic Pacepa într'o altă carte, ce ar putea fi intitulată "Orizonturi albastre" să ne spună ceea ce am aşteptat şi nu am găsit în "Orizonturi Roşii".

ACUM SLOBOZEŞTE DOAMNE...

N. STOIA

Ce-a fost pentru cei din Bucureşti o licărire de o clipă, ca un vis frumos dar amăgitor să dea Domnul să se împlinească anul acesta! Ei au văzut clar cum gealaţii regimului culegeau de grabă portretele Conducătorului din instituţii şi din sălile publice, ba chiar alte echipe, dotate cu utilaje mobile de lucru la înălţime, le dădeau jos de pe frontoane, clădiri înalte, etc., acelaşi chip cu zâmbet viclean şi împietrit într'o tinereţe veşnică parcă aranjată de un cosmetician mortuar.

Cei care rezistaseră cumplitelor vremi prin credinţa lor creştinească, murmurară rugi de recunoştinţă ca acea strămoşească:

Acum slobozeşte Doamne pre robul tău

Că văzură ochii mei Lumina Cea Adevărată.

Iar încercaţii cu tortura şi cu umilinţe, peste poate, alergară cu gândul la satârul din bucătărie cu care vor tăia în fine în carne vie ca plată dreaptă. Si cu toţi se întrebau ce s'a întâmplat? Crăpat-a în sfârşit? Nu, căci la o adică s'ar fi recurs doar la aplicarea de panglică neagră de doliu. O fi vreo lovitură de Stat? Nu, că nu se aud împuşcături, uruit de tancuri sau tropot de trupe. Si, deodată, cu toată lumina generată de lipsa portretelor de pe uzine şi depe locurile înalte, norul deznădejdii a coborît în suflete odată cu realizarea adevărului: mâine vine în vizită Gorbaciov şi Seful nu vrea să fie prins cu cultul personalităţii! Va să zică, asta era? Cel puţin, bine că îşi dă seama de propria-i murdărie şi că ştie de frică.

O întrebare ar fi: cum s'a hotărît să ia o asemenea măsură jenantă şi nu lipsită de riscuri? Să-i fi sugerat careva? Aş! Asta ar fi o greşală fatală. Probabil că însuşi Ceauşescu va fi adăstat pe consilerul cel mai apropiat şi deci cel mai nou (neuzat şi nedat afară încă!) cu: -"Măi, cutărică, nu crezi că se cam ecsajerează cu atâtea tablouri di ali meli peste tot?" Bineînţeles că celălalt va fi protestat:

"Dimpotrivă, tovarăşe preşedinte şi comandant suprem, dacă ar fi să măsurăm după imensa dragoste pe care poporul român v'o poartă, numărul tablourilor găsesc că e prea mic."

"Lasă, lasă astea, o fi zis atotştiutorul, mai bine ia legătura cu organizaţia (de partid a municipiului) şi cu internele (ministerul) şi până mâine să dispară temporar. Că nu vreau ca, Gorbaciov ăla să creadă....Si nu atâta el, că cu el mă înţeleg, dar tovarăşa aia a lui, Raisa, care cum ai văzut, a creat probleme şi cu Nancy Reagan şi-s sigur că o gelozeşte şi pe a mea!" In continuare operaţia va fi decurs ca ceasul, deşi activiştii de partid şi trupeţii din trupele M.A.I. (dar în civil) vor fi fost lămuriţi mincinos precum că "Tovarăşul" vrea să verifice fiecare portret în parte, deoarece duşmanul de clasă a strecurat o şopârlă ce trebue înlăturată. Ceea ce nu consună cu tablourile-pancardă tocmai ieşind de pe banda rulantă şi care arătau aidoma. Oricum, poporul a înţeles exact cum stă treaba, dovedindu-se cât se poate de clar că atât el cât şi al său conducător sunt la unison.

Problema acestei operaţii de faţadă era însă interpretare greşită din partea publicului. Căci s'a mai văzut...

Intr'adevăr, cu ani în urmă s'a întâmplat o dandana pe tema asta. Nu departe de Bucureşti, într'un sat de peste Sabar. (Vorba romanţei: "Smaranda".) Chiar dacă satul va fi dispărut deacuma, oamenii dispersaţi nu vor uita. Intâmplarea a costat şi viaţa unuia de-al lor: Lambă. Poreclit aşa din cauza unei întâmplări şi mai vechi, deci să le luăm la rând.

Prima e legată de campania partidului comunist pentru intemeierea întovărăşirilor agricole. Intr'o seară, sătenii au fost adunaţi în sala de clasă a şcolii. O echipă agit-prop dela Bucureşti le-a tot vorbit, încercând să-i vrăjească. Până când cel care de atunci încolo a purtat porecla de "Lambă", a strigat către frate-său care era mai aproape de lampa de gaz din perete: -"Gligore! Lamba!" Cel strigat a priceput, şi ca fulgerul a pălit cu căciula sticla lămpii cufundând sala în întuneric. După care, a început mardeala "domnilor tovarăşi dela Bucureşti" scutită fiind doar tânăra dintre ei, care în schimb a primit un colorant de cerneală în frumosul ei păr roşu. Desigur că, au urmat cercetări, anchete şi bătăi iar "Lambă" a ajuns la proces. Scăpat însă de un avocat deştept care a convins judecătorul şi pe asesorii populari că: 1. acuzatul nu putea participa la încăierare deoarece avea mâna în bandaje ca urmare a unei tăieturi cu coasa şi 2. el a strigat fratelui său "lamba", deoarece începuse să afume. Pe scurt, omul a scăpat atunci, nu şi a doua oară cum se va vedea.

Cea de a doua întâmplare a avut loc mai târziu,deacuma erau colectivizaţi iar în ziua cu pricina, Lambă şi alţii se aflau în cârciuma satului la o ţuică. Intră plutonierul de miliţie, şeful postului. - "Ia căraţi-vă, bă, dupe banca aia dela perete! Si dece nu sunteţi pe ogor? Unde-i brigadiru' vost'?

"Păi don' şef, brigadiru' e la cazanu' de ţuică cu preşedintele, se omenesc. Ce, dacă ne-ar primi şi pe noi, am sta noi aici să bem pişoarca asta?" Cu: "hai, lasă vorba" şi împingându-i depe bancă, omul "legii" se căţără şi începu să culeagă de pe pereţi portretele conducătorilor de partid de atunci; Gheorghiu-Dej, Ana Pauker, etc. Că primise ordin să le ducă la primărie, unde urma să vină o inspecţie şi deci se cerea o decorare politică corespunzătoare. In timp ce miliţianul le aranja la subţioară, un sătean îi înfăşcă carabina şi fără multă vorbă îl îmblăti după şale. Altul scoase cuţitul. Oamenii înţelegeau că regimul căzuse şi că, deci sosise vremea răfuielii. Miliţianul a scăpat cu viaţă numai datorită lui Lambă, care a dat sătenii la o parte: "Bă! Ia terminaţi. Să le arătăm că, noi nu suntem criminali ca ei". Din spital, miliţianul l-a raportat ca făptaş pe Lambă, care ca urmare a sfârşit în bătăi la Securitate.

Morala povestirii e că, între timp poporul s'a sofisticat, cântăreşte bine situaţiile, rabdă, suferă...dar şi când se va ridica....vorba lui Ghe. Coşbuc din "Noi vrem pământ".

CRIZA CAPITALISMULUI

Urmare din pag.8

legate între ele. Aşa cum o spunea cu strălucire, încă dela începutul acestui secol, Al. Djuvara, un eminent jurist român, orice drept de proprietate are esenţialmente o funcţie socială. Altminteri nu se justifică apărarea lui.

Criza armeană, baltică, gruzină, basarabeană, demonstrează, fără drept de apel că marxism-leninismul nu a putut rezolva problema naţionalităţilor, că această problemă nu poate fi rezolvată decât de o social-democraţie creştină cinstită, fundată pe ecumenismul teismului universal, care respectă pe zeii altora, potenţează creativitatea specifică a fiecărei naţionalităţi, militează pentru o morală umană cu reazem în transcendent şi în responsabilitatea unică şi eternă a fiecărei fiinţe umane, creaţie divină insubstituibilă şi inestimabilă.

Colapsul socialismului marxist-leninist este în primul rând datorat ignorării dimensiunii divine a omului de pretutindeni. Bolşevicul omorînd pe Dumnezeu, totul a fost posibil, după cum o prevăzuse deja Dostoievski, încă din secolul 19.

Ororile date la iveală azi, sunt numai o parte din "Calvarul" urcat de popoarele RUSIEI şi numai în parte, descrise de Al. Tolstoi.

Foametea cronică, frica intrată în oase, minciuna oficializată, descompunerea etică, toate indică o stare de colaps care pune punct uneia din marile iluzii şi erori şi crime ale istoriei.

Constantin MACRI

LITERATURĂ ȘI ISTORIE

ISTORIA ROMÂNIEI ȘI ISTORIA ROMÂNILOR...

——Titus BĂRBULESCU——

Nici una, nici alta n'au fost încă scrise, de mai bine de 40 de ani încoace, sincer și senin, cu conținutul lor complet de fapte (împlinite, neîmplinite, denaturate); cu problematica lor socială, politică, națională, cu soluțiile lor precare; căci nici una din problemele mari românești din a doua jumătate a secolului XX nu a fost deslegată cu dreptate pentru poporul românesc. Acesta este subjugat imperiului sovietic, care este recunoscut ca atare, internațional. România, Românii se plasează într'un context internațional opac, ostil unanim cauzei românești. Un punct comun: istoriile și una și alta sunt mutilate. Exprimate poetic-muzical, pământul și ființa românească cântă nesfârșit o doină de dor.

Intâi despre istoria României. Mutilată, istoria României de astăzi relevă de o geopolitică contrafăcută a țărilor românești. Este expusă oarecum de alții, în funcție de alte geopolitici străine, tăiată brutal de România Mare, în divorț cu Europa întreagă a "naționalităților întregite" a epocii dintre cele două războaie.

Republica socialistă a României de astăzi este în contradicție fizică cu natura exterioară a peisagiului românesc rotund în armonia și varietatea lui complementară. Peisagiu legănat - o cântă nu numai troheul vesel și iambul grav al poeziei populare (L. Blaga), ci o atestă geografia reală și descriptivă a țărilor românești: plai, văi, ape care pleacă de "sus la munte ca să ajungă jos la vale", în câmpia Dunării, a Tisei, a Nistrului... Codri, lanuri, băi de aur (chiar dacă aur nu mai este, băile au rămas), puțuri de păcură (chiar dacă petrolul se istovește, rămân pomii din preajmă și viile), sare, pământ negru sau de oale, sate adunate în jurul bisericii cu clopote care sună - care sunau! cu oameni care știau construi din temelie adâncă casă cu pridvor și cameră de oaspeți pe care îi primeau cum se cade să primești crestinește pe un drumeț fie el ce-o fi. - "De unde-o fi cu limba asta încurcată?"

Istoria României de astăzi, pe ce se întemeiază? Pe o geografie mutilată, consecutivă unui război pierdut în contra ultimei invazii barbare. Pe o "pace" a învingătorilor și un imens "vae victis" al lor. Pe un "diktat" al năvălitorilor, transpus în limbă necuvântătoare pentru pământeanul din nou lipit de glie. Alegoric vorbind, tradus într'o românească stricată de cârâiala unui nor de lăcuste, nu ciripită de păsări cântătoare! De broscoi holbați, nu de câini "mai bărbați", pe câini i-au luat hingherii cu lațul! Toată România - oameni, dobitoace, peisagiu-, a fost luată cu lațul! Când a început "hingheria"? In anul 1940, anul sinistru al istoriei României Mari. In urma unui "ultimatum rusesc" și unui "diktat nemțesc", în acord tacit unul cu altul. România a fost desmembrată. A pierdut: Basarabia, Bucovina de Nord, ținutul Herța, Transilvania de Nord, Cadrilaterul. Cam 5 milioane de Români și 100.000 de km. pătrați au fost cedați și cedate năvălitorilor. Fără luptă, nici onoare. De un rege fărădelege, nu de Români care toți s'au ridicat în picioare să-și apere patria sfâșiată. Cum? Cu mâinile goale, armatei i se ordonase să se retragă. S'a supus. Nesupușii au fost vânați, fără greutate, de către năvălitor... A venit îndată după "ultimatumul Moscovei" diktatul Axei, "diktatul dela Viena". România a cedat Ungariei Nordul Transilvaniei. (Ministrul de externe al României, din noul guvern favorabil Axei, a leșinat odată pus în obligația să semneze. A fost trezit din leșin, a semnat ... Putea să nu semneze? Putea, iar România ar fi fost ocupată toată de armatele conjugate germană și rusă.

Este probabil, nu sigur, astăzi, când știm că Hitler avea deja în cap și în sertarul Marelui Stat Major, planul Barbarossa: atacul contra URSS-ului. Avea nevoie de alianța României mai mult decât a Ungariei. Probă este că a acordat României ciuntite garanția integrității teritoriale(!) față de amenințarea sovietică de invazie peste Prut, în Moldova rămasă Românilor. I s'a făcut pur și simplu silă - ca și lui Ciano, de-altfel, ambasadorul lui Mussolini - de șeful statului ciocoiesc român, Carol II, tiran asiatic - ca Ceaușescu astăzi!- Tiranul l-a asasinat pe Corneliu Codreanu (sugrumat precum sultanul pe Stolnicul Cantacuzino, la Bostangi-Bașa!) șeful harismatic al partidului "Totul pentru Tară" (obținuse 15% de voturi la ultimele alegeri, 1937;i-a exterminat personalul politic care aparținea României viitoare (câteva sute de capete gânditoare pentru viitorul profilat sumbru pentru România; a ucis trupele de luptători care aparțineau armatei de apărare a hotarelor românești. Fără judecată: becisnic, adică cu nemernicie crudă, fără grija zilei de mâine când țara va avea nevoie să se sprijine pe principala ei forță politică, naționalistă, pentru menținerea ființei naționale. Străin rapace, sadic sexual...Sub pretextul că era în solda Germanilor, pe care căuta acum să-i aduleze cu toate mijloacele...)

Apoi, regele felon a dispărut, culcat pe burtă într'un vagon-express, găurit de gloanțe la trecerea frontierei. Frumos pentru el era să fi stat măcar în picioare, gândindu-se o clipă -atât! la vrednicul lui tată, bunul și lealul rege al României Mari, Ferdinand întregitorul.

Evident, în situația dată, România n'a putut să "se disocieze din contextul internațional", zic și astăzi istoricii trestiei care se mlădiază în fața crivățului! Izbucnise al doilea război mondial (1939 - 1945). Pentru noi, în contra-timp, sub vremea Românului. Cu cine să te bați? Ca să-ți aperi, iar acum să-ți reîntregești avutul, nevoile și neamul! Cu toată lumea... N'a fost așa, în ce privește reîntregirea. Nici ca trestia mlădioasă, cum zic istoricii trestiei, căci și trestia se poate rupe... România s'a bătut succesiv contra amândurora forțe imperiale, rapace și una și alta pentru pământul românesc. A pierdut două războaie în cursul acestui ultim război mondial.

Aliată cu "Reichul al III-lea fascist", România a pierdut războiul la Stalingrad. A semănat vreo 700.000 de morți în Basarabia, Ucraina, Crimeea, Caucaz, într'un război just contra inamicului ereditar acolo unde se dădea lupta cu acesta. Morți pentru patria românească! Nu pentru Hitler nici fascismul rasist!... N'a fost fascist, nici rasist Mareșalul Antonescu, cu atât mai puțin armata de țărani "mici proprietari" care au murit pentru România Mare, cu dominantă social-economică de mică burghezie rurală -sau de extracție rurală - și artisanală, pentru toate etniile conlocuitoare. (In ce privește, "deplasarea" peste Nistru, rău văzută de Englezi, oare n'au murit și altădată călăreții cu șea de lemn - țărani răzeși ai lui Stefan cel Mare - prin străinătățile leșești și tătărești? Pentru Moldova, pentru patrie!)

A venit lovitura de stat din 1944, al doilea război din cursul războiului al doilea mondial. Aliată de astădată cu URSS, cealaltă putere imperială, cu praxis totalitar și chiar teorie de fascism hrăpăreț a clasei conducătoare, ex-proletară, România a semănat cam vreo 200.000 de morți în Ardeal, în Ungaria, în Cehoslovacia (mai mulți decât mercenarii americani, luptând pentru eliberarea Europei occidentale...) Intr'un război just. Au murit pentru patria românească. S'a redobândit Ardealul de Nord. Cu greutate, e adevărat. Si din mila lui Stalin (!) căruia i s'a făcut mai vârtos silă de Ungaria care continua să lupte alături de Germani, decât de armata regală română, fostă aliată principală a Germanilor în campania din Rusia, acum carne de tun a armatei roșii contra invadatorului Sfintei Rusii, "sora noastră mai mare, institutoare a luminilor în principatele danubiene", cum gândea el atunci împreună cu Alger Hiss, consilierul politic al președintelui Roosevelt (mai târziu condamnat pentru spionaj în favoarea comuniștilor!).

Insă la Pacea din Paris (1946), România n'a fost recunoscută "stat beligerant" - ca Italia bunăoară - în războiul de eliberare a Europei de sub fasciști. A fost considerată "țară învinsă", România a pierdut și acest al doilea război. A plătit (numai campania din Ungaria și Cehoslovacia a costat-o 1 miliard de dolari!...) A plătit în tineret omorît masiv pe front, în lagărele de prizonieri din Rusia, acasă tot în lagăre, în dolari și jaf perpetrat de cuceritor.Continuă să plătească... Evident, 'România nu putea fi disociată de contextul internațional"! ziceau atunci cei trei mari făcători ai păcii sovietice în Europa orientală (la Teheran, la Moscova, la Yalta): Stalin, Roosevelt, Churchill. De mai bine de 40 de ani România plătește: în sânge românesc, în bucate luate dela gura copiilor, în discurs politic marxist-leninist, acesta ultim transpus în limbă românească stricată. Pentru necuvântătoare. De aici, dela discursul politic, începe istoria Românilor de astăzi.

De mai bine de 40 de ani încoace nu s'a scris o istorie sinceră și critică a Românilor de astăzi. S'a scris mult și altceva.

Ultimele lucrări făcând autoritate despre istoria Românilor, sunt tipărite în epoca tragică a României contemporane (1937-1944): N. Iorga, Istoria Românilor, vol. X (1940, tipărit îndată după ce a fost asasinat ca Miron Costin..." de un om de nemica, un varvar", zice I. Neculce despre acesta Gh. I. Brătianu, Origines et formation de l'unité roumaine (1943; autorul publicase: Une énigme et un miracle historique: le peuple roumain (1937); va muri în pușcăria ruso-comunistă, ucis precum fu ucis de Turci Stolnicul Constantin Cantacuzino!) Alte istorii, apărute paralel , sau ceva mai înainte de finele României Mari: C.C. Giurescu, Istoria Românilor (trei volume, retopite apoi în vremea republicii socialiste - autorul a scăpat cu viață din pușcărie- și adăogite, vai!) R.W. Setton-Watson, Histoire des Roumains (Paris 1937) L. Romier, Le carrefour des empires morts (Paris 1931); M. Polihroniade, Domnia lui Carol I (o citez din memorie căci n'am mai avut-o în mână de vreo 40 de ani. Autorul a fost și el asasinat, de barbarii lui Carol II, împreună cu un convoi de înlănțuiți la marginea unui șanț din Râmnicu-Sărat. Ostateci executați. Fără judecată, fără milă pentru niște cărturari români care făceau atunci istoria Românilor scris și existențial "în adversitate și subteran" așa cum s'a format națiunea română dela începutul ei). Si altele și alții. Martiri, adică mărturistori începând cu Renașterea românească: Miron Costin, De neamul Moldovenilor, Stolnicul C. Cantacuzino, Istoria Tării Românești și a lăcuitorilor, D. Cantemir, Hronicul vechimii Româno-Moldo-Vlahilor, Gh. Sincai, Cronica Românilor și a mai multor neamuri, Petru Maior, Istoria pentru începutul Românilor în Dacia... Continuând până ieri, sunt istorii care relevă de o filosofie a culturii și civilizației neamului românesc de-a lungul formației lui în națiune modernă, printre națiunile moderne capabile să creeze valori universale, umaniste, sublimate în artele frumoase și meșteșugul de a trăi -"l'art de vivre" -în societate, pentru bucuria omului care nu trăiește numai cu pâine.

Astăzi pâinea lipsește de pe masa Românului. Iar, meșteșugul de a trăi cu omenie printre oameni de toate soiurile pe care i-a asimilat - ca orice veche civilizație și ea românească este o mamă violată de năvălitor, dar cu copii frumoși și isteți din neamul ei și pe limba ei-, iată că de-astădată și meșteșugul de a trăi românește adică cu străveche omenie, i-a fost stricat. De cine? De veniturile din afară, venite pe tancuri și înarmate ca să ucidă (nu cu lebede dansatoare pe muzică de Ceaikovski, sau apostolește cu Tolstoi, iubitorul de osteniți, în frunte, cum își închipuie încă aliații lor occidentali... și de veniturile din lăuntru: jefuitori de cimitire, dărâmători ai istoriei și

Continuare în pag.11

ȚARA DIN SÂNGE, ȚARA DIN CUVINTE

Coloană de sunete daco-romane,
Lumina din tine învinse oricând
Pre moartea din valuri barbare, tirane,
Prin sânge de nume cu moartea călcând.

Când maica pe vatră-mi citea din Psaltire,
Vocabula dulce am simțit-o și eu,
sfințită și pură, căci prin Mănăstire
Păzită de rele te-a vrut Dumnezeu.

Urzită ești din graiul străbunilor mosneni
Acei care pe Vodă cândva îl învățară
Să ia mai bine seama la oameni și la Tară
Si cum să se ferească de hoți și de vicleni.

Si chiar dacă unii mai vor să te înnece
In tulbure apă, amară și grea,
Noi toți te vom ascunde în sânge și în lege,
In dor te vom ascunde, în țest și în argea.

La vadul tău se-adună Românii din exil
Aprinși de dorul țării, oriunde-ar fi în lume.
In sonul tău prea dulce-i pământul cel fertil
In care Roma -și puse sămânța ei anume.

Din sunetu-ți de bucium dogoarea când se'ntinde,
Copil tresar aievea ca de o rază'n zori...
Izvorul tău auzul mi-l umple de cuvinte
Ci eu mă'nham supus la carul tău de flori.

Si parcă simt tot dorul în mine la răscruce,
Un dor cum doar Poetul l-a vrut odinioară,
Căci nici tălmacii meșteri nu l-au putut traduce
In sensul dat de tine, o, limbă temerară!

Ce pot să fac, frumoaso, decât să mai rostesc
O laudă mai nouă, mai caldă pentru tine,
Tu, lacrima Mioarei și Dorul Românesc
Prin care urci de veacuri prin sferele divine.

Ce pot să fac, o, mumă, decât să te păstrez
Ca pe-o lumină lină în sânge și în grai
Si să îmi fac din tine un colț frumos de rai
Ca'n snopi de grâne coapte cuvinte să așez.

George BĂJENARU

SEMNE DELA DUMNEZEU

—Preoteasa Eugenia UŞERIU—

Cuvântul latin -signum- se găseşte în toate limbile neo-latine adaptat local, iar prin cunoscutul proces linguistic de împrumut a intrat în limba engleză.

In general, din punct de vedere material indică un obiect, cerebral o idee, iar spiritual este considerat semn divin. Primele două categorii sunt prezentări descriptive, grafice, didactice, educative, etc.; cele spirituale, care sunt de fapt rare, nu sunt înţelese de mintea omenească, totuşi uneori sunt explicate de cărturari ca efecte logice ale unor fapte ori legi rigide, alteori sunt considerate curiozităţi psihice, ori reminiscenţe ale unei spiritualităţi primitive; credincioşii anonimi sunt convinşi că anumite semne deosebite fac parte din legăturile accidentale prin care divinitatea prevesteşte simbolic societăţii întâmplări viitoare la nivel local, naţional ori chiar internaţional. Unele sunt scrise în istorie, altele au devenit subiecte în literatură iar altele au intrat în viaţa popoarelor ca legende.

Din viaţa vecinilor noştri răsăriteni, Ruşii, ar fi de amintit semne interesante care n'au circulat în mod deosebit în scris.

In dimineaţa încoronării lui Nicolae al II-lea, ultimul ţar al Rusiei, după terminarea Sfintei Liturghii, a făcut jurământul de credinţă că va conduce imperiul ca autocrat al tuturor teritoriilor ruseşti, în care erau incluse şi Finlanda, Tările Baltice, Polonia, Armenia, Turkestan, etc.; apoi, pentru prima dată şi singura ocazie respectând protocolul încoronării, a intrat în altar unde a primit Sfânta împărtăşanie ca preot al bisericii. Când tânărul ţar urca scările altarului, lanţul greu al ordinului "Sfântul Andrei" i-a căzut jos de pe umăr. Cei din jur l-au ridicat cu mare iuţeală şi i l-au aşezat din nou pe umăr. Fiecare din cei prezenţi au considerat acest incident -semn rău- şi au jurat tăcere asupra faptului petrecut declarându-l secret de stat, dar care a devenit public.

Ziua următoare încoronării a fost dedicată poporului, să se bucure şi să petreacă.

In apropierea oraşului Moscova, era un teren numit Khodynka întretăiat de tranşee şi şanţuri aşezate în zig-zag care era loc de antrenament militar al garnizoanei din Moscova. Această poiană mare a fost aleasă ca loc al serbării pentru poporul sosit din toată Rusia ca să vadă măcar odată în viaţă pe ţar şi pe ţarină. In după amiaza zilei au fost transportate sute de vagoane cu nenumărate butoaie de bere, precum şi sute de mii de ceşti smălţuite pe care era imprimată stema imperială, promise participanţilor ca amintire a încoronării. Către seară se adunaseră în marea poiană peste o jumătate de milion de entuziaşti; o parte din ei erau deja înveseliţi de băuturi alcoolice; toţi erau fericiţi şi aşteptau sosirea tinerei perechi încoronate.

Deodată, cineva din mulţime a spus că va fi dată bere şi ceşti numai celor din apropierea butoaielor depozitate. Zvonul s'a răspândit fulgerător. Sutele de mii de suflete au fost cuprinse de panică. Escadronul de cazaci care menţinuse iniţial ordine a fost în parte eliminat iar altă parte a fost târît în învălmăşeala crescândă. Bărbaţii s'au împiedicat în tranşee şi şanţuri, femeile şi copiii au încercat să-i scoată, dar au fost călcaţi în picioare de valurile inconştiente care au transformat sărbătoarea visată într'un măcel lugubru. Cazacii care au reuşit să scape de furia inconştientă a mulţimii din poiană au informat pe şefii garnizoanei care au pornit imediat în număr mare să facă ordine. La sosirea lor întreaga suprafaţă părea un înfiorător câmp de luptă. Era o amestecătură de sânge, morţi şi strigăte desnădăjduite ale mutilaţilor; spitalele au fost neîncăpătoare, conducerea ţaristă a rămas împietrită, iar supravieţuitorii şi populaţia Moscovei au dat sentinţa "Domnia ţarului va fi catastrofală."

A fost şi în România o întâmplare aproximativ paralelă cu cele menţionate.

In 1930, în patriarhala comună Costeşti, din judeţul Argeş, la poalele Carpaţilor Meridionali a ars biserica satului cu aproape toţi credincioşii în noaptea Invierii. Durerea Românilor nu este scrisă nicăieri detailat; simbolic totuşi, tragedia a rămas în cântece locale, în resemnare faţă în faţă cu acest semn divin şi în rugăciune supravieţuitorilor pentru cei răposaţi. Comentariile presei i-au dat explicaţie aproape mercantilă, tratându-o superficial şi senzaţional.

Singura prezentare în sensul românesc a rămas dela logicianul Nae Ionescu, în editorialul ziarului Cuvântul din 1 Mai, 1930: "Discreditat este însuşi Dumnezeu prin faptul că cei care se adunaseră în Casa Lui au fost jertfele acestei grozăvii. Iar bucuria lor a fost fără margini când au aflat că "Evanghelia nu a ars", iar mai acum un an se furase la Costeşti salba dela icoana Sfintei Filofteia. Bieţii oameni erau salvaţi: aveau "explicaţia".

O minune de o parte, o pedeapsă cerească de alta....închipuiţi-vă însă că s'ar afla cineva care să lămurească pe aceşti advocaţi ai Absolutului, că de când este lumea şi există cărţi, s'a constatat că aceste cărţi ard foarte greu; mai ales cum se găsea Sfânta Evanghelie dela Costeşti strânsă între pardoseală şi trupul preotului şi că afacerea cu salba Sfintei Filofteia nu ar fi decât o poveste. Ei! Ce s'ar întâmpla atunci? Ar rămâne Dumnezeu în vină ori în lipsă cu ceva faţă de noi? Si credinţa noastră ar avea prilej de clătire? La puţin s'ar mai reduce atunci viaţa şi realitatea credinţei!

Si cu toate acestea, punctul de vedere al "credincioşilor" noştri de astăzi ăsta este! Si anume cu două rădăcini. Prima, un fel de înţelegere negustorească a raporturilor dintre om şi Dumnezeu. A doua, o necesitate, superficială prin natura ei, de a exprima în material conceptual şi raţionat manifestările lui Dumnezeu. Ambele tot aşa de străine faptului de credinţă şi vieţii religioase... Aşa fiind, omul se roagă pentru ca Dumnezeu să-i dea în schimb o mai bună aşezare a treburilor lui aici pe pământ. Si cum orice "avantagiu" are de corelativ o jertfă, bietul om e dispus şi la jertfa aceasta; cu atât mai mult cu cât Dumnezeu e un bătrân generos care vinde ieftin şi bun. Există astfel, chiar în Bucureşti o statuie făcătoare de minuni, a Sfântului Anton din Padova, care face tot felul de afaceri -căsătorii, găsire de obiecte furate, etc. - în schimbul unei jertfe care de cele mai multe ori ia forma plăţii în bani.

Forme ... cu totul inferioare ale laşităţii şi neputinţei omeneşti, care nu au în fond nimic comun cu viaţa religioasă. Si cărora ortodoxia le opune concepţia, ameţitoare ca adâncime de înţeles, a Ierusalimului ceresc pe de o parte, iar pe de alta a permanenţei şi a necesităţii terapeutice pe pământ... Această atitudine ortodoxă -amplu comentariu metafizic la problema lui Iov-implică acceptarea durerii şi neopunerea la rău. A doua falsă rădăcină a vieţii religioase, este necesitatea superficială de a explica şi de a înţelege hotărîrile şi faptele lui Dumnezeu. Vrem să înţelegem, pentrucă ne închipuim că nu există decât un plan al realităţilor, cel al realităţilor raţionale, în care, om şi Dumnezeu, nu sunt decât existenţe cantitativ deosebite; Dumnezeu fiind mai deştept, mai bun, mai puternic decât noi, dar lucrând după aceleaşi legi şi norme după care ne conducem noi paşii....

Invăţătura ortodoxiei este şi aici clară: "Neînţelese sunt căile Tale Doamne". Adică, arătările lui Dumnezeu nu cad sub puterea noastră de înţelegere. Nimic din cele ce sunt ale Lui nu se explică, ci pur şi simplu se acceptă.

Minunea Evangheliei nearse? Pedeapsă pentru salba furată a Sfintei Filofteia? Cel mult abrutizante superstiţii, de care ortodoxia nu poate avea nevoie. Căci nenorocirea a fost; dar ea nu poate fi decât scară pe care un Dumnezeu îndurător ne-o întinde, pentru păcatele noastre spre Ierusalimul ceresc."

Semnele amintite au evidenţă documentară; simbolic au anunţat pe oameni dezastre cunoscute. Rusia cu crimele practicate şapte decade, iar România stâlcită până în temelia ei aproape o jumătate de secol.

Ochii Românului sunt plini de lacrimile foamei, materială şi spirituală. Credinţa, dragostea, speranţa şi răbdarea, caracteristice în viaţa lui, rătăcesc timide şi fugărite printre bălăriile întunericului.

Paralel cu multe exemple istorice, ori preistorice, presa internaţională dă informaţii în care în special icoana Maicii Domnului din biserici ori din case de credincioşi ori în plină natură, plânge.

Un preot cucernic a alcătuit o rugăciune, în care ţara noastră este numită "Grădina Maicii Domnului".

Un călugăr cuvios din Mănăstirea Sihăstria a zugrăvit icoana Sfintei Fecioare plângând în rugăciune, cu simplicitate şi talent. In înţelegerea noastră, expresia Ei este a Stăpânei a cărei grădină a fost şi este prădată de puterea infernului; ca în nici o altă ţară de pe podul pământului, Maica Domnului plânge împreună cu toată suflarea românească, de acasă, ori cea împrăştiată în lumea întreagă. Plânge cu cei care-l au pe Dumnezeu în mijlocul suferinţelor ori al bucuriilor lor; şi mai plânge pentru cei care au devenit sclavi ai Satanei, care au fost şi sunt perverţiţi cu pseudo-educaţie civică, ba chiar spirituală, hrăniţi cu minciuni spuse cu vorbe de care sunt împodobiţi cu trufie în mijlocul succeselor de tarabă cu iluzia că pot fi scoşi afară din adevărata "Grădină a Maicii Domnului".

Este durerea Ei de Mamă Divină care cunoaşte puterea cancerului satanic distrugător; plânge pentru multele suflete pe care le îngrijeşte, dar care-i refuză ajutorul.

Alt semn, cules din bogăţia talentului poetic al lui Lucian Blaga în "Jale la început de Noembrie: ...

Si încă vedea-vei
ce jaf în lumină
va fi, şi ce jalnic
verdict în grădină....

Semnele în Rusia au fost mari, iar răspunsurile, numai Cel de Sus le ştie.

Românii, în ciuda criticilor interne ori externe, şi-au legat temeinic, de mii de ani existenţa lor de divinitate.

Răspunsul lor, la Semne dela Dumnezeu, n'are adjective benefice ori malefice, pentrucă judecata şi cântărirea lor nu fac parte din atribuţiile lor. In faţa situaţiilor neobişnuite şi grele îl laudă: "Domnul a dat, Domnul a luat, fie numele Domnului binecuvântat" şi cu răbdare scăldată în lumina dragostei şi a credinţei, rosteşte rugăciunea Sfântului Ioan Gură de Aur: "Doamne stropeşte inima mea cu roua harului Tău!"

PATRIOTIZAREA SFINŢILOR

—George DRAGU—

Până acum Patriarhia a fost o anexă a partidului: a pus potcap în capul securiştilor, a răspopit pe cei care se opuneau anti-Hristului, şi-a pus ochelari negri şi vată în urechi ca să nu vadă şi să nu audă că se distrug bisericile; dar cu toată cădelniţarea "Epocii de Aur" conducătorii din Dealul Mitropoliei păstraseră intacte legile credinţei ortodoxe.

Redăm acum o ştire care distruge şi ultimul respect ce-l aveam faţă de conducătorii spirituali ai ţării:

Dl. Lucian Marin, sosit în Vest, a trimis ziarului "Românul Liber" (Londra), informaţii, însoţite de o fotografie, prin care se dovedeşte că tovul Ceauşescu vrea să schimbe Ortodoxia aşa cum a schimbat şi falsificat istoria.

Blasfemia a început cu nerespectarea regulilor religioase care descriu, în detaliu, cum trebuesc pictaţi sfinţii, poziţia corpului, veştmintelor. etc.

Conform politicii de "Independenţă", Ministerul Cultelor a dat ordin să se "patriotizeze" sfinţii... fapt realizat fără protestul Prea Sfinţitelor Feţe.

In Biserica Fulga, judeţul Prahova, una din bisericile "înfrumuseţate" cu aprobarea Patriarhului şi a "Noului Profet Moise", cele trei sfinte: Irina, Ecaterina şi Filofteia au fos îmbrăcate în costume naţionale românesti.

Un act duhovnicesc de supra-patriotism! Sfintele îmbrăcate în fotă şi iie, urmate de sfinţii cu căciulă şi iţari.

Odată pragul trecut de a nu respecta tradiţia, să nu fim miraţi când vom vedea mâine Sfintele îmbrăcate în blănuri şi Sfinţii în costum naţional de Scorniceşti.

Dacă rândurile de mai sus par o fantasmagorie, aveţi dreptate!

Dar nu uitaţi că la conducerea ţării este un nebun, tiran, înconjurat de Libieni, de câini, de securişti, de poliţişti, de armată, de laşi şi de tot scrumul societăţii româneşti.

ISTORIA ROMÂNIEI...

Urmare din pag. 10

monumentelor naţionale, vătafi peste gloata de agricoli şi industriali, ei sunt scutiţi de muncă, căci cu degetul pe trăgaci, beau vodcă, ţuică nu mai există decât artizanală în România...La un eşalon superior "kulturnicii", scutiţi să cunoască istoria naţională, îndopaţi cu discursul leninist-marxist sub controlul Securităţii care veghiază mai ales contra deviaţiilor naţionaliste! Românului de astăzi de pe toată suprafaţa pământului românesc robit cu armele şi armate străine, cu sufletul alienat de o ideologie străină de rădăcinile şi trunchiul lui cultural, îi este interzis sub pedeapsă cu moartea să fie sau să gândească naţionalist. Acolo ca şi aici în lumea liberă. Este o onoare să gândească naţionalist pentru Armeni, pentru popoarele baltice, pentru Tătari, pentru Polonezi, Unguri, Ucraineni, Georgieni: să se scuture de ocupaţia străină, de cătuşele imperiului multi-naţional, de sateliţii securităţii statului centralist şi terorist de clasă privilegiată, sovietică. Pentru Români este o culpabilitate. Astfel istoriile despre Românii de astăzi din exilul interior sau exterior României sunt fragmentare şi reducţioniste (mă refer la cele publicate în lumea liberă). Ele reduc fiinţa şi nefiinţa omului român încălcat la el acasă de barbari, la un catalog de calamităţi cotidiene, fapte rezultate dintr'un continuu şi constant eşec politic, prea adesea analizat conform unei filosofii politice deterministe.

"Homo faber", bolnav astăzi de comunism, nu poate fi izolat de "homo religiosus" al Românului exilat astăzi în literatura orală, în memoria celor care n'au uitat să transmită urmaşilor-cuvintele poetului naţional: "Vreme trece, vreme vine/Toate-s vechi şi nouă toate/Ce e rău şi ce e bine/Tu te'ntreabă şi socoate/(Glossa).

"Numai omu-i schimbător/Pe pământ rătăcitor/Iar noi locului ne ţinem/Cum am fost aşa rămânem/Marea şi cu râurile/Lumea cu pustiurile/Luna şi cu soarele/Codrul cu izvoarele (Revedere)

"Dela Nistru pân'la Tisa/Tot Românul plânsu-mi-s'a/Că nu mai poate bate de/de-atâta străinătate..." (Doina).

Titus BĂRBULESCU

CRONICI

Literare-Artistice-Culturale din exil și din țară

GEORGE BĂJENARU

ÎN UMBRA NIMANUI

EDITURA LIBERTATEA

NEW YORK 1988

"In umbra nimănui" este o carte a unei lumi posibile, inspirate autorului de un anumit fel de viață, pendulând între afirmație și negare, între dragoste și suferință, între lumină și umbră, între adevăr și eroare, între vis și realitate, o cale de umilire în fața semenilor și în fața soarelui".

Nu numai cuvintele de mai sus pe care autorul le dedică Măriei Sale Cititorului , ci însuși titlul reprezintă indici care ne ajută în arheologia psihologică a liricului lui George Băjenaru spre o lume a solarului interior. Cutezanța de a sta în fața lumii și refuzul de a nu sta "în umbra nimănui" este o aventură plină de riscuri și bucurii amare, dar fără de aventură nu există poezie. Ea este "facere", dar în sensul arhaic al cuvântului însemnând "naștere", gustare din lumina neatinsă încă de alții dela fântânile tărâmului ontic.

Vibrarea în fața acestei lumini mai crudă decât visul face ca "Si simt lumina'n mine cum se face floare /Si tăinuite umbrele cum pier." Inflorirea luminii aduce în stih o adevărată stihie care se dezlănțuie pentru afirmarea solarului în întreaga lui gamă de culori și nuanțe. Banalul, falsul, mucegaiul cețos și vâscos amenință de pretutindeni ca forțe ale întunericului să distrugă aureola creatică a Cuvântului ca axă pantocratică a existenței și "spusului". Poetul se simte într'un surghiun în care însăși ființa poeziei începe să fie pusă tot mai mult sub semnul întrebării, o lume care se urâțește tot mai mult ca în "Epigonii" lui Eminescu sau în poemele lui T.S. Eliot și de aceea teama firească "Mă tem c'o să mă'ngroape vreo zăpadă /Si cântul meu ascuns al cui ar rămânea?"

Găsim iar la George Băjenaru simboluri de multe ori umplute cu un conținut alegoric diferit ca în versul citat mai sus în care zăpada are semnul disperat al mormântului și neființei. Alteori ființa reușește să transfigureze semnul. Totul se face în numele cuvântului, cu sau fără majusculă: "Vezi, adună-ți cuvintele / Câte ți-au mai rămas." Dacă pentru iarbă vine un timp când "nu mai are putere să crească" și nu o mai poate salva decât "Imaculatele zăpezi / Așternându-se peste noi / Ca un giulgiu", acest timp al ierbii chiar dacă se așterne peste noi ca un giulgiu, el nu poate să ne pătrundă. El rămâne ceva exterior. Prin "adunarea cuvintelor" se poate închide paranteza meonticului și continua existența atunci când "Vom pleca în imensitatea / Aceea albastră." Poezia poartă titlul, nu întâmplător, "Te previn" pentru că e vorba cu adevărat de o "prevenire" în care totul depinde de cuvintele "Câte ți-au mai rămas." Cultura, religia, arta, filosofia toate converg în "adunarea cuvintelor". In filosofia lui Jose Ortega y Gasset existența ni se dă ca un gol ce trebue să-l umplem, să -l petrecem și să-l substanțializăm. Umplerea lui se face prin "adunarea cuvintelor". Omul este cuvânt. El trăiește prin cuvânt și spre Cuvânt. Cuvântul lui are un "suflet", iar când zic aceasta ca existențialist creștin, folosind afirmațiile lui Thomas Merton, nu mă refer la forma esențială aristoteliană, ci la identitatea personală matură, fructul creativ al unei căutări autentice și lucide. "sinele" care este descoperit după ce celelalte "sine" au fost aruncate ca niște măști. Această identitate interioară nu este "găsită" ca un obiect, ci este adevăratul sine care găsește. Este pierdut când uită să găsească, când nu știe cum să caute, sau când se caută pe el însuși ca pe un obiect. (Love and Living, p. 4) Când poetul spune despre cuvinte "câte ți-au mai rămas" întrebarea se pune unde sunt celelalte, iar răspunsul îl găsim în cugetarea lui Merton despre sine. Că este așa și nu putem interpreta altfel exemplificăm contextual cu poezia "Pe unde trece iarna":

"Precum se uită munții
Păzind o trecătoare
Pe unde trece iarna
Cu ochi de cleștar
Coboară anotimpul
In noi ca într'o floare.
Si creștem din adâncuri
Ca ramura din ram
Purtând în sevă nouă
Sămânța viitoare."

In alte poeme, așa cum bine observă profesorul universitar Nicolae Iliescu dela Hardvard University, cel care semnează și cuvântul introductiv, "poezia lui George Băjenaru reflectează ora crepusculară când umbrele cresc, iar sufletul tinde spre senzații pure și liniștite, pe care le știe irevocabil pierdute. Ca orice poezie din exil și poezia lui e dominată de sentimentul tragic al singurătății." Si totuși această singurătate tragică se risipește acolo "unde suspină timpul cel junghiat de timp", când ca într'o viziune profetică "Vin munții spre noi, iată, cu pasul în ecou/ Si noi uităm de toate și toate sunt în noi." Hotarul devine tot mai transparent meditației și din picuratul iubirii "ca dragostea din dor" poetul invitându-ne "Să bem, să bem clipita, și să murim puțin".

"O inimă ce bate pentru țară" ca aceea a lui Băjenaru afirmă "lumina soarelui în care cred și sper". Claritatea mesajului nu îngăduie nici un echivoc. Este iubirea fără de margini despre care Boețiu atât de adânc și de frumos o reliefa în "De consolatione philosophiae". Tara, sau Cetatea la Augustin, are nu numai un geografic, ci în primul rând o spiritualitate spre Cuvântul-Soare.

Proza lui George Băjenaru este deosebit de interesantă ca realizare artistică și ar merita o recenzie separată. E o lume care te înspăimântă printr'o metamorfozare care ne amintește de Kafka, sau "Rinocerii" lui Ionescu în care asistăm la o invazie a "elefanților roșii".

Cartea "In umbra nimănui", apărută în editura "Libertatea" din New York, costă 12 dolari și se poate comanda dela adresa: George Băjenaru, P.O. Box 41, Astor Station, Boston, MA. 02123 -0041.

Dumitru ICHIM

SOCIETATEA ACADEMICĂ ROMÂNĂ

REVISTA SCRIITORILOR ROMÂNI

25

MÜNCHEN 1988

Cu numărul 25 se împlinește un sfert de veac de când apare "Revista Scriitorilor Români". E un adevărat prilej în cultura românească de a sărbători evenimentul. Istoria acestei prestigioase publicații e sinonimă cu cea a cuvântului "sărbătoare."

Intre cele două războaie mondiale s'a ridicat la Români o generație de intelectuali care s'au aplecat asupra ființei românești, nu numai cu cugetul, ci și cu simțirea, redându-i dimensiunea existențială de "sărbătoare". La început "servare" era un adus aminte de care vorbeau cronicarii că "dela Râm ne tragem". Era o dorință puternică a tuturor Românilor de a fi împreună, dar rămânea doar la nivelul de "ob+servare". Apoi a venit timpul când am ajuns să avem o Românie Mare. Din "observator" neamul devenea acum "conservator" al valorilor strămoșești, descoperindu-și temelia ființială în Logosul-Cuvânt. Era mare și la propriu și la figurat. Visul era prea frumos pentru a dura mai mult. Apariția balaurului roșu, susținut de naivi sau oameni de rea credință, a dărâmat totul. Din România Mare a mai rămas doar o "re+servare", adică un țarc cu sârmă ghimpată. Cei plecați în străinătate și-au dat seama de datoria lor de "prae+servare" a valorilor românești amenințate a fi anihilate de monstrul comunismului.

Așa a apărut "Societatea Academică Română" care printre alte obiective și-a propus publicarea "Revistei Scriitorilor Români". La acest sfert de veac de apariție continuă "sărbătorim" acest eveniment ca pe un "servare" amar, dar plin de speranțe într'un viitor luminos și încrederea noastră în forța Cuvântului, pe care nici porțile iadului nu au putut ca să-l învingă.

Este imposibil a face o recenzie acestei reviste din cauza numărului de scriitori și a lucrărilor lor literare care ar merita cel puțin a fi menționate.

Numărul 25 a apărut prin grija redacțională a lui Constantin Nagacevschi, Mihnea Romalo și Constantin Sporea. Din punct de vedere grafic, precum și al conținutului revista nu întâlnește nici o rivalitate atât în străinătate cât și în țară. Este meritul, printre alți ostenitori, al lui Contantin Sporea care de ani de zile își jertfește cu dragoste munca în realizarea acestei livezi literare de care orice scriitor e mândru.

Versuri și proză semnează: Stefan Baciu, Nicolae Novac, Sergiu Grossu, Ion Nicola, Vintilă Horia, Eugenia Adams-Mureșanu, Alexandru Mircea, N.N. Timiraș, S.G. Theordoru, Constantin Amăriuței, Nina Theodoru, Nicu Caranica, Antoaneta Bodisco, Florica Bațu, Mihnea Romalo, regretatul Ioan I. Mirea, Titus Bărbulescu, Nicolae Petrescu și Dumitru Ichim.

In rubrica "Negru pe alb" semnează Stelian Bălănescu, Nicolae Balotă, Antoaneta Bodisco și Stefan Baciu.

Amintiri despre dr. Ioan Baciu și Stefan Baciu formează cuprinsul rubricei "Două aniversări'.

Vintilă Horia și Stefan Baciu semnează în rubrica "In memoriam" despre Georg Drozdowski și Heinrich Zillich.

Numărul e ilustrat cu mult gust artistic de doamna Antoaneta Căpușneanu. De ani de zile prețul revistei a rămas același de 25 de mărci și poate fi comandată dela adresa: Dr. Constantin Sporea, Fritz-Meyer-Weg 47 / 1, 8000 Munchen 81, West Germany.

Felicităm membrii din redacție pentru acest succes editorial și Dumnezeu să le dea zile să vadă și numărul care va apărea în România liberă de mâine.

ANUL EMINESCU

Cu ocazia împlinirii în acest an a 100 de ani dela moartea poetului MIHAIL EMINESCU, "Cuvântul Românesc" declară pentru întreaga apariție pe anul 1989, "Anul Eminescu", în acest scop vor apare în fiecare număr poezii și proză scrise de Eminescu, precum și studii, recenzii, articole și alte materiale închinate poetului. Toți care posedă lucrări sau studii inedite sau materiale documentare despre marele poet național, sunt rugați să trimită materialele cu specificație "Anul Eminescu".

O echipă a Colegiului de Redacție va tria materialul trimis spre publicare.

"LUCEAFĂRUL"

DE MIHAIL EMINESCU

O SUTĂ DE ANI DELA MOARTEA POETULUI

15 IANUARIE 1850 - 15 IUNIE 1889

Gheorghe RĂDULESCU

Un univers al cerului, al dragostei și al nemuririi, cuprinde poemul lui Eminescu "Luceafărul".

Izvorît din esența creatoare a poporului român, prin geniul lui Eminescu, poemul străbate spațiile și învinge timpul, fiind mereu prezent și etern. Din Aprilie 1883, când a fost publicat în "Almanahul România Jună" din Viena și până astăzi, "Luceafărul" împreună cu întreaga operă a poetului, au fost și sunt viu și insistent comentate, fiind interpretate de cei mai avizați specialiști și exegeți ai literaturii române și străine ca: Titu Maiorescu, Panaitescu-Perpessicius, George Călinescu, Eugen Lovinescu, Tudor Vianu, D. Murărașu, Dimitrie Popovici, Ion Negoițescu, Roy MacGregor-Hastie, Rosetta del Conte, Alain Guillermou și alții, care au demonstrat valoarea și semnificația operei eminesciene antumă și postumă, evidențiind sensul profund spiritual-filosofic al poemelor "Luceafărul", "Scrisorile", "Memento mori" și multe altele, cât și exemplara frumusețe și viabilitate a creației sale.

Pe cât este de profundă și greu de interpretat o asemenea operă, de mare cultură, cu multiple filoane în cultura română și universală și cu multiple semnificații, pe atât ea devine accesibilă și omului care are mai puține tangențe cu literatura și cultura în general.

Există un magnetism cosmic al marilor creații, o putere de a pătrunde în sufletele oamenilor, de a împodobi gândurile și sensibilitatea cu frumusețea și dragostea care se desprind din ele.

Când Eminescu concepea și scria "Luceafărul", se menținea încă în literatura universală, datorită romantismului, teoria astralității, a valorilor imuabile și eterne, o simbolistică astral-cosmogonică, așa cum o întâlnim la Holderlin, Lenau, Keats, sau Lermontov.

"Luceafărul" lui Eminescu face parte din această familie a marilor valori universale, împreună cu alte creații ale poetului român.

Poemul "Luceafărul" pornește dela esența mitică a Cosmosului, fiind îmbogățit pe parcurs cu elementul de structură creștin al forței divine, al inteligenței supreme ce crează, permanentizează și dirijează substanța universală a macrocosmosului și aceea a microcosmosului vital, terestru, de aici antiteza care se desprinde în "Luceafărul", dintre lumea permanentă și veșnică a Cosmosului nemărginit, atemporal și aspațial și lumea perpetuă prin succesiunea ei transformatoare, temporală și spațială, dintre Luceafăr și elementul uman, dimensionat pe măsura creaturii sale, dintre geniul astral "Nemuritor și rece" și Cătălina, făptură trecătoare, închisă în tiparele ei vitale, omenești.

Tendința și dorința de înălțare sunt mari, ele devin dureroase și imposibil de realizat, precum imposibilă este întruparea veșniciei în clipă muritoare, pământească. Lupta spiritului de a putea modifica și înălța substanța pământului însuflețit în parte nemuritoare a universului este tragică, ca și tendința elementului astral, a geniului de a cobori în limitele terestre. Granița este bine precizată și de netrecut, între eternitate și ce este trecător, între nemuritor și muritor.

Având ca punct de plecare povestea populară românească "Fata în grădina de aur", culeasă de pe teritoriul României de Germanul Richard Kunisch, Eminescu prelucrează și transformă această poveste, dându-i o altă semnificație și dimensiune, în așa măsură încât o diferențiază total de poemul ce va fi mai târziu, după o serie întreagă de modificări și variante, "Luceafărul".

Poem țesut cu mijloace lingvistice muzical-populare caracteristice sonorității cântecelor de jale, sau doinelor, Eminescu ajunge prin acest cântec cosmic înaripat, la o simfonie majoră în lirica românească, amintindu-ne de muzica sferelor de care vorbește Platon, Pythagora, Hoffman ori Eminescu în "Scrisoarea a V-a", sonoritate pe care o sesizăm prin ritmicitatea și cantabilitatea versurilor care se acordă cu dinamica mișcării stelare din cuprins. Acest poem a servit ca prototip pentru alte creații ale lui Eminescu ca: "De câte ori iubito" (1879), "Ochiul tău iubit" (1882), "Pe lângă plopii fără soț" (1883), "S'a dus amorul" (1883), "Adio" (1883), "Nu mă înțelegi" (1886).

Poemul începe obișnuit ca o poveste populară de dragoste, o poveste ce crește în intensitate pe măsură ce acțiunea se desfășoară, în care cei doi poli sunt atrași unul către celălalt, parcurgând spațiile siderale, spre punctul de atracție magnetică a spiritului în visul temporar uman. "Luceafărul" este o poveste de dragoste cu implicații filosofice, în urma unei exemplare și profunde experiențe de suferință și gândire a unui poet de mărimea lui Eminescu, în care se ascunde o întreagă filosofie ramificată în detalii cosmice și terestre, un poem al antitezei, al stărilor și posibilităților umane. Este un poem de dragoste în înțelesul sfânt și creștin al cuvântului, este un poem cu adâncimi îndepărtate în ființa și cultura românească și umană, treptele pe care sunt situate personajele sunt doar diferite. Aceste trepte sunt diferite datorită capacității și posibilităților de înțelegere a oamenilor, sunt diferite față de forța lor de gândire și de creație, de aici antiteza atât de izbitoare din poem. Personajul feminin este ales "Din rude mari împărătești", iar datorită singularizării și frumuseții serafice, această făptură pământească de poveste este "Cum e Fecioara între sfinți/Si luna între stele". Frumusețea este cerească, dar efemeră, precum geniul este nepieritor și etern. Dintre aceste două elemente opuse, dar aparent apropiate, care se atrag pentru un moment, pentru a se distanța din nou, mai târziu, datorită cunoașterii, a izvorît "Luceafărul": "A fost odată ca'n povești,/ A fost ca niciodată, /Din rude mari împărătești, /O prea frumoasă fată. /Din umbra falnicilor bolți / Ea pasul și-l îndreaptă /Lângă fereastră, unde'n colț / Luceafărul așteaptă./......... Il vede azi, îl vede mâni, /Astfel dorința-i gata; /El iar privind de săptămâni,/Ii cade dragă fata."/ Dorința de dragoste a fetei se preface în vis și visul în dorința de fericire, halucinant, visul se metamorfozează în realitatea dorită, distanțele par a se micșora între cei doi, deoarece forța de atracție a dragostei este atât de puternică, încât luceafărul răspunde chemărilor fetei, luând înfățișare fictiv umană.

Intre cei doi rămâne totuși un prag, o graniță, o stare existențială străină pentru fiecare dintre ei, care nu poate fi trecută. "Ea îl privea cu un surâs, / El tremura'n oglindă, /Căci o urma adânc în vis/De suflet să se prindă. /Iar ea vorbind cu el în somn,/Oftând din greu suspină;/- "O, dulce-al nopții mele Domn, /De ce nu vii tu? Vină! /Cobori în jos, luceafăr blând, /Alunecând pe-o rază,/Pătrunde'n casă și în gând/Si viața-mi luminează!" Dragostea fetei îl zdruncină pentru un moment pe luceafăr, îl trezește din contemplație, din meditație, din repaos, din gândirea sa metafizică, din impasibilitate și apatie, îl rupe din sfera platoniciană și-i imprimă dorința faptei prin dragoste, prin acțiune activă dar limitată, neexperimentată, deci necunoscută de el.

De fapt pentru luceafăr, dragostea în toată goliciunea ei intimă și adevărată devine pură și inocentă, biblică, așa gândea și Eminescu, dar până la urmă ea rămâne la gradul de dorință neîmplinită. Romantic văzute lucrurile, suferința dragostei e provocată prin urmare de zbuciumul neîmplinirii. Contradicția însă intervine chiar dela început, dragostea e suferință, iar suferința e provocată de impedimentul celor două stări, de cele două poziții pe care sunt situați cei doi. Solicitările sunt insistente din partea amândurora, dar trecerea dela o stare existențială la alta, mutația de valori spre o treaptă comună este greu de realizat. "O, vin'! odorul meu nespus,/ Si lumea ta o lasă;/ Eu sunt luceafărul de sus, /Iar tu să-mi fii mireasă./......... "O, ești frumos, cum numa'n vis/Un înger se arată, /Dară pe calea ce-ai deschis / N'oi merge niciodată"; /"Luceafărul" lui Eminescu este un element apollinic prin definiție, prin indiferența și impasibilitatea sa, dar strălucitor prin forța cosmică, creativă, spirituală și totuși în cazul de față într'un anumit moment îmbracă mantia dionisiacă, contopind în el spiritualitatea transcendentă, metafizică cu voluptatea natural-terestră. El rămâne un element al echilibrului între cele două forțe de atracție natură-cosmos.

Dragostea e pământească, instinctual-procreativă, dar poate să devină o componentă combinatorie a spiritului și atunci oscilația va fi mai mult de partea forței cosmice.

Eminescu surprinde însă și momentul oscilator al luceafărului când acesta cade în derută și acceptă clipa vital-terestră, trecătoare, omenească a dragostei, o dragoste dionisiacă, pură, dar completă, caracteristic orphismului lui Zagreus, numele real al "Luceafărului". -"Tu-mi cei chiar nemurirea mea/In schimb pe-o sărutare,/ Dar voi să știi asemenea/ Cât te iubesc de tare;/ Da, mă voi naște din păcat,/ Primind o altă lege; /Cu vecinicia sunt legat,/Ci voi să mă dezlege."

Din acest moment pozițiile și distanțele dintre cei doi încep să se clarifice, se precizează un raport calitativ între cele două lumi care se retrag în sfera și universul lor din care fac parte.

Apariția personajelor cu nume derivate de Cătălin și Cătălina întregesc în principiu egalizarea ce se stabilește între aceștia, situați pe același plan, având același ideal, același scop și un limbaj comun, să-i delimiteze și să-i distanțeze și mai pronunțat de luceafăr, să le identifice forțele și capacitatea de percepere a lucrurilor. Scara valorilor este conturată bine de poet, Cătălin și Cătălina fac parte din sfera instinctului uman al regresiunii și al uniformizării mediocre, de aici și dificultatea Cătălinei de a privi spre înălțimi, de a se ridica progresiv spre straturile cosmice, dorința de înălțare îi este doar o iluzie deșartă, cu atât mai mult cu cât posibilitățile și optica ei o trag în jos, deoarece Cătălin nu e decât un: "Viclean copil de casă, /Ce împle cupele cu vin / Mesenilor la masă, / Un paj ce poartă pas cu pas/ A'mpărătesii rochii, / Băiat din flori și de pripas, / Dar îndrăzneț cu ochii,/ Cuplul Cătălin - Cătălina prin dragostea lor adâncesc și mai mult granița de netrecut între ei și luceafăr, încât distincția și strălucirea acestuia specifice lumii din care face parte îi ies și mai pronunțat în relief. "Si'n treacăt o cuprinse lin / Intr'un ungher degrabă. / -"Da ce vrei, mări Cătălin?/Ia du-t'de-ți vezi de treabă"! /......... Si-i zise'ncet: "Incă de mic / Te cunoșteam pe tine, / Si guraliv și de nimic, / Te-ai potrivit cu mine..." Cătălina însăși este conștientă de valoarea luceafărului și ne mărturisește acest lucru: 'Dar un luceafăr, răsărit' / Din liniștea uitării, /Dă orizon nemărginit / Singurătății mării; / .... Lucește c'un amor nespus / Durerea să-mi alunge, / Dar se înalță tot mai sus / Ca să nu-l pot ajunge."

CONTINUARE ÎN NUMĂRUL VIITOR

CARTEA ROMÂNEASCĂ ÎN EXIL
- trei decenii, zeci de edituri, sute de titluri -

EMINESCU: POEZII RELIGIOASE

RUGĂCIUNE

Crăiasă alegându-te
Ingenunchem rugându-te
Inalţă-ne , ne mântue
Din valul ce ne bântue
Fii scut de întărire
Si zid de mântuire
Si dreapta ta'ncercată
Asupra-ne coboară
O maică preacurată
Si pururea fecioară

Marie!

Noi, ce din mila sfântului
Umbră facem pământului
Rugămu-ne 'ndurărilor
Luceafărului mărilor
Ascult'a noastre plângeri
Regină preste îngeri
Din neguri te arată
Lumină dulce, clară
O maică preacurată
Si pururea fecioară

Marie!

VERSIUNE

Nădejde şi'ntărire
Si zid de mântuire
Pre tine câştigându-te
Ingenunchem rugându-te
De chinuri ce ne bântue
Mario, tu ne mântue

O Sfântă Marie
Tu maica durerilor
Regina tăriilor
Tăria soliilor
Isvoru'ndurărilor
Luceafăr al mărilor
Indură-te, pleacă-te
Nădejdea corăbiei
Invingerea sabiei
Limanul sărmanilor
Si soarele anilor
Balsamul răniţilor
Norocul iubiţilor
O dă-ne tărie
Sfântă Marie

Isuse Hristoase
Isvor mântuirilor
De oameni iubitorule
Mântuitorule
De acum şi pururea
Si'n vecii vecilor

STELELE'N CER

Floare de lac
De-atunci cu-amar şi chin
Eu sufăr doru'n sân
Sufăr şi tac.

Floarea lui Crist!
De-atunci gândesc mereu
Si nici nu ştiu ce vreu
Pururea trist.

Flori de cireş
Cine te-a pus cumva
Plutind în calea mea
Dulce să ieşi.

Flori de mormânt
In taina serilor
Eu dau durerilor
Aripi de-avânt

Floare de crin
Dragă supune-te
Dulcilor sunete
Dulci care vin

Floare de tei
Cât de curând te treci
Ochilor mei
Te-i arăta pe veci

COLINDE, COLINDE

Colinde, colinde!
E vremea colindelor,
Căci gheaţa se'ntinde
Asemeni oglinzilor
Si tremură brazii
Mişcând rămurelele,
Căci noapte de azi-i
Când scânteie stelele.

Se bucur copiii,
Copiii şi fetele,
De dragul Mariei
Işi piaptănă pletele,
De dragul Mariei
S-a Mântuitorului
Luceşte pe ceruri
O stea călătorului

NAE IONESCU: ISTORIA LOGICII

(INEDITĂ)

Capitolul IV

TIPURI DE VIAŢĂ SPIRITUALĂ ŞI TIPURI DE CULTURĂ

1. Lumea veche şi lumea nouă, forme caracteristice de viaţă spirituală. - 2. Elementele constitutive ale vieţii spirituale. - 3. Problema culturii şi problema salvării - 4. Forme tipice de viaţă spirituală şi tipuri de cultură: romantism, clasicism.

1. Am încercat să lămurim pentru ce am crezut noi că împărţirea cea mai bună a întregii istorii spirituale a Europei, atât cât cade sub înţelegerea noastră, este împărţirea aceasta, obţinută prin considerarea Renaşterii ca un fel de răscruce a vieţii noastre spirituale; şi aţi văzut anume care sunt deosebirile esenţiale între o perioadă: aşa numita lume veche, şi cealaltă perioadă: lumea nouă, evident uitând că această lume nouă este astăzi sfârşită ea însăşi şi că suntem în pragul unei alte forme de viaţă spirituală, al unui alt tip, aş zice,de orientare metafizică, tip care nu este răspântie istorică, aşa cum vă lămuream acum câteva spătămâni, tocmai pentru motivul că nu se încadrează încă în timp.

Renaşterea desparte două perioade. Aceste perioade, fără îndoială că reprezintă, cum am spus, formule de orientare spirituală, care însă sunt determinate nu numai de evenimente, ci şi de gruparea acestor evenimente în timp. Nu era o împărţire strict formală a evenimentelor, ci s'a întâmplat ca ea să însemneze, în acelaşi timp, şi un fel de îmbucătăţire a vremii. Deci două elemente constitutive are această împărţire, în lumea veche şi lumea nouă, a evenimentelor: un suport care este tipul comun al evenimentelor, alt suport care e timpul în care se plasează aceste evenimente. Aşa că, dacă nu atrăgeam atenţia asupra faptului, s'ar fi putut să existe confuzie, şi să cădem tocmai în păcatul pe care voisem să-l înlăturăm cu primele consideraţii asupra istoriei şi perioadelor istoriei: în păcatul de a împărţi timpul, considerat nu ca loc al evenimentelor, ci dimpotrivă, ca element dinamic în desfăşurarea lor.

Aceasta este numai întâmplător. Numai întâmplător cele două timpuri împart timpul. Dar, ceea ce ne interesează, pe noi, este că ele sunt forme ale spiritualităţii omeneşti; şi constatăm nu numai că sunt forme, dar că integrează în ele toată istoria spirituală a Europei.

Este însă un alt aspect, cel puţin tot aşa de interesant, al vieţii spirituale din istoria Europei, un aspect pur formal, cu atât mai interesant cu cât el nu mai reprezintă momente unice în această istorie a omenirii, ci reprezintă altceva: momente tipice în istoria omenirii.

Lumea veche şi lumea nouă reprezintă formule specifice de orientare metafizică, de valorificare a realităţii, a existenţei, dar ele sunt câte un lucru: unul lumea veche, unul lumea nouă. Fiecare poate fi considerat ca un tip, dar această considerare ca tip, tipul lumea veche şi tipul "lumea nouă" - are un mic defect, anume că dă un tip, fără ca la el să se poată reduce o multiplicitate de evenimente. Adică, pot să spun că am o masă tip, sau un scaun tip, pentrucă la această masă tip şi la acest scaun tip pot să reduc o mulţime de mese şi scaune, obiecte realizând oarecum tipul respectiv. Dar lumea veche şi lumea nouă nu se pot numi tipuri, nu sunt propriu zis tipuri, pentrucă nu există mai multe lumi care să realizeze tipul acesta de lume veche şi lume nouă.

Aşa că lumea veche şi lumea nouă sunt, propriu zis, mai de grabă forme specifice ale vieţii spirituale, nu forme tipice ale vieţii, pentrucă tipul - şi aceasta este caracteristic lui - este realizat de o multiplicitate de obiecte. Lumea veche şi lumea nouă sunt obiecte unice, în ceea ce priveşte cel puţin istoria spirituală a Europei. Formele de care vreau să mă ocup eu acum sunt într'adevăr forme tipice, şi veţi vedea de ce.

2. In definitiv, toată activitatea noastră spirituală constă în a primi indicaţii dintr'o lume obiectivă, în a valorifica aceste indicaţii în raport cu fiinţa noastră spirituală şi în a formula rezultatul acestei valorificări. Adică există o fiinţă a noastră spirituală: ea există ca o realitate, care este un fel de măsură, un fel de criteriu de apreciere, un fel de piatră de încercare a tot ceea ce există.

Indicaţiile obiective ale realităţii nu se răsfrâng în fiinţa noastră spirituală numai cum s'ar resfrânge într'o oglindă; căci, chiar dacă s'ar răsfrânge ca într'o oglindă, această răsfrângere nu este ultima operaţie în care cad indicaţiile realităţii obiective, ci odată răsfrânte - presupunând că tot procesul de cunoaştere este o răsfrângere - această răsfrângere urmează să fie întotdeauna prelucrată, ea fiind confruntată cu fiinţa noastră spirituală.

Această fiinţă este mai întâi de toate un lucru viu - acolo unde ea este, - un fel de centru, un fel de focar, care adună tot ceea ce se întâmplă în lumea din afară şi care răsfrânge în lumea din afară anumite realităţi. Vasăzică fiinţa noastră spirituală este într'adevăr un centru de acţiune şi de reacţiune, în multiplicitatea fenomenelor reale ale existenţei. Ea are un profil foarte bine desenat. Chiar dacă forma acestui profil nu este conturată pentru noi, ea nu există mai puţin, şi aceasta se vede prin faptul că, în anumite împrejurări, noi reacţionăm în anumite feluri. Faptul, de pildă, că noi reacţionăm în acelaşi fel, în aceleaşi împrejurări, faţă de aceleaşi impresii, însemnează că fiinţa noastră are o configuraţie, căci dacă n'ar avea o configuraţie, dacă n'ar exista drept ceva bine conturat ca acţiune, n'ar avea nici conştiinţa acţiunii şi reacţiunii şi nu s'ar dovedi existenţa profilului bine definit al fiinţei noastre spirituale.

Să transpunem: ce însemnează un om de caracter? Un om de caracter este cel care lucrează întotdeauna în acelaşi fel. Caracterul este felul conştient de stăpânire, de reacţiune în faţa realităţilor; vasăzică deduc existenţa caracterului din conştiinţa acţiunii mele. Aşa este şi cu fiinţa noastră spirituală. Cine are vreme şi tragere de inimă, dar şi necesitatea de a se mai uita la ce se petrece în el, cu timpul ajunge să-şi vadă această fiinţă spirituală foarte bine şi s'o definească în chip precis. Eu însă, dacă d-voastre nu sunteţi convinşi de existenţa acestei fiinţe - un lucru care vă priveşte - eu postulez, în consideraţiile mele, existenţa acestei fiinţe spirituale şi zic că ceea ce se răsfrânge, ca indicaţii, din realitatea obiectivă este confruntat cu această fiinţă spirituală a mea, şi, după felul în care fiinţa spirituală reacţionează , noi valorificăm existenţa. Prin urmare nu este vorba numai de cunoaştere, ci şi de valorificarea existenţei. Iar în momentul în care valorificăm existenţa, atunci căutăm şi o formulă care să exprime în chip general felul nostru de a reacţiona în faţa existenţei.

Această formulă, care exprimă în chip general felul nostru de a reacţiona în faţa existenţei, este ceea ce se numeşte: filosofie. Când auziţi d-voastre pe oamenii aceia care îşi încruntă faţa şi-şi aşează ochelarii pe nas ca să vorbească de filosofie ştiinţifică, să vă uitaţi bine la ei să vedeţi ce vor să spună, pentrucă şi eu m'am uitat la dânşii şi n'am înţeles nimic. Filosofia ştiinţifică nu există. Filosofia este un

ACESTE DOUĂ PAGINI, OFERITE GENEROS DE "CUVÂNTUL ROMÂNESC", APAR SUB ÎNGRIJIREA ŞI RESPONSABILITATEA ASOCIAŢIEI "HYPERION"

HYPERION

Centrul de promovare a cărţii româneşti

TIPURI DE VIAŢĂ SPIRITUALĂ...

lucru foarte personal, eminamente subiectiv. Ea nu poate să fie studiată ca altceva decât ca lirică. Filosofia este un fel de lirică. Ea nu poate să fie studiată obiectiv, decât pentrucă este pasibilă de depăşire, pentrucă sunt formule tipice de filosofare, cu alte cuvinte pentrucă sunt formule tipice de fiinţe spirituale. Numai de aceea putem noi să studiem filosofia şi ceea ce se numeşte, cu un termen abracadabrant, istoria filosofiei.

Aceasta este filosofia: valorificare a existenţei , formularea valorificării existenţei. O asemenea formulare conţine totdeauna o notă caracteristică, un fel de tendinţă în spre absolut. Mai toată filosofia este propriu zis o acţiune, sau un drum în spre absolut, în spre ceva în afară de noi, imuabil, incoruptibil, deosebit de noi, ideal, pentru fiinţa noastră spirituală. Din acest punct de vedere, filosofia este exact la acelaşi nivel cu arta; ca şi aceasta, aruncă în afară de fiinţa spirituală existenţele absolute. Orice operă de artă reprezintă, în intenţia şi în structura ei formală, nu o realitate, ci o existenţă absolută. Aceasta însemnează că în zadar se tot căsnesc esteticienii, se învârtesc ca pisoii împrejurul oalei cu terci ferbinte, şi nu ştiu să spună ce este opera de artă în sine, nepieritoare. Opera de artă nu este nepieritoare în ea însăşi, ci porneşte din tendinţa omului în spre nepieritor.

Imi aduc aminte cum s'a supărat cineva pe mine - eram student aci, la Facultatea d-voastre, - când discutam foarte grozav nu ştiu ce problemă definitivă, şi respectivul meu făcea ce făcea şi mă plesnea peste ochi cu Homer, până când m'am plictisit şi am spus: Ce este Homer? - Cum, nu ştii cine e Homer? Iliada este nepieritoare! - Nu este adevărat! - Atunci el făcu ochii mari, căscă gura şi spuse: iată unul care zice că nu-i adevărat că Homer este nepieritor. Cum el nu putea să dovedească aceasta, nici n'avea dreptul să impună lucrurile pe care eu nu puteam să i le impun lui. Imi aduc aminte că am făcut un fel de glumă filosofică, pe care am publicat-o şi în care mă făceam că nu înţeleg nimic din Homer, iar cei care zic că înţeleg ceva sunt cel puţin anormali. Este un grăunte de adevăr, în această glumă, dacă admitem multiplicitatea tipurilor de fiinţe spirituale şi tipurile de valorificare a esenţelor este natural ca aceea ce e valabil pentru un tip să nu fie valabil pentru altul şi este pe de altă parte natural ca o operă de artă, care se încadrează într'un moment istoric, să nu mai răspundă necesităţilor unui alt moment istoric; şi atunci este absurd să se spună că opera de artă, respectiv sistemul filosofic, trebue să reprezinte un absolut, adică o valoare obiectivă. Nu se poate.

Opera de artă, ca şi sistemul filosofic, este un rezultat al necesităţii noastre de absolut şi reprezintă, pentru fiecare din noi, în felul nostru, un absolut, dar care este un absolut al nostru, subiectiv, adică este fructul necesităţii universal umane de absolut, dar nu absolutul însuşi. In artă şi filosofie n'ai să găseşti niciodată absolutul. Ca să mergi la absolut trebue să depăşeşti şi arta şi filosofia, şi să treci în religie.

Aceasta însemnează filosofie: valorificare a existenţei, împinşi de necesitatea noastră de absolut. Deci am cunoştinţă, am valorificarea acestei cunoştinţe în raport cu mine însumi şi am formularea acestei valorificări. Acestea sunt elementele constitutive ale vieţii spirituale omeneşti în general, pe planul realităţii sensibile, cu limitele cele mai ridicate, metafizice; prin urmare activitatea spirituală având, ca cel mai larg cadru, perceperea metafizică. Jocul acestor elemente constitutive ale vieţii spirituale determină anumite tipuri de valorificare, anumite tipuri formale de valorificare a activităţii spirituale.

In definitv nu poţi face filosofie - şi aceasta este valabil şi pentru artă, este valabil pentru cultură în genere, nu pentru civilizaţie şi nu pentru religie, - nu poţi să faci filosofie dacă nu ai de spus ceva. Facultatea sau necesitatea aceasta de a formula are ca suport o anumită conştiinţă pe care tu o ai; adică s'au aşezat lucrurile în tine. Tot ceea ce ai primit ca indicaţii din lumea obiectivă se aşează în tine şi face ca un fel de drojdie a ta. Trebue să ai această drojdie ca să poţi să spui ceva, şi când spui, nu spui decât ceea ce există în tine.

Filosofie şi artă se pot face în toate felurile; dar aceasta nu este filosofie, nici artă, ci numai exerciţiu amuzant pe marginile absolutului. Filosofia şi arta, cultura propriu zisă, nu se pot face decât acolo unde există un precipitat al confruntării fiinţei noastre spirituale cu realitatea. Dar precipitatul acesta nu este o constantă: fiinţa noastră spirituală reacţionează în chipuri deosebite la realităţile obiective. Sunt momente în care fiinţa aceasta spirituală este mai încăpătoare şi alte momente în care este mai meschină, mai sărăntoacă, tăiată mai cu economie.

Ce determină aceste momente? Când este mai bogată, mai adâncă şi mai cuprinzătoare fiinţa noastră spirituală şi când este mai puţin cuprinzătoare? Noi putem să constatăm când, într'adevăr, sunt momentele în care această fiinţă spirituală este mai cuprinzătoare; aş putea să zic, într'o altă formă, că sunt epoci în care suntem mai aproape de Dumnezeu şi altele în care suntem mult mai îndepărtaţi de Dumnezeu. De ce? Dumnezeu ştie. Eu nu explic lucrurile, numai constat cum se întâmplă şi fac, propriu zis, morfologie, şi atunci spun: fiinţa noastră este mai adâncă, mai cuprinzătoare, mai deschisă pentru acest mister al existenţei, când acel precipitat este mai bogat.

Vasăzică există o diferenţă - şi vom vedea imediat, ca să nu credeţi că eu scornesc şi invent, ci mă refer la tipuri precise de cultură, de filosofie şi de artă - există o diferenţă cantitativă, aş zice, între reziduurile acestea, între impresionabilităţile diferite ale fiinţei noastre spirituale.

3. Pentru ca să spui ceva, însă, îţi trebue un anumit instrument de exprimare. Este natural. Numai atunci intri propriu zis în domeniul culturii: când mergi la formulare. Poţi să trăieşti în viaţă spirituală, să valorifici existenţa, să te plasezi în mijlocul acestei existenţe; dar atâta vreme cât n'ai formulat, nu eşti încă în domeniul culturii. Ceea ce Germanii numesc "das Gestalten", modelarea sau fiinţarea, transformarea în fiinţă, formularea aceasta este absolut necesară pentru existenţa culturii. Adică, nu poţi să valorifici obiectul de cultură decât atunci când ai trecut în această operaţie de "gestalten" de formulare.

Acum fac o digresiune, căci până acum n'am făcut nici una. Nu spun că cultura este un bun necesar: noi ne putem lipsi de cultură; valorificarea realităţii însă este un lucru de care nu ne putem lipsi. Stăm întotdeauna sub imperativul valorificării realităţii externe obiective. Acestei operaţii nu ne putem sustrage; pe când celei de a doua operaţii, de formulare, care constituie cultura, acesteia ne putem sustrage.

De aceea să nu credeţi d-voastre despre cultură că poate să fie un ideal. Am văzut multă lume care crează din cultură un ideal. "Aud că eşti om deştept; dacă eşti deştept de ce nu scrii, domnule? - De ce să scriu? Am auzit că gândeşti cu capul dumitale. - Gândesc. - Atunci de ce nu scrii? - De ce să scriu, domnule? - Nu înţeleg: dar cultura?! - Ce am eu cu cultura ? - Atunci d-ta gândeşti dar nu eşti om de cultură? - Păi sigur că gândesc. - Atunci cum?"

El nu-şi dă seama că cultura este ceva propriu zis adăugat vieţii spirituale, că formularea aceasta este un proces la care, de cele mai multe ori, se poate sa ajungem, dar care rămâne totuşi adăugat vieţii spirituale, fără să-i fie esenţial. Este adevărat că, prin această formulare, prin acest bun al culturii, pot să iau cunoştinţă, să comunic cu viaţa spirituală a altora, dar nu este adevărat că bunul culturii este ţelul către care se îndreaptă cu necesitate viaţa spirituală.

Deci aşa numita filosofie şi aşa numita artă sunt elemente constitutive ale culturii umane, dar nu sunt elemente absolut necesare ale salvării umane: un om poate să fie mântuit fără să fie om de cultură. Nu deşteptăciunea şi nu creaţiunea în ordine spirituală te salvează. Mai de grabă s'ar putea spune că creaţiunea în ordine spirituală te pierde, căci te face să confunzi neesenţialul, epifenomenul, cu faptul esenţial însuşi, pentrucă dela un moment dat începi să devii servitor al acestui epifenomen al culturii: mai fac un roman, mai scriu o carte de filosofie, mai scriu una, - câte? Incă una şi uiţi de unde ai plecat. Uiţi că biata carte de filosofie pe care ai scris-o tu, oricât de genială ar fi, nu este decât un reflex, întotdeauna cu mult mai palid, cu mult mai puţin viu decât viaţa spirituală din care a plecat. O să spuneţi d-voastre că sunt nihilist. - Dacă sunt: ce? Mie îmi este bine aşa!

4. Vasăzică, dacă am ceva de spus şi pentrucă uneori trebue să spun, am nevoie de un instrument de exprimare. Aceasta însemnează că orice operă de cultură este constituită din două elemente, pe care le învăţaţi d-voastre la politică sau la estetică, sub numele de fond şi formă, - lucruri pe care le ştiţi, numai că eu le spun altfel. Ei bine, raportul acesta dintre fond şi formă nu este un raport constant. Adică o formă este perfectă atunci când exprimă fără rest fondul. Dar puterea de exprimare a formei nu stă întotdeauna în raport de perfecţiune faţă de fond. Sunt momente în care forma stă sub bogăţia fondului, sunt momente în care se echilibrează cu fondul şi sunt momente în care forma stă deasupra bogăţiei fondului.

Acesta este iarăşi un adevăr simplu de tot pe care d-voastre singuri puteţi să-l verificaţi. Când se întâmplă că fondul este mai bogat decât forma? - Probabil în momentele în care vorbeam eu că ştiinţa noastră spirituală este mai cuprinzătoare. De altfel este un lucru foarte ciudat că adâncimea noastră stă, de obicei, în raport invers cu puterea noastră de exprimare, cu forma; adică cu cât viaţa noastră lăuntrică este mai puternică, cu atât forma este mai insuficientă.

Pe noi nici nu ne preocupă, propriu zis, atât forma, cât ceea ce se petrece în noi, iar ceea ce iese în afară, iese din plinătatea fiinţei noastre spirituale. Primele manifestări de artă sunt un scâncet, o exclamaţie, o interjecţie, fie că este vorba de arta plastică, de lirică, de muzică sau de filosofie. Primele manifestări culturale sunt scâncete. Aceasta însemnează că prea plinul nostru ne face să gemem de plinătatea noastră spirituală iar acest geamăt este primul semn. D-voastre sunteţi la o vârstă în care puteţi verifica aceasta; când sunteţi îndrăgostiţi - aceicare sunteţi - gemeţi de bucurie lăuntrică; când începi să te plictiseşti, geamătul acesta se transformă în versuri; dar la început, vă asigur că nu aveţi nici unul vreme de versuri: este un prea mare tumult în tine, pentru ca să poţi şti şi organiza mijloacele de exprimare. Se potrivesc acestea şi în filosofie şi în cultură şi în artă în genere. Intotdeauna când această operă de cultură, filosofie sau artă, spun puţin şi sugerează mult, adică fondul depăşeşte cu mult forma, forma plesneşte sub presiunea fondului. Iar formula aceasta se chiamă romantism....

Este formula pasiunilor tari şi neclare, sau o viaţă lăuntrică puternică, învolburată, vijelioasă şi neclară, care n'a ajuns încă la formulare. Forma este mai săracă întotdeauna faţă de fond. Luaţi d-voastre istoria literaturii şi vedeţi ce însemnează romantismul: nu se verifică formula aceasta a unui fond care depăşeşte în intensitate forma? Nu există perfecţiune formală în romantism. Nu este perfecţiune formală nici în Victor Hugo, nici în Alfred de Musset, nici în Petrarca, nici în Tieck nici în Novalis, nici în Hesiod şi nici în Homer. Nu există perfecţiune formală în literatura rusească. ci toată literatura rusească, din a doua jumătate a veacului al XIX-lea, este complet amorfă, din punctul acesta de vedere.

Presupuneţi d-voastre că,la un moment dat, fondul şi forma se echilibrează, cum ar fi sonda dela Moreni, care arde dar începe să se isprăvească, iar ce arde se poate capta. Când forma şi fondul se ţin în echilibru perfect, avem formula clasică.

In sfârşit, presupuneţi că perfecţia formală merge crescând, pentrucă omul încearcă mereu să-şi perfecţioneze instrumentul de exprimare, şi această perfecţie formală sau această excelenţă formală merge crescând, pe câtă vreme fondul lăuntric sărăceşte; atunci avem o a treia formă, un al treilea tip de cultură, pe care eu l-aş numi baroc, şi în care precumpăneşte elementul formal asupra fondului.

Parnasianismul din literatură este baroc; Spatrenaissance (isprăvitul Renaşterii), isprăvitul goticului, stilul "flamboyant", este baroc. Cum se face că barocul este totdeauna curb, întrebuinţează foarte mult linia curbă? Tot aşa, prin precumpănirea elementului formal.

....

Zic deci: există trei forme tipice, în viaţa spirituală. Aceste forme tipice nu sunt unice, ci revin în istoria vieţii spirituale. Si ele sunt caracteristice pentru diferite momente ale acestei istorii a lumii vechi şi lumii noi, fără îndoială, dar înlăuntrul lumii vechi şi lumii noi. Tipuri ca baroc, clasic şi romantic, revin neîncetat, revin ritmic, se succed unul după altul, fără ca să se înserieze pe o singură linie, ci suprapunându-se într'un oarecare chip, - căci eu pot să suprapun istoria nouă pe cea veche şi să clasez elementele clasice, romantice şi baroce, din acele două istorii.

Aceasta însemnează tipuri de spiritualitate romantică, clasică şi barocă, tipuri de spiritualitate care rezultă din dozare deosebită a raportului dintre fond şi formă, în opera de cultură. Cu ajutorul acestor elemente, adică lumea veche şi lumea nouă, precum şi cu aceste trei tipuri: romantic clasic şi baroc, - eu cred că am creat instrumentul suficient necesar pentru ca să înţelegem într'adevăr ceea ce se numeşte istoria logicii; aşa că, după Sărbători, vom începe să analizăm , în lumina, sau cu ajutorul acestor elemente generale, aşa numita literatură logică. Vom vedea ce însemnează propriu zis istoria logicii, nu aşa cum o găsiţi d-voastre înşirată pe sfoară, ca covrigii, ci aşa cum răsfrânge în adevăr momente din viaţa noastră interioară. Pentrucă fondul şi activitatea spirituală din această literatură logică reprezintă un aspect care trebue să verifice pe toate celelalte. Este un aspect al spritualităţii umane în genere; şi dacă acest aspect al spiritualităţii umane în genere este un tot organic, atunci ceea ce trebue să spunem despre logică, trebue să se poată spune despre toate aspectele spiritualităţii umane. D-voastre aţi văzut că am arătat cum se poate verifica romantismul, clasicismul şi barocul în domeniul artei, în domeniul plasticii, în domeniul literaturii şi în domeniul filosofiei.

....

CRINII DE AUR AI MAICII DOMNULUI

MESAJE ADRESATE DIN MEDJUGORJE OMULUI MODERN

—Pr.Dr. Dumitru ICHIM—

Incepând din 24 Iunie 1981 Maica Domnului s'a apropiat de lumea noastră cu o dragoste nesfârşită de Mamă. Chemarea ei urgentă este ca lumea să se întoarcă la Dumnezeu. Invăţăturile ei, crini spirituali de aur, ne redau o înţelegere mai clară a mesajului Impărăţiei lui Dumnezeu.

In cele ce urmează vom reda în tălmăcire românească mesajele de Joi seara adresate parohiei "Sf. Iacob" din Medjugorje. Ele depăşesc atât sfera unei parohii, cât şi jurisdicţia ei eclesiastică şi doctrinară, fiind o adresare directă către omul secolului XX. Ea ne iubeşte pe toţi şi de aceea cuvintele ei "dragi copii" cu care încep mesajele ne unesc pe toţi în chip mistic într'o singură biserică creştină, aşa cum Iisus Hristos i-a spus Sf. Ioan: "Iată mama ta." (Ioan 19.25).

La Medjugorje atât ortodocşii cât şi catolicii merg ca să se roage împreună cu Sfânta Fecioară. Ea a venit la noi în vizită. Ca un trimis al lui Dumnezeu, ea are ceva să ne spună. Deci, să o ascultăm:

1 MARTIE 1984

Dragi copii! Am ales această parohie într'un mod special şi doresc să o îndrumez. O păzesc în dragoste şi vreau ca fiecare să fie al meu.

Mulţumesc pentru răspunsul vostru în această seară. E dorinţa mea ca voi să fiţi aici într'un număr cât mai mare cu mine şi cu Fiul meu. In fiecare Joi vă voi da un mesaj special.

8 MARTIE 1984

Mulţumesc pentru răspunsul vostru la chemarea mea.

Dragi copii! In această parohie începeţi să vă transformaţi pe voi înşivă. In felul acesta toţi acei care vor veni aici vor putea să se transforme.(Exemplul vostru va inspira pe acei care vor veni aici să se transforme).

15 MARTIE 1984

In seara aceasta, copii, sunt recunoscătoare într'un mod deosebit vouă pentru că sunteţi aici. Adoraţi mereu Sfânta Euharistie. Eu sunt totdeauna prezentă când credincioşii sunt în adorare. Haruri speciale sunt primite atunci.

(In fiecare Joi seara credincioşii se închină Sfintei Euharistii după Sfânta Liturghie, dar în seara aceasta s'a observat că mulţi oameni au rămas în biserică pentru adorare, deşi munciseră greu pe ogoare.)

22 MARTIE 1984

Dragi copii! In seara aceasta vă cer în mod special ca în timpul postului Paştelui să cinstiţi rănile Fiului meu pe care le-a primit din cauza păcatelor acestei parohii. Uniţi-vă rugăciunile voastre cu ale mele pentru această parohie pentru ca suferinţele lui să poată deveni îndurabile. Mulţumesc pentru răspunsul vostru la chemarea mea. Faceţi un efort să veniţi în număr cât mai mare.

29 MARTIE 194

Dragi copii! In seara aceasta cer într'un mod special perseverenţa voastră în încercări dureroase, cugetaţi cum Atotputernicul suferă încă pentru păcatele voastre. Aşa că atunci când suferinţele vin, oferiţi-le ca jertfă a voastră lui Dumnezeu.

Mulţumesc pentru răspunsul vostru la chemarea mea.

5 APRILIE 1984

Dragi copii! In seara aceasta vă cer în mod special să veneraţi Inima Fiului meu Iisus. Faceţi ispăşire (răscumpărare a greşelii) pentru rănile pricinuite Inimii Fiului meu. Acea Inimă a fost rănită de tot felul de păcate.

Vă mulţumesc că aţi venit în această seară.

12 APRILIE 1984

Dragi copii! In seara aceasta vă cer să încetaţi bârfirea şi să vă rugaţi pentru unitatea acestei parohii pentrucă Fiul meu şi cu mine avem un plan special pentru această parohie.

Vă mulţumesc pentru răspunsul la chemarea mea.

19 APRILIE 1984

Dragi copii! Suferiţi cu mine. Rugaţi-vă, rugaţi-vă, rugaţi-vă!

30 APRILIE 1984

(Joi 26 Aprilie Maica Domnului nu a dat nici un mesaj pentru parohie. Pe 30 Aprilie Marija a întrebat-o dece nu i-a dat Joi nici un mesaj pentru parohie.)

Chiar dacă avusesem un mesaj special pentru parohie de a trezi credinţa fiecărui credincios, n'am vrut să forţez pe nimeni să facă nimic ceea ce nu vrea să facă. Numai un număr foarte mic de oameni au primit mesajele de Joi. La început erau mai mulţi care le-au primit, dar acum se pare ca ele au devenit ceva obişnuit. Recent, unii întrebau de mesaje numai din curiozitate, iar nu din credinţă şi evlavie pentru Fiul meu şi pentru mine.

10MAI 1984

(Mulţi credincioşi au fost frapaţi de ultimul mesaj al Maicii Domnului. Mulţi au gândit că Maica Domnului nu va mai da nici un mesaj, dar în această seară ea a dat.)

Incă vorbesc cu voi şi intenţionez să continui. Dar ascultaţi sfaturile mele.

17 MAI 1984

Dragi copii! Astăzi sunt foarte fericită pentrucă sunt mulţi aici care doresc să se dedice mie. Vă mulţumesc. Nu aţi făcut o greşeală. Fiul meu, Iisus, doreşte să vă confere haruri speciale prin mine. Fiul meu e fericit din cauza dedicării voastre. Vă mulţumesc că aţi răspuns la chemarea mea.

24 MAI 1984

Dragi copii! V'am spus deja că v'am ales într'un mod special chiar aşa cum sunteţi. Eu, ca mamă a voastră, vă iubesc pe toţi. In momentele voastre de ananghie să nu vă fie frică. Vă iubesc chiar şi atunci când sunteţi departe de mine şi de Fiul meu.

Vă cer să nu îngăduiţi inima mea să verse lacrimi de sânge pentru sufletele care sunt pierdute prin păcat. De aceea, dragi copii, rugaţi-vă, rugaţi-vă, rugaţi-vă!

Vă mulţumesc pentru răspunsul vostru la chemarea mea.

31 MAI 1984

(Aceasta era sărbătoarea Inălţării. Erau mulţi oameni de peste hotare. Maica Domnului n'a dat nici un mesaj. Ea i-a spus Marijei că va da mesajul Sâmbătă pentru a fi anunţat Duminică la toată lumea.)

2 IUNIE 1984

(Aceasta era novena pentru Rusalii.)

Dragi copii! In zilele acestei novene, (novena este un ciclu de rugăciuni înaintea unei mari sărbători timp de nouă zile consecutive n.r.) rugaţi-vă pentru o revărsare a Sfântului Duh asupra tuturor familiilor voastre şi a parohiei voastre. Rugaţi-vă şi nu veţi regreta. Dumnezeu vă va da darurile (Duhului Sfânt) şi îl veţi preamări pentru ele până la sfârşitul vieţii noastre.

Vă mulţumesc pentru răspunsul vostru la chemarea mea.

9 IUNIE 1984

(Din nou Joia trecută, Maica Domnului n'a dat nici un mesaj pentru parohie. Ea a promis să-l dea în seara aceasta.)

Dragi copii! Mâine noapte (Duminica Rusaliilor) rugaţi-vă pentru Duhul adevărului, în special acei dintre voi din această parohie. Duhul adevărului e necesar pentru voi pentru a transmite mesajele pe care vi le dau, fără a adăuga sau scoate ceva. Rugaţi-vă ca Duhul Sfânt să vă dea duhul rugăciunii ca să vă rugaţi mai mult. Eu, ca Mamă a voastrtă, vă spun că vă rugaţi prea puţin.

Vă mulumesc pentru răspunsul vostru la chemarea mea.

21 IUNIE 1984

Rugaţi-vă, rugaţi-vă, rugaţi-vă!

Vă mulţumesc pentru răspunsul vostru la chemarea mea.

5 IULIE 1984

Dragi copii! Astăzi vreau să vă spun: întotdeauna să începeţi şi să sfârşiţi lucrul vostru cu rugăciune. Dacă faceţi aceasta Dumnezeu vă va binecuvânta pe voi şi lucrul vostru.

12 IULIE 1984

In aceste zile aţi lucrat prea mult şi v'aţi rugat prea puţin. De aceea, rugaţi-vă! In rugăciune veţi afla odihnă.

Vă mulţumesc pentru răspunsul vostru la chemarea mea. 12 IULIE 1984

Dragi copii! In aceste zile Satan încearcă să răstoarne planurile mele. Rugaţi-vă ca acest plan să nu se împlinească. Mă voi ruga Fiului meu, Iisus, ca să vă dea harul de a trăi victoria Lui asupra ispitirilor lui Satan.

Vă mulţumesc pentru răspunsul vostru la chemarea mea.

19 IULIE 1984

Dragi copii! Aţi văzut în aceste ultime zile cum Satana lucrează. Eu sunt întotdeuna cu voi; să nu vă înfricoşai de încercări. Dumnezeu întotdeauna vă privegheazǎ. M'am dăruit vouă şi sufăr cu voi chiar în cea mai mică încercare.

Vă mulţumesc pentru răspunsul vostru la chemarea mea.

26 IULIE 1984

Dragi copii! Astăzi, de asemenea, aşi vrea să vă chem să perseveraţi în rugăciune şi penitenţă. In special, faceţi ca tineretul acestei parohii să fie mai activ în rugăciunile lui.

Vă muţumesc pentru răspunsul vostru la chemarea mea.

2 AUGUST 1984

Dragi copii! Astăzi sunt fericită şi vă mulţumesc pentru rugăciunile voastre. Rugaţi-vă mai mult în aceste zile pentru convertirea păcătoşilor.

Vă mulţumesc pentru răspunsul vostru la chemarea mea.

11 AUGUST 1984

(Maica Domnului nu a dat nici un mesaj Joia trecută. Aceasta este ceea ce a spus lui Marija în seara aceasta.)

Dragi copii! Rugaţi-vă pentrucă Satan mereu încearcă să răstoarne planurile mele. Rugaţi-vă cu inima voastră, şi în rugăciune abandonaţi-vă lui Iisus.

14 AUGUST 1984

(Această apariţie a fost neaşteptată. Ivan se ruga acasă. După rugăciune, pe când se pregătea să meargă la biserică pentru slujba de seară, Maica Domnului i-a apărut şi i-a cerut să transmită oamenilor acest mesaj.)

Cer oamenilor să se roage cu mine în aceste zile. Rugaţi-vă cât de mult puteţi. Postiţi riguros Miercurile şi Vinerile. In fiecare zi (spuneţi) cel puţin un rozariu: misterele de bucurie, de întristare şi de preamărire.

(Maica Domnului a cerut oamenilor să primească acest mesaj cu voinţă fermă. Ea a cerut aceasta într'un mod special parohienilor şi credincioşilor din locurile înconjurătore.)

16 AUGUST 1984

Dragi copii! Vă cer tuturor, în special membrilor acestei parohii, să vieţuiţi mesajele mele şi să le spuneţi orişicui veţi întâlni.

Vă mulţumesc pentru răspunsul vostru la chemarea mea.

23 AUGUST 1984

Rugaţi-vă, rugaţi-vă, rugaţi-vă!

(Marija ne-a informat că Maica Domnului invită lumea, în special tineretul, să păstreze ordine în biserică în timpul Sf. Liturghii.)

30 AUGUST 1984

Dragi copii! Crucea (de pe Muntele Krizevac) a fost în planul lui Dumnezeu când voi aţi zidit-o. In speical în aceste zile, duceţi-vă sus pe munte şi rugaţi-vă la piciorul crucii. Am nevoie de rugăciunile voastre.

Vă mulţumesc pentru răspunsul vostru la chemarea mea.

6 SEPEMBRIE 1984

Dragi copii! Fără rugăciune nu există pace. Pentru acest motiv vă spun: dragi copii, rugaţi-vă la piciorul crucii pentru pace.

Vă mulţumesc pentru răspunsul vostru la chemarea mea.

13 SEPTEMBRIE 1984

Dragi copii! Am nevoie mereu de rugăciunile voastre. Vă întrebaţi pentru ce sunt toate aceste rugăciuni. Priviţi împrejur, dragi copii, şi veţi vedea cât teren a câştigat păcatul în această lume. Din cauza aceasta, rugaţi-vă ca Iisus să învingă.

Vă mulţumesc pentru răspunsul vostru la chemarea mea.

20 SEPTEMBRIE 1984

Dragi copii! Astăzi vă cer să începeţi postul, punând inima voastră în el. Există multă lume care posteşte numai pentrucă oricare altul posteşte. A devenit o deprindere pe care nimeni nu vrea s'o oprească. Cer parohiei să postească din recunoştinţă lui Dumnezeu pentrucă mi-a îngăduit să rămân atât de mult timp în această parohie. Dragi copii, postiţi şi rugaţi-vă cu inima voastră.

Vă mulţumesc pentru răspunsul vostru la chemarea mea.

27 SEPTEMBRIE 1984

Dragi copii! Rugăciunea voastră a ajutat planurile mele să se împlinească. Rugaţi-vă mereu pentru împlinirea lor desăvârşită. Cer familiilor acestei parohii să rostească rozariul în familie.

Vă mulţumesc pentru răspunsul vostru la chemarea mea.

4 OCTOMRIE 1984

Dragi copii! Astăzi aş vrea să vă spun că rugăciunile voastre mă bucură, dar sunt destui oameni în parohie care nu se roagă şi pentru aceasta inima mea este întristată. Rugaţi-vă, de aceea, ca eu să duc toate sacrificiile şi rugăciunile voastre Domnului.

Vă mulţumesc pentru răspunsul vostru la chemarea mea.

8 OCTOMBRIE 1984

(Acest mesaj a fost dat pentru parohie prin Iacov acasă la el. El n'a mers la biserică în acea zi pentrucă nu s'a simţit bine.)

Dragi copii! Fie ca toate rugăciunile pe care le spuneţi seara în casele voastre să fie pentru convertirea păcătoşilor pentrucă lumea este într'un mare păcat.

11 OCTOMBRIE 1984

Dragi copii! Vă mulţumesc pentrucă oferiţi necazurile voastre lui Dumnezeu, chiar când el vă încearcă răbdarea pe când voi strângeţi recolta, (Maica Domnului se referă la ploaia prelungită care a venit în vremea recoltării şi care a cauzat multă stricăciune.)

Fiţi conştienţi, dragi copii, că el vă iubeşte şi pentru acest motiv el vă cearcă. Intotdeauna prezentaţi greutăţile voastre lui Dumenzeu şi să nu vă îngrijoraţi.

Vă mulţumesc pentru răspunsul vostru la chemarea mea.

18 OCTOMBRIE 1984

Dragi copii! Astăzi vă cer să citiţi Biblia în casele voastre în fiecare zi. Puneţi-o într'un loc vizibil de unde mereu vă va aduce aminte în casă să o citiţi şi să vă rugaţi.

Vă mulţumesc pentru răspunsul vostru la chemarea mea.

25 OCTOMBRIE 1984

Dragi copii! Rugaţi-vă în timpul acestei luni. Dumnezeu mi-a îngăduit să vă ajut cu haruri în fiecare zi pentru a vă apăra de cel rău. Această lună este a mea.

Aşi vrea să v'o dau vouă. Rugaţi-vă şi Dumnezeu vă va da harurile pe care le cereţi. Eu voi sprijini cererile voastre.

Vă mulţumesc pentru răspunsul vostru la chemarea mea.

EVANGHELIA EXILULUI (Martie 1989)

STAREA DE VEGHE

—— Sergiu GROSSU ——

"Este ceasul să vă treziţi în sfârşit din somn... Noaptea aproape a trecut, se apropie ziua...", ne îndeamnă "Apostolul" Duminicii premergătoare Postului-Mare (ROMANI, 13.11-12).

Reuşita procesului de înduhovnicire creştină este în funcţie de calitatea atitudinii noastre în lupta cu adversităţile din lăuntru şi din afară, de frecvenţa şi intensitatea trezirii sau, mai bine zis, a VEGHERII. Numai în starea aceasta de trezire, de veghe, de autocontrol permanent, putem răbda "suferinţele" putem face "lucrul unui evanghelist" şi ne putem împlini "bine slujba" (despre care vorbeşte sfântul Pavel ucenicului Timotei), chiar dacă mediul în care trăim se arată indiferent sau ostil Evangheliei lui Hristos.

In sufletul omenesc are loc un veşnic şi tulburător conflict, o încăierare neostoită între întuneric şi lumină, între păcat şi sfinţenie, între delăsarea leneviei şi dinamismul râvnei nelimitate, între STAREA DE ADORMIRE şi STAREA DE VEGHE. Viaţa păcatului este o viaţă trăită în întuneric, este noaptea sufletului; iar întunericul predispune la somn. Vieţuirea în lumină, ca "fii ai zilei", este trăirea în neprihănire, în ascultarea şi practicarea poruncilor lui Dumnezeu, rămânând încontinuu TREJI, conform imboldului: "Noi nu suntem ai nopţii, nici ai întunericului. De aceea, să nu dormim ca ceilalţi, ci să veghem şi să fim treji" (1 TESALONICENI, 5.5-6).

Trecerea dela "somn "la "veghe" se face prin deşteptare sau prin trezire, după cum citim: "Deşteaptă-te tu, care dormi, scoală-te din morti şi Hristos te va lumina" (EFESENI, 5.14). Somnul spiritual este tot una cu moartea spirituală. A te deştepta din somn înseamnă a te scula "din morţi", a învia duhovniceşte. "Trezirea", doar, nu ajunge. Deşteptându-ne, trebue să ne păstrăm treji, ca să nu adormim din nou, ca să nu ne prindă somnul; trebue SA VEGHEM, cu alte cuvinte, deoarece numai prin veghere este posibilă instaurarea unei stări de permanentă trezie în noi, un climat activ dominant. După cum trezindu-ne din somnul obişnuit, ne sculăm din pat şi apoi deschidem larg ferestrele, ca să pătrundă lumina zilei în odaie, tot aşa, deşteptându-ne din somnul păcatului, la glasul lui Iisus, trebue să ne sculăm din patul neputinţelor de odinioară şi să umblăm, întocmai recomandaţiei făcută ologului: "Scoală-te, ridică-ţi patul şi umblă!" Fiindcă, în caz contrar, dacă nu ne sculăm, dacă nu umblăm, dacă nu veghem la toate porţile sufletului şi la toate răspântiile lumii, ne va toropi iarăşi somnul, vom adormi iarăşi din cauza îngreunării inimilor "cu îmbuibare de mâncare şi de băutură, şi cu îngrijorările vieţii acesteia" (LUCA, 21.34).

VEGHEREA este, prin urmare, un comandament divin pe care, cu greu, oamenii îl pot îndeplini. "Ce, un ceas n'aţi putut să vegheaţi împreună cu Mine!", îi mustră Domnul pe ucenicii adormiţi în grădina Ghetsemanilor. In special noi, Românii diasporei, avem obligaţia să veghem "cu pleoapele deschise", cum spune Psalmistul, asupra luminii din vasul nostru de lut, ţinând cont că în străfundurile inimii se aşează, pe nesimţite, datorită superficialităţii legăturii noastre cu Dumnezeu, întunericul generator de idoli. Si biata inimă devine, în mod fatal, teatrul operaţiunilor ulterioare ale păcatului, baza de plecare a faptelor rele. Iată de ce capătă prestigiu şi biruie IDEEA DE VEGHE, într'o societate atât de sufocantă din punct de vedere ideologic şi moral.

Fiecare din deştăraţii exilului este asediat, pe plan afectiv şi cerebral, de forţele Răului. Mintea, mai ales, suportă, în lipsa unei vegheri austere, influenţa nefastă a tot soiul de doctrine politice în vigoare, de cele mai multe ori potrivnice credinţei şi viziunii noastre creştine, lăsându-se astfel angrenată în jocul primejdios al unor teorii sterile, diametral opuse Evangheliei şi, ca atare, incapabile să ne ridice din cloaca spaimelor, a dezgustului de viaţă şi-a dezorientării. Cu câtă grijă se adresează Ap. Pavel credincioşilor din Colose, subliniind rolul vegherii, al atitudinii atente, de pândă spirituală, în desfăşurarea activităţii raţionale: "Luaţi seama ca nimeni să nu vă fure cu filosofia şi cu o amăgire deşartă, după datina oamenilor, după învăţăturile începătoare ale lumii şi nu după Hristos" (COLOSENI, 2.8).

Veghere, deci, IN mintea noastră sau ASUPRA minţii, într'o dublă postură: SA NU FIM FURATI, ştiut fiind că toţi cei ce pătrund în minte înainte de Iisus, "sunt hoţi şi tâlhari" (IOAN, 10.8); dar nici SA NU FURAM, printr'o învăţătură greşită, printr'un sfat nechibzuit, mintea altora, falsificându-le judecata proprie sau îngreunându-le înţelegerea. De unde îndemnul: "Fii cu luare aminte asupra ta însuţi şi asupra învăţăturii pe care o dai altora" (1 TIMOTEI, 4.16).

Unul din componenţii vegherii este PAZA. Consemnul biblic "Păziţi-vă!" demonstrează exteriorizarea stării de veghe, ieşirea "afară, în câmp", când ne păzim sufletul, când facem de strajă "noaptea, împrejurul turmei", ca păstorii Betleemului (LUCA, 2.8).

De cine trebue să ne păzim? Mântuitorul le spune ucenicilor: "Păziţi-vă de oameni!" (MATEI, 10.17). Ceea ce nu înseamnă să fugim de oameni, să ne izolăm, rupând, din cauza neîncrederii, legăturile noastre cu lumea. Ci, să ne păzim de anumiţi oameni: de oamenii răi, imorali, necinstiţi, suspecţi, care mişună îndeosebi în sânul comunităţilor româneşti occidentale, alergice la vestea cea bună a mântuirii în Hristos Iisus şi la idealurile spiritualităţii creştine. Să ne ferim de legăturile cu asemenea categorii de oameni, de împreunarea noastră cu ei, aşa cum suntem îndrumaţi: "Cât priveşte legăturile cu oamenii, eu, după cuvântul buzelor Tale, mă feresc de calea celor asupritori.... Nu şed împreună cu oamenii mincinoşi şi nu merg împreună cu oamenii vicleni" (PSALMII 17.4 şi 26.4)

Biblia ne învaţă să ne păzim de oameni, adică să alegem prieteniile, să triem ofertele tentante ale mediului ambiant, să cântărim valorile umane în relaţiile noastre publice, oarecum obligatorii. Câtă dreptate avea înţeleptul Solomon, când sfătuia: "Nu te împrieteni cu omul mânios şi nu te însoţi cu omul iute la mânie, ca nu cumva să te deprinzi cu cărările lui şi să-ţi ajungă o cursă pentru suflet" (PROVERBE, 22.24-25).

Prin veghere, sufletul omenesc îşi începe suişul desăvârşirii. Când eşti treaz, când veghezi în turnul tău de pază, poţi gândi, poţi lupta, te poţi păzi de orice gând trufaş şi de orice simţământ făţarnic. Iţi cunoşti bine duşmanul şi, cunoscându-l, poţi avea o comportare fermă în faţa vrăjmăşiei lui, oricând şi în toate lucrurile, realizând, prin lucrarea sfinţitoare a Duhului Sfânt, deplinătatea spiritualităţii creştine, într'o societate din ce în ce mai desacralizată, din ce în ce mai potrivnică tainelor şi descoperirilor lui Dumnezeu.

POSTUL MARE

—Pr.Dr. Petre POPESCU—

Pentru Postul Mare, Pravila Bisericii oferă o sumedenie de mijloace, pentru a ajunge la starea de bucurie spirituală şi pentru ca sufletul să devină ca şi când ar fi făcut din parfum de flori.

Postul este înfrânare dela carne, dela lapte, dela ouă şi înfrânare dela mâncare multă.

Postul este luptă împotriva păcatului, este schimbare în atitudinile şi raporturile omenesti, este abandonarea clevetirii, a minciunii, a urii, a vorbelor deşarte, a cuvintelor murdare şi temperarea poftelor trupeşti.

Postul este rugăciune prin excelenţă. Rugăciune în fiecare zi, în fiecare dimineaţă şi în fiecare seară şi peste zi dacă este posibil. Rugăciunea începe cu facerea corectă a semnului Sfintei Cruci, liniştit şi dezbrăcat de toată grija cea lumească şi rostind de trei ori: In Numele Tatălui şi al Fiului şi al Sfântului Duh, continuând cu Împărate Ceresc. . . . Sfinte Dumnezeule. . . . . . Prea Sfântă Treime. . . . . Tatăl nostru.

Postul este însuşirea rugăciunii Sf. Efrem Sirul: Doamne şi Stăpâne al vieţii mele, duhul trândăviei, al grijii de multe, al iubirii de stăpânire şi al grăirii în deşert nu mi-l da mie. Iară duhul curăţeniei, al gândului smerit, al răbdării şi al dragostei dărueşte-l mie, slugii tale. Aşa Doamne Impărate, dărueşte-mi, ca să-mi văd greşalele mele şi să nu osândesc pe fratele meu; că bine eşti cuvântat în vecii vecilor Amin.

Postul este iertare, faţă de cei ce te-au rănit cu vorba, cu fapta, cu insulte, cu minciuni şi cu ponegriri.

Prin iertare creştinul îşi limpezeşte mintea şi inima şi îşi reface şi consolidează legăturile sufleteşti cu aproapele.

Postul este uitare, degajare de tot balastul omenesc.

Prin iertare şi uitare creştinul îşi ţine nepătată haina Sf. Botez.

Postul este privire caldă către aproapele, este vorbă bună, este ajutor şi este încurajare.

Postul este participare regulată la Sfânta şi Dumnezeiasca Liturghie, nu numai întâmplător şi nu numai când nu ai altceva mai bun de făcut, ci în fiecare Duminică, pentru a reda sufletului frăgezime îngerească şi albul zăpezii.

Postul este Sfântă împărtăşanie cu trupul şi sângele Domnului Iisus Hristos, este îndumnezeirea omului, este participare la momentul vârf al vieţii creştine.

Pravila Bisericii propune aceste mijloace de lumină, pentru o viaţă nouă, mai bună, mai simplă, mai dreaptă, în Iisus Hristos Domnul nostru.

Pentru efort, laudă se cuvine Domnului, în veci, Amin.

CU DUHUL BLÂNDEŢII ŞI AL VICLENIEI

RECIDIVA MONSENIORULUI

—— D.C. AMZAR ——

Nu este pentru prima dată, când Superiorul Misiunii Catolice Române-Unite, Monseniorul Dr. Octavian BARLEA, cu sediul la Munchen, RF Germania, încearcă să ne tragă pe noi, Conaţionalii ortodocşi, spre Biserica Romei. Indată după războiul II mondial Prea Cucernicia Sa, ajutat, ca şi acum, de confraţi ortodocşi, slabi de înger, a întreprins o acţiune de acest fel prin publicare de reviste ("Cuvântul în Exil" "Indreptar") şi cărţi de slujbă şi de educaţie religioasă pentru ambele confesiuni: Ortodocşi şi Ortodocşi-uniţi. Acum, ca şi atunci, mă simt vizat şi deci obligat să iau cuvântul. L-am şi asigurat pe Cucernicia Sa că la 1 Dec. voi fi de faţă.

Nu numai scopul ci şi tactica Monseniorului a rămas aceeaşi. Astăzi ca şi atunci ţelul urmărit a fost precedat de o fază pregătitoare "cu duhul blândeţii", care, de data aceasta, s'a chemat "Centrul Cultural al Misiunii Române-Unite din Munchen". Cu alte cuvinte, acum ca şi atunci, deviza a fost aceeaşi: Prin cultură la Cultul adevărat, aşa cum în ţară se practică un adevărat Cult al Culturii. Cu această confuzie de categorii spirituale vrea Monseniorul să rezolve criza religioasă la noi Românii, înglobând cele două Biserici, ortodoxă şi unită, într'una singură:

"Biserica Română", o Biserică fără atribut precis, incoloră-inodoră; singura calitate care o distinge de cele precedente este "Protecţia Sfântului Părinte", "Cap al Creştinătăţii". Această împerechere de confesiuni, care până acum s'au exclus reciproc, urmează să trăiască "în înfrăţire" şi "a lucra împreună pentru un larg dialog ecumenic în scopul regăsirii tuturor creştinilor români în comuniunea spirituală a Bisericii Creştine Universale".

E vorba deci de un "ecumenism" limitat la comunitatea "Românilor ortodocşi cu cei uniţi" în vederea integrării lor în comuniunea spirituală a Bisericii Romano-Catolice ceea ce înseamnă Ecumenismul Catolicităţii. Până aici totul "cu Duhul Blândeţii".

Viclenia intervine în momentul, în care Monseniorul a trecut la partea practică a planului: realizarea, anunţând, în Februarie 1988, un "sinod" mixt, ortodoxo-unit, pentru data de 1 Decembrie 1988, pentru ca, la 11 Septembrie 1988, acest "sinod" să ia forma unei "Comunităţi a Românilor ortodocşi sub protecţia Sfântului Părinte"! De asemenea tertipuri nu face uz decât numai "cel viclean". Si totul "în numele Sfântului Părinte"!...

Atât despre recidiva "eroică" a Monseniorului! Intr'un alt articol mă voi ocupa cu ceea ce teologia Monseniorului consideră "ţărână" şi de "eroismul" rezervat exclusiv "Bisericii Române", înălţată pe stânca neclintită, care este însuşi monseniorul, un al doilea Petru al "Bisericii Universale"...

ÎNTRE PRUT ŞI NISTRU

A rosti numele Basarabia e una cu a protesta contra dominaţiunii ruseşti - Mihail EMINESCU

27 MARTIE 1918: UNIREA BASARABIEI

ROMÂNISMUL ÎN CREAŢIA SCRIITORILOR DELA 1917-1919

Nicolae LUPAN

Cu părere de rău, nu putem vorbi de România Mare sub semnul unei adevărate euforii naţionale, atâta timp cât circa 5 milioane de români basarabeni şi bucovineni rămân rupţi de Patria lor dacoromană.

Iar mâhnirea ne devine şi mai mare când realizăm că pe vremuri numele ţinutului dintre Nistru şi Prut îl purta ţara toată - dela Ban Basarab până la Radu Serban - prin Tihomir, Alexandru, Dan, Mircea, Laiot, Matei - şi tot aşa până în secolul XVI!...Ca apoi, Basarabia noastră dragă să devină simbol al ROMANISMULUI în faţa nedreptăţii şi intemperiilor din Răsărit.

In acest sens, odată Tarul Nicolae al II-lea căzut, au fost demne de toată consideraţia acţiunile unor basarabeni de frunte ca Ion Inculeţ, Ion Buzdugan, Gherman Pântea, Anton Crihan, Pan Halippa şi ale multor altora. Acel Halippa care la 20 Octombrie 1917 se ridică la tribuna Congresului Militarilor Basarabeni şi zise:

"Veacuri întregi pământul nostru strămoşesc geme sub jug străin. Spre voi, fraţi ostaşi, este astăzi nădejdea noastră!" Nădejde pe care le-o exprima şi în vers de poezie:

Piere groaznica robie,
Ce de-un veac ne tot apasă;
Peste 'ntreaga 'mpărăţie
Un nou soare vrea să iasă.

La care transnistrianul Toma Jalbă replică: "Vreau să vă întreb pe dumneavoastră, fraţii mei şi neamurile mele, care suntem moldoveni dintr'un sânge, cui ne lăsaţi pe noi, cei ce suntem rupţi din coasta Basarabiei şi trăim pe celălalt mal al Nistrului? ...Noi rămânem ca şoarecul în gura motanului..."

Sentimental cum era, Ion Buzdugan, ales a doua zi Secretar al Sfatului Tării, se ridică şi rosti cu voce tremurândă: "Când am auzit jeluirea fratelui nostru de peste Nistru, mi s'a părut că aud bocetul mamei care şi-a pierdut copiii..."

Si Secretarul Sfatului Tării propuse ca pe ordinea de zi a Congresului să fie inclusă şi chestiunea moldovenilor de peste Nistru. Ion Buzdugan, deci,care doar cu câteva luni mai înainte îi consacra lui Nicolae Iorga versurile intitulate BASARABIA din care voi reproduce primele patru strofe:

Stăpâne Doamne şi Părinte,
Ce 'mbrăţişezi din cer pământul:
Un singur dor îmi fură gândul
Si nu ţi-l pot rosti 'n cuvinte.

Dar, Doamne, trista mea poveste
Făr' de cuvinte mi-o'nţelege:
Căci pentru toţi - tu ai o lege,
Iar legea ta - Iubirea este.

Vezi la o parte 'ngenunchiată,
Cum plânge şi suspină - o zină:
E fiica mamei cea mezină-
E cea mai chinuită fată!..

De-un veac ea'ndură suferinţă
In lanţuri ferecate, roabă:
Sărmana ţară Basarabă
Cum n'are milă, nici credinţă!...

Ca străin la mine acasă, timp de 29 de ani, şi ca străin printre străini, de aproape 15 ani, am urmărit pe cât am putut activitatea literară a scriitorilor dintre Nistru şi Prut, ajungând la ferma convingere că cei mai mulţi dintre ei, atât în trecut cât şi în prezent, n'au trădat şi nu trădează "nobleţea seminţiei" noastre româneşti.

Nici cei rămaşi la ei acasă, după săvârşirea samavolnicului act ţarist dela 1912 cum au fost Ion Sârbu, Alexandru Haşdeu, Matei Donici, Alexe Mateevici, Constantin Stere, Pantelimon Halippa, Ion Buzdugan şi nici cei care au fugit de ţarism în interiorul Principatelor, ca Alecu Russo, Bogdan P. Haşdeu, Victor Crăsescu, Zamfir Arbure şi mulţi alţii.

Găsesc de cuviinţă să mă opresc asupra activităţii literare şi naţionale a celor mai puţin cunoscuţi. Cum ar fi, de exemplu, Sergiu Victor CUJBA, unul dintre cei mai harnici făuritori ai Marii Uniri dela 1918.

Fiu al scriitorului Victor Crăsescu, tânărul Sergiu se îndrăgosteşte şi el de cuvântul scris. De unde şi debutul său timpuriu la revista lui Bogdan P. Haşdeu "Amicul Copiilor" cu "Fluierul Fermecat" şi "Chemarea lui Stefan cel Mare" în care marele Domnitor zice:

Dela Nistru la Suceava,
Din Hotin până 'n Carpaţi,
Sună buciumul la luptă.
Haidem, fraţilor, sculaţi!
Lăsaţi casă-va, iubită,
Lăsaţi plugul cel cu boi,
Cingeţi spada,
Prindeţi flinta
Si fiţi gata de război...

Paralel cu activitatea literară, Cujbă se include cu trup şi suflet în mişcarea pentru eliberarea naţională a Basarabiei de sub jug rusesc, cerând în versuri de poezie "organizarea de şcoli moldoveneşti":

O Doamne, stăpân al vieţii, Părinte
Ce lumi ai zidit din nimic
Ascultă duioasa mea rugă fierbinte,
Ce-acuma spre tine ridic:
Păstrează, o Doamne, străbuna moşie
Precum în trecut o păstrai
Si lasă, ca ruga-mi de acuma să-ţi vie
In scump strămoşescu-ne grai.

Odată regimul ţarist răsturnat, Sergiu Cujbă revine la Chişinău unde, alături de Pan Halippa şi Ion Buzdugan, ia parte la toate manifestările de ordin cultural şi naţional. Prima grijă însă îi era scrisul, când la începutul anului 1919, anul Păcii dela Versailles, îi apăru de acum "Imnul Basarabiei Unite":

Ridică-ţi fruntea, moldovene,
De sub zăbranicul greoi,
Sub care dorurile tale,
Tânjeau ca florile sub sloi;
Sub care a sufletului vlagă
Zăcea ca 'n negru ţintirim
Si-ţi turbura perfid izvorul
Din care-n veci ne re'noim.
Căci noi suntem un trup şi-un suflet
Pătrunşi de-acelaşi gând şi dor
Copii ai patriei iubite
Dintr'o tulpină şi-un izvor...

Un cuvânt de nu mai mică plecăciune din partea basarabenilor de azi merită şi Porfirie FALA, harnic învăţător dela 1917 - 1918, ce "umbla cu un furgon din sat în sat, luând cărţile ruseşti dela şcoli şi punând în locul lor cărţi româneşti împreună cu steagul tricolor al neamului nostru".

Puţini însă sunt acei care ştiu că acest "Badea Cârţan" de prin părţile Bălţilor împărţea prin satele din Nordul Basarabiei şi cărţile sale: "Ce neam suntem", "Steagul", "Stefan Vodă cel Mare şi Sfânt" etc. Si toate acestea erau întru trezirea conştiinţei naţionale româneşti. Mai ales în mijlocul celor dela coarnele plugului cel se "clănţăneau" între ei:

"Ce oameni suntem noi, Moldovenii ăştia, că cine ne poate apuca, aceluia suntem?...Oameni buni, suntem şi noi oameni şi apa trage la matca ei, iar noi, Moldovenii, trebue să tragem la matca noastră, la Moldova... Că Romanii, strămoşii noştri, numai morţi îşi dădeau steagul din mână, nu ca Ruşii, care se încălţau la "slobodna" cu steagul lor, ca şi cu o obeală şi puneau icoanele pe foc. Si dacă au făcut aşa, i-a bătut şi Dumnezeu cu aceea că şi-au pierdut ţara şi au ajuns de râsul lumii..."

Se crede totuşi că cel mai original scriitor basarabean de până la 1918 a fost Alexe MATEEVICI. Originalitatea despre care unul dintre admiratorii săi şi mare prieten al Basarabiei, Petre V. Haneş, scria:

"In poeziile lui (ale lui Mateevici adică) întâlnim urme din Grigore Alexandrescu, Mihai Eminescu, George Coşbuc. Apropierea se resimte într'o măsură şi mai mare după ce el face cunoştinţă cu Vechiul Regat pe vremea războiului. Acest contact personal nu numai că a accentuat nota românească în activitatea lui poetică, dar chiar a provocat reluarea acestei activităţi deoarece dela 1914 la 1917 nu mai scrisese nimic. Ceea ce aduce el nou literaturii noastre este nota religioasă, o notă blândă, duioasă, devotată, aşa cum şi-a înţeles Mântuitorul misiunea sa..."

O clopote, frumos mai suni,
Când credincioşii îi aduni
La locul sfânt de rugăciune
In cer cântarea să le sune
In zile mari de sărbătoare,
La răsărit şi-apus de soare,
Tu chemi stăpâni şi muncitori
Ai lui Christos închinători
Chemarea-ţi porţi prin munţi şi văi
Si vin închinătorii tăi...

Nu putem trece cu vederea opiniile unui alt mare prieten al Basarabiei şi protagonist de frunte al României Mari, ardeleanul Onisifor GHIBU care, în lucrarea sa monumentală "Dela Basarabia rusească la Basarabia românească", constata:

"Valoarea acestor scrieri (ale condeenilor basarabeni) este destul de mare nu numai dn punct de vedere istoric şi politic, ci şi din acela cultural şi literar. Ele ne dau dovadă că sufletul poporului basarabean care a stat o sută de ani înăduşit de Ruşi şi care dela unire încoace se zbuciumă necontinit, fără a-şi găsi un punct de sprijin, este un suflet plin de simţiri nobile, de duioşie, de entuziasm, de judecată, - că el este deosebit de bine dotat şi aplecat şi spre cele mai grele chestiuni din orice domeniu al vieţii.

Dacă am face pe baza acestor documente, un studiu comparativ între aptitudinile Basarabenilor şi între cele ale Românilor din oricare altă provincie, suntem încredinţaţi că rezultatul n'ar fi în defavorul Basarabenilor. Dimpotrivă, nu credem că vreo provincie românească să fi fost în stare a arăta zeci de mănuitori ai condeiului, în materiile cele mai diferite, într'o epocă atât de scurtă, la începutul renaşterii ei naţionale. După o evoluţie atât de primitivă şi după un somn atât de îndelungat.

De asemenea, nu se va găsi în istoria poporului nostru din celelalte provincii un caz analog, de evoluţie atât de rapidă de idei naţionale şi de adaptare la o viaţă politică atât de complexă ca aceea pe care şi-au creat-o Basarabenii. Ei oferă în acelaşi timp şi cea mai admirabilă dovadă de adaptare culturală: în mai puţin de un an de zile ei au învăţat alfabetul latin, care în celelalte provincii a reclamat decenii întregi de frământări, - ei şi-au însuşit cea mai avansată ortografie şi au evoluat pe de o parte dela "limba proastă moldovenească", la limba literară românească, pe de alta dela concepţia pur religioasă a vieţii, la o concepţie aproape pe de-a întregul modernă, în sens apusean..."

Născut la 1887 "în satul Chipercenii de Sus din ţinutul Orheiului, - scrie Tudose ROMAN în propria-i autobiografie ce n'a văzut lumina tiparului nici până în ziua de azi, - părinţii mei, mazâli, plugari sărmani, văzând cât e de greu să trăieşti fără ca să ştii carte, când eram de şapte ani, m'au dat la şcoala din sat, unde în curgere de opt ani de zile am învăţat cu greu două clase, în limba rusească".

Rămas lângă părinţi, "acest Colţov al Basarabiei", cum l-a numit mai apoi criticul literar Stefan Ciobanu, "citind cel dintâi număr al gazetei moldoveneşti "Basarabia" nu-mi credeam ochilor, că citesc în limba mea". Gazetă ce-l face în 1905 să părăsească satul natal şi să vină la redacţia amintitului ziar, unde lucrează câtva timp, aflând "de unde se trage neamul nostru" şi unde a "deprins a citi româneşte"... la vârsta de 20 de ani!

La "Basarabia" îşi tipăreşte el şi cele dintâi poezii care, aşa cum scria acelaşi Stefan Ciobanu la 1923, doi ani după moartea poetului, "vor rămâne ca mărturii adevărate ale sentimentelor şi gândirii ţăranului basarabean în timpul revoluţiei":

Astăzi lumea să răzbună
Pe ţarismul vechi şi rău
Si la viaţă dreaptă, bună
Pleacă toţi cu Dumnezeu.

Cât de actuale, în materie de nedreptăţire a limbii materne a basarabenilor, rămân versurile lui Tudose Roman şi în aceste zile de învălmăşeală babiloniană dela Chişinău:

Chiar şi mila'mpărătească
Numai rele ne-a voit,
Căci şi limba strămoşească
Să vorbim ni s'a oprit.

Căci, vorba poetului, deşi suntem în iureş de restructurare, mai trăim "...la noi în ţară,/Fără drepturi şi cuvânt,/Indurând numai ocară / Pe-al strămoşilor pământ".

Citeşti năzdrăvăniile din "Sovietscaia Moldavia", să zicem, şi-ţi pui întrebarea, dacă colaboratorii ei sunt prieteni ori duşmani ai pământului pe care trăiesc de ani de zile, vegetând şi "Sămânând la noi în ţară/Ură, vrajbă, foc şi pară,/Căci n'au dânşii bucurie / Neamul nostru să reînvie...

La timpul sau (1914) cunoscutul istoric şi etnograf rus Durnovo scria în "Viaţa Românească" din Iaşi:

"Când uneori mă biruiesc amintirile, deodată evoc din ele una, cea mai plăcută pentru mine: o grămadă de copii dintr'un sat moldovenesc de pe malul Nistrului - aceste flori de pământ ale Basarabiei - ieşiţi din şcoală şi scufundaţi în lumina soarelui, jucând şi bâlbâind româneşte, pe când profesorul lor, un tânăr idealist rus, venit de curând în Basarabia, îmi povesteşte cu lacrămi în ochi ce durere îi cuprinde mintea: "Doar asta-i ca şi cum m'aşi fi dus în Spania să învăţ copiii de acolo ruseşte"... Un băiat mic dar serios, ... ne-a dat o lecţie bună, mie şi profesorului... Ne-a descoperit el legi fireşti ale limbii române populare, ne-a deschis o ferestruică de etnografie şi folclor - nu ţin minte amănuntul, dar ne-a fost ruşine! El purta în căpuşorul lui mic o întreagă lume naţională, pe care noi nu o ştiam, care a fost limba lui copilărească atât de frumoasă şi care venea să dispară în Basarabia din'viua noastră!...

Atunci am înţeles eu păcatul acela nespus de mare, ce se face în Rusia în privinţa Românului basarabean.

Am studiat geografia şi istoria acestei ţări şi-am ajuns la convingerile mele de astăzi. Acuma, când îmi aduc aminte de copilaşul acela, mă pun şi scriu într'a IOOI-a oară că Basarabia trebue să fie românească."

Orice comentariu ar fi de prisos şi, deci, nu mai are rost să lungesc vorba.

Materialele pentru această pagină -articole, documente, fotografii- se trimit la adresa: Nicolas Loupan, Boite Postale 1007, 1000 Bruxelles, 1 Belgique.

FARA ARMÂNEASCĂ

RECENZIE

GHEORGHE CARAGEANI: GLI AROMENI E LA QUESTIONE AROMENA NEI DOCUMENTI DELL'ARCHIVO STORICO DIPLOMATICO DEL MINISTERO DEGLI AFFARI ESTERI ITALIANO. 1891-1916)

RIVISTA "STORIA CONTEMPORANEA" a.XVIII, n.5, OCTOBRE 1987

— Zahu PANA —

Tu revista Storia Contemporanea, scoasă di "Il Mulino" Bologna, sub direcţia Profesorului Rezno Di Felice, apăru pi 78 di pagini -aproapi ună carti-articolul a compatriotlui a nostru Profesorul Gheorghe Carageani di la Universitatea di Potenza, cu titlul di ma'n sus.

Carageani faţi ştiinţă şi nu se-agioacă cu zboarăli. Ti cititorilli a articolului, ţi au avdzătă ma puţăm di armâni, el faţi un prot zbor ca să stiă ti cari scriă. Dit ahurhită el spuni că aproapi tuţ istoricii, arheologii şi linguiştii români şi ne-români, agiunsiră la concluzia căpopolul român, la o bazia că popolul român, lo bană pi loclu ţi s'tindi di partea ndreaptă şi di partea stângă a Dunării, teritoriu ţi antreaţi cu mult graniţiti a României di ază. Dit arburili comun, s'disfeaţiră dedzili ţi si-arăspândiră pi tută Peninsula Balcanică şi loară numa di daco-români (românii dit România) armâni, megleno-români ică megleniţ şi istro-românilli

Prima scriari ti armâni cunuscută până tora, esti aflată la Mânăstirea Castamunitu, cari mărturiseaşti di aflarea "vlahilor" tu Machiduniă şi la Muntili Athos, tu anilli 726-780.

După aistă probă, "vlahilli" sunt acuitiţ năpoi tu Peninsula Balcanică, la anilli 976-980.

Di ma multi ori sunt amintiţ tu cronicile dit chirolu aţel, cu revolta contra Bizanţului dit anlu 1066, sub capitanlu Niculiţă, ţi avea închisită dit căsăbălu tesaliot, Larisa.

Ma cunuscută tu istorie esti revolta faptă deadun di armâni şi vurgări, tut contra Bizântului, di la anlu 1186 sub comanda fraţilor Petru şi Asan, cari băgară thimelliu a împărăţiei vlaho-vurgăreşti.

Cu puţăni ani ma ninti di aistă revoltă, la 1161, avea tricută pit Peninsula Balcanică rabinlu evreu Beniamin de Tudela, care vinea dit Spania, tricu pit Italia şi nădzea cătră Ierusalim. Calea rabinului rtiţea pit Grăţiă şi aclo avdză şi poati şi andămăsi armâni, că scriă di elli şi di bana lor.

Tu Evlu Mediu, armânilli bănau deadun, adunaţi pi locuri cama întinsi, iu se-aveau aştirată cu fumellilli a lor. Aisti locuri stăpâniti di armâni si-acllimau valahii. Aşi aflăm tu secolili XII şi XIII Vlahia Mari, cu autonomia Ilei, ţi s'tindea pisti Tesalia; Vlahia Nică, uidisită namisa di Etolia şi Acarnania şi Vlahia di Disupră, aflată tu partea di Surin şi Dare a Epirului.

După intrarea turţilor tu Peninsula Balcanică, nicuchirata a armânilor, îlli feaţi oamini avuţ şi turţii illi ţănură pi tiniă.

Armânilli anălţară tu locurilia lor -pdupă vinearea turţilor- hori mari, muşati şi avuti cum sunt: Călăriţi, Siracu, Aminciu, Gramostea şi nai ma alăvdata păzare, avdzăta Moscopole, care după Pole, irea a daua tu amirărillia turţească.

Locurli armâneşti ireau avigllliate di armatoli (armătuladz), soldaţ şi capitani ţi lă avea işită namea di livindeaţă. Revoluţia grăţească di independenţă, di la 1821, nu şi ştie şi bitisită avea, macă nu intrau şi nu alumtau tu năsă armatolii armâni.

Ti limba zburătă di Armâni, Crageani scriă că tuţ cronicarii bizantini şi români, ca şi călătorii xeni ti-lli cunuscură, spun că ari idhia identitate cu zburărea românilor di la Nord di Dunăre. Primul care scriă aisti, este cronicarul bizantin Chalcocondilas, dit secolul XV. După el, tu secolul XVIII, cronicarul Miron Costin scriă di zburărea armânească: "Si limba lor roâmnească ca acestora (românilor este) numai mai stricată cu de această grecească şi turcească" iara istoricul Dimitrie Cantemir scria: "Coţovlahii din ţara grecească dintr'aceiaşi Romani a lui Traian săfie, nu numai limba şi graiul, ce şi a tuturor vremilor istorice mărturisesc."

Aistă Conştiinţă unitară a românilor cu armânilli, îl feaţi pi înviţatlu armân Constantin Hagi Gheorghiu Gehani s'ducă ună aspră polemică linguistă-istorică, cu profesorul universitar di Halle, J. Thunmann.

Ti perioadă di după Unirea Principatelor Române, Carageani scria di primele sculii în limba română, dit Machidunia, ţi-s discllisiră la anlu 1864 şi după aistă dată, tuti plătiti di Statul Român. Perioada al Apostol Mărgărit, esti tratată cama pi larg tu corespondenţa diplomatică şi lupta ţi-s dusi cu Patrarhia greacă din Pole, ti avea asumţată antarţilli şi autorităţili turţeşti contra armânilor. Un loc cama larg esti umplut cu acţiunea diplomatică ţi dusi la Iradeau dit 9-22 Mai 1905, când sultanul aleapsi şi poplul armânesc ca "milet" băgat arada, cu idhia ndrepturi ca alanti mileţ dit Turchiă.

Ajungândalui până la dzălili a noastri, Carageani scriă di împărţărea amânamjllei tu patruli stati dit Balcani: Albania, Grăţia, Vurgăria şi Iugoslavia.

Tu partea a doua a articolului al Carageani, "Problemi di mari interes şi di largă întinderi tu chirolu" studiat, autorlu nă citează documentili aflati tu arhiva Ministerului di Externi Italian, dit anilli 1897-1911, rapoartili di la consulatili italiene di Ianina, Monastir (Bituli) şi Sinaia, şi di la legaţiile italiene di Bucureşti şi Atena, ca şi extrasi dit gazetili dit chirolu aţel, broşuri şi un memorandum pitricut di legaţia română di la Roma, a Ministerului di Externi Italian.

Di multi ori, Carageani lu citează pi alant mari cercetător a armânamillei, Dr. Max Demeter Peyfuss, austriac di origine armână, care ar scrisă documentata şi interesanta carte "Die Aromunische Frage", Viena 1974.

Aflăm tu partea aistă dit articol, ngrănia dintre Apostol Mărgărit şi Eforia sculiilor armâneşti, fondată la Monastir; România şi sculiile dit Machiduniă, politica rasistă greacă ali "Megalo Ideia"; politica di grecizare şi vurgărizare a numilor armâneşti cu adăvgarea la bitisita numilor armâneşti căti un -ides, -ades, -pulos, -ori -off şi eff.

Alăcsirea di guverni tu chirolu aţel, tu România, se-aduchea diunoară tu Machiduniă, după cum bugetul tri sculiili şi biseariţi armâneşti, irea mărit ică nicurat. La 24 Ghinar 1904, legaţia italiană di Bucureşti raporta la Roma că ministrul Instrucţiunii Publice român, Spiru Haret înaintă un raport cari fu aprobat di guvernul român, ca si-s dicellidă un credit extraordinar di 600.000 di franci, tri sculiili şi biseariţile armâneşti dit Balcani.

Cum alăcsea propaganda greacă numărul di elevi şi di sculii dit Machiduniă, Carageani citează raportul al G. Sivestrelli di Atena, pitricut la 25 Brumar 1905. Easti zborlu di doăuă broşuri scoasi di Jeanne Z. Stephanopoli, hillia directorului a gazetei "Messager d'Athenes" organ a guvernului grec. Silvestrelli scrie: "Tu broşura ţi nă informează di chestiunea (cutzo-vlahilor) esti tratat punctul di videari grec; şi tri aistă nu ari niţi ună valoare".

Dit raportlu al Millelire către marchizul Imperiali di Francavilla, pitricut di Ianina la 9 Mai 1905, aflăm di brutalitatea odicialităţilor turţeşti. Fără niţi vărnă căbăeti, revizorlu şcolar armân, Balamaci, fu încllis di marili duşman a armânilor, Osman Paşa di Ianina. Consulul român Pădeanu, protestă la marili vizir Ferid Paşa -duşmanal Osman Paşa şi Balamaci fu liberat. Di la aistă arestare şi dila altili - scrisi tu Cuvântul Românesc cu sibepea comemorării Iradelei- şi agiumsi la protestul şi memorandumul pitricut di Statul Român la Sublima Poartă din Pole, cari până dinăpoi, deadi Iradeaua dit 9-22 Mai 1905, cu ndrepturili armânilor tu Turchia.

Ună altă informaţie interesantă ţi nă aduţi Carageani, east Congresul didactic armânesc şi s'ţănu la Monastir (Bituli) dila 15 la 23 Septembrie 1909. Informaţiili dila aist congres, Carageani li află tu raportul consulului italian Bernardi către Ministerul di Externe Italian, dit 2 Octombrie 1909. Bernardi scrie că la aist Congres s'discută tri: organizarea pedagogică a sculiilor primare; organizarea administrativă; locuri tri sculii şi cărţili di înviţare; sculii secundare (licee)l organizarea Asociaţiei corpului didactic şi eclesiastic (armânesc) dit Turchiă.

Tu regulamentul propus tri programa analitică şcolară, s'căftă ca înviţarea s'unească bana practică şi lipsitile şcolare. Tri aiştă, s'căftă ca primele doauă clase primare si-s înveaţă pri dialectul macedo-român şi dila clasa a treia în sus, şi-s înveaţ pri limba literară română. După informaţiili dati de Bernardi, la Congres fură prezenţi 193 di înviţători, adunaţ sub preşedinţia inspectorului şcolar, Nicolae Tacit. Ca linie politică la Congres si stabili că după Iradeaua dit 1905, si-s continue statu-quo cu turţilli, armânilli s'hibă fideli faţă di Imperiu. Congresul preciză că faţă di România, s'mainifeste legături di frăţie morală şi intelectuală nu că nu vor ma mult- ma s'nu lă da apa la moară a greţlor s'dzăcă tri diştiptarea armânilor, că easti ună Nişcare naţională faptă di propaganda română.

La Congres s'discută şi tri ninga ună limbă europeană ţi si-s înveaţă la liceele armâneşti. S'propusi limba germană. Bernardi scrie că la intervenţia "del cavalier Pinetta" profesor la liceele aromâne, s'propusi limba italiană ca afinitate morală şi intelectuală.

In ligătură cu Bisearică, aflăm că aist irea un alt obiectiva Nişcării Naţionale Aromâne. Armânilli căftau ca Liturghia si-s facă pi limba lor, ca s'poată s'u aduchească tută lumea. Carageani citează dit cartea al Peyfuss, că prima căftare di bisearică li limba lor, armânilli u feaţiră la 1869, la Prilep. Armânilli di Gopeş, acăţară s'bagă ună parti di Liturghiă pi limba română la 1870, mai prima bisearică românească lo bană la 1888 la Hrupişte şi fu ricunuşcută ca bisearică oficială la 1889 cu iradeau turcă "ulah kilise".

Di frâmântărili ţi s'discllisiră tu Bisearică Ortodoxă di sum Patrarhul di Pole, va să scrim cama pi larg altă oară. Tora maş amintim că ti expansiunea rusească tu Balcani şi tri agiundzearea ruşilor la Bosfor şi Dardanele, ortodoxia irea ună bună cali di speculaţie politică. După pindzearea politicii filoslave ruseşti, vurgărilli siarupsiră di sum ascultarea Patriarhului din Pole şi feaţiră un exarhat ortodox naţional, fără s'aibă Tomosul di autocefalie. Acăţară si s'agudească interesele imperialismului rusesc cu intereşele imperialismului elin, hrănit di rasismul doctrinii 'Megalo Idheia". Armânamea cădzu namisa di aisti interesi şi Patriarhul din Pole nu vrea s'aduchească vârnăoară că şi armânilli au 'ndrept s'aibă bisearică pi limba lor. Ti Patriarhul grec din Pole şi guvernul grec di Atena, armânilli lipseau si-s elenizeze, cu vrearea ică fără vrearea lor. Cama timidă, căftă si s'aproachiă di armâni şi Bisearica Catolică, ma afuriserili dati di prelaţilli greţ contra "papistaşilor" ireau ahânt di greali, că armânilli-creştini cu frică di Dumnidză - s'lăhtârseau di mărtille şi glăstemili ţi cădeau pisti caplu a lor ma s'facă unirea cu catolicii.

Continuare in numarul urmator

POET XINIT...

Tră Ghiorghi al Perdichi, poet Pirvulliat
mort tu America oarfân, apârsit şi agiun.

Poet xinit dit alti locuri
Di ani di dzâli-aladzi tu xeani
Cu suflitlu curat ca apa
Ma oarfân hii... cu frâmti peani.

Di tuţ aţelli ţi scriu cu peana
Maş tini singur tora cânţâ
Doruri dit xeani şi caimadzlli
Cu lacrini tuti li friminţâ.

Pri tellilu alirâllei pindene
Oarfân di mumâ şi di tatâ
Ahândi miruloai cânţâ
Dit hoara ta îndipărtatâ.

Ahânţi cruţi la StâMâriă...
Searâ di searâ la icoană
Si cânţâ Cântiţi-armâneşti
Aoa, tu dipârtata xeanâ.

P'sâni aduchesc a ta dureari
Si cântiţili ţi li scrii
Aoa-i tut toamnâ, ploaia multă
Si cari citeaşti poezii?

Marat poet dit alti locuri
Trâ cari arâuri di dureri
Si plândzi, plândzi cu cundiilu
Cari pistipseaşti'n prumuveri.

Cu suflitlu curat ca apa
Maş singur pistipseşti'n soari
Tu locurli iu ai criscutâ
Tra s'xana hibâ sârbâtoari.

Poet xinit dit alti locuri
Tu xeani di-ani di dzâli aladz
Cu suflitlu curat ca apa
Singur, agiun fără paradz.

DICEA

MATERIALELE PENTRU "FARA ARMÂNEASCĂ" SE PRIMESC PE ADRESA REDACTORULUI NOSTRU: ZAHU PANĂ, 133 BENNETT AVE, YONKERS N.Y. U.S.A. 10701

"ACȚIUNEA 1988 PENTRU SALVAREA ROMÂNIEI"

MEMORANDUM

CĂTRE

ORGANIZAȚIA NAȚIUNILOR UNITE

Noi cei originari din România, aflați în hotarelor patriei noastre, fără deosebire de apartenență etnică, îngrijorați de evoluția tragică a evenimentelor din această țară, apreciate de întreaga lume civilizată, drept acte de barbarie, teroare și distrugere a propriului său popor, de către regimul totalitar condus de Nicolae Ceaușescu, ne adresăm Organizației Națiunilor Unite, Secretarului General O.N.U., forurilor dependente de aceasta și guvernele statelor membre permanente în Consiliul de Securitate , pentru a acționa și opri cât mai urgent cursul distrugător impus României și poporului său, de către regimul totalitar dela București.

Opinia publică mondială, va trebui să ia măsuri, sub egida și prestigiul O.N.U. pentru salvarea ființei fizice, morale și spirituale a unui popor european și a unei părți a culturii europene și mondiale. Măsurile internaționale ce trebuesc luate, sunt imperios necesare pentru a se trece dela blamarea unanimă, la acțiuni concrete împotriva guvernului dela București, ținându-se seama de următoarele stări de lucruri grave ce se petrec în România:

1. Degradarea vieții politice, sociale și spirituale.
2. Incălcarea flagrantă a Drepturilor Omului.
3. Distrugerea satelor.
4. Dezastrul economic.

Prezentăm pe scurt, elementele menite să configureze situația catrastrofală menționată mai sus:

1. Degradarea vieții politice, sociale și spirituale se evidențiază prin:

-Acapararea întregii puteri politice de către familia Ceaușescu prin abuz de putere. In ultimele decenii nu au existat în România condiții pentru exprimarea în mod liber a voinței poporului.

-Viața socială este deteriorată prin încălcarea celor mai elementare drepturi privind:

- Familia,
- Personalitatea individului,
- libertatea de organizare profesională independentă,
- controlul exacerbat al natalității și controlul ginecologic obligatoriu care transformă femeia într'un simplu animal de reproducție.
- afectarea gravă a sănătății publice, datorită subnutriției și lipsei totale a celor mai elementare condiții de viață civilizată ca: electricitate, căldură, medicamente, detergenți, transport, etc..
- încălcarea și nerespectarea legislației muncii, care în România este una dintre cele mai apăsătoare din lume. Este încălcată legislația privind numărul orelor de muncă, repaosul duminical iar deficitul întreprinderilor este acoperit prin reducerea cu 50 sau chiar mai mult a retribuției muncitorilor.
- degradarea învățământului de toate gradele,
- extinderea corupției, falsului, delațiunii și desinformării la toate nivelele vieții publice,
- în domeniul spiritual, conducerea dela București se face responsabilă de secătuirea spirituală a cetățenilor, de anularea inteligenței și inventivității cu care poporul român a fost dotat. sunt încadrați cu forța în structuri existențiale nepotrivite cu specificul național, paralizați de teamă în fața unui aparat de represiune fără egal în lume ca număr și eficiență.

Massmedia din lumea întreagă confirmă această stare de lucruri în numeroase articole și informații din care noi am selectat un minim cuprins, în anexa nr. 1

2) Incălcarea flagrantă a Drepturilor Omului. Conducerea dela Bucuresti ignoră sau încalcă prevederile tratatelor internaționale semnate la Yalta (1945), Teheran (1943) Potsdam (1945) cât și propriile semnături depuse pe acordurile sau declarațiile internaționale ca:

- Declarația Universală a Drepturilor Omului (1948)
- Pactul Internațional referitor la drepturile civile, politice, economice, sociale și culturale (1968)
- Charta Drepturilor Omului (1975) Helsinki;

In România sunt încălcate și ignorate următoarele drepturi ale omului:

- drepturile politice, civile și juridice,
- libertatea și securitatea individului,
- căsătoria și dreptul de apărare a familiei,
- dreptul de stabilire a domiciliului în mod liber, de a părăsi țara de origine și de a reveni după dorință fără a suferi represalii,
- libertatea religioasă și de conștiință. In România există culte neo-protestante care interzise oficial, continuă să activeze în subteran în pofida persecuțiilor. Biserica Unită Română, greco-catolică, fostă biserică națională alături de Biserica Ortodoxă a fost desființată oficial în 1948, clericii arestați iar credincioșii siliți să treacă la ortodoxism. Astăzi Biserica Unită Română continuă să funcționeze în ilegalitate înfruntând teroarea și interdicția.
- este încălcată libertatea presei, cuvântului, exprimarea liberă creația artistică liberă de îngrădiri ideologice,
- libertatea de asociere și organizare liberă sindicală,
- secretul corespondenței și convorbirilor telefonice,
- folosirea în mod abuziv a muncii copiilor și tineretului în cadrul așa zisei "munci patriotice" neretribuite, o formă disimulată de exploatare în ciuda acordurilor internaționale care protejează copilul și tânărul în fața exploatării.
- încălcarea drepturilor naționalităților conlocuitoare la o dezvoltare liberă prin măsuri de ordin politic, administrativ și cultural, urmărindu-se asimilarea forțată și dând naștere la exacerbarea sentimentelor naționaliste și la apariția unor curente revanșarde și revizioniste,
- Incălcarea flagrantă a drepturilor omului, a drepturilor naționale, cât și starea deplorabilă economică au dat naștere la o adevărată hemoragie a emigrației românești în statele din Vestul Europei, America și Australia și chiar, fapt cu totul inedit, în țările socialiste vecine. Dimensiunile emigrației românești crează probleme de ordin diplomatic și economic în statele de emigrație și în raporturile internaționale, In prezent cifra refugiaților români în Europa depășește cifra de 15000.
- Regimul condus de Nicolae Ceaușescu, nesocotește însăși legea de bază a țări, Constituția R.S.R. care prevede formal principalele drepturi ale omului, fără a exista însă condiții reale de exercitare a acestora.

Massmedia din lumea întreagă confirmă această stare de lucruri într'un număr impresionant de articole și informații din care s'au selectat câteva zeci, enumerate în anexa nr. 2.

3) Distrugerea satelor

Ca urmare a unor măsuri "legiferate" încă din anul 1974, prin legea nr. 58, puterea totalitară dela București a stabilit "sistematizarea teritoriului și a localităților urbane și rurale." Aplicarea acestor măsuri, generează importante urmări negative pe plan economic, politic, social și cultural. Sunt statuate măsuri socio-politice care vor da naștere la o nouă formă de iobăgie.

- Pe plan economic, distrugerea satelor se încearcă a fi justificată prin necesitatea creșterii suprafețelor agricole cultivate. In realitate după calculele specialiștilor, extinderea suprafețelor nou cultivate, nu va depăși un procent de 4%. Sacrificiile impuse populației nu își găsesc explicația când tot după calculele specialiștilor rezultă că 40% din producția agricolă se pierde anual din cauza proastei gospodăriri și a lipsei de forță de muncă calificată la recoltare. Lipsa de interes și cointeresare sunt consecința sistemului de conducere, deoarece oricât s'ar produce, foamea și lipsurile vor fi aceleași.
- Este evident efectul dăunător asupra micro-climatului și mediului înconjurător prin dispariția a sute de hectare de pădure și a unei suprafețe asemănătoare de vii și livezi particulare.
- Crearea unui proletariat semi-industrial, deposedat de ultima formă de proprietate admisă până acum, duce la o desinteresare totală în lucrarea pământului, contribuind la scăderea indicelui de productivitate și rentabilitate a economiei agrare, creșterea pauperizării generale și a foamei endemice.
- Pe plan politic, este anihilată o forță, care prin mica proprietate și-a menținut un minim de independență, țărănimea română reprezentând un potențial posibil de rezistență al demnității umane și naționale neîndoctrinate. Se urmărește dispariția unei clase în care a rezidat de-a lungul secolelor însuși elementul național și capacitatea de apărare a teritoriului național.
- Pe plan social, asistăm practic, la o dislocare internă a unei mase de aproximativ 5 milioane de oameni, siliți să-și părăsească locurile natale, bisericile și cimitirele strămoșești. Scopul acestei distrugeri îl constituie" omogenizarea societății", crearea unei mase amorfe de oameni robotizați, a căror factură psihică și morală va fi ruptă de rădăcinile ei ancestrale.
- Pe plan cultural, "sistematizarea rurală", va genera mutații încalculabile, întrucât prin dispariția satului păstrător al tradițiilor și spiritualității naționale va dispare însuși elementul generator al acestor virtuți.

"Sistematizarea rurală", lovește în egală măsură și în naționaltățile conlocuitoare din România, contribuind la dispariția în mod proporțional a așezărilor maghiare, germane și sârbești și a culturii lor specifice naționale.

- Distrugând o parte din satele românești, regimul Ceaușescu încalcă în mod flagrant articolul nr. 13, din Declarația Universală a Drepturilor Omului, care interzice strămutarea forțată de populație, ca și prevederile articolului 17, care asigură dreptul de proprietate particulară individual sau în asociație.
- Massmedia din întreaga lume, confirmă această stare de lucruri în numeroase articole și informații, menționate de noi în anexa nr. 3

4) Dezastrul economic

- Acesta este cauzat de:
- Industrializarea forțată, supradimensionată și nerentabilă, fapt recunoscut de însuși Nicolae Ceaușescu în numeroase împrejurări și pe care în parte le-am cuprins în anexa nr. 4.

Dezvoltarea industriei chimice în mod abuziv și arbitrar, fapt ce a adus un grav prejudiciu economiei naționale, industria chimică fiind o mare consumatoare de materii prime și energie, domenii deficitare în România.

- Industria chimică generează o gravă poluare a mediului înconjurător cu implicații ecologice de mare întindere, cu atât mai mult cu cât, din necesitatea de economisire a energiei electrice, instalațiile de filtrare a aerului și de epurare a reziduurilor nu sunt puse în funcțiune.
- Centralizarea excesivă a economiei, contrariu declarațiilor demagogice privind creșterea autonomiei și autogestiunii, a generat o adevărată perturbare care se răsfrânge în încălcarea legilor economice de bază ale unei economii moderne și eficiente.
- Sunt create stocuri supranormative de peste 124 miliarde lei, (cca 12 miliarde dolari), fapt recunoscut de șeful statului în cuvântările sale.
- - Subvenționarea industriei falimentare, din exportul produselor agro-alimentare, fapt ce crează o penurie alimentareă continuă pe piața internă. România este considerată astăzi una din țările cu cea mai dramatică situație alimentară din Europa.

-Executarea unor lucrări faraonice în detrimentul economiei naționale, cum ar fi: Canalul Dunăre-Marea Neagră. Canalul București-Dunăre din centrul vechi istoric și provocând dispariția unor locuri și monumente istorice de inestimabilă valoare pentru cultura românească și universală), Centrul Consiliilor Naționale ale democrației muncitorești revoluționare.

Agricultura, odinioară ramura de bază a economiei românești, se deteriorează ca urmare a colectivizării forțate și a așa zisei revoluții agrare, care nu respectă specificul geografic, ecologic și demografic al țării, provocând grave repercursiuni asupra nivelului de trai al majorității populației.

- Confirmarea dramaticei situații economice din România a fost făcută de numeroase personalitășii politice în vizită prin această țară,între care și Secretarul Adjunct al Departamentului de Stat al U.S.A., domnul John Whithead (vezi anexa nr.3).

Dezastrul economic din România a fost și este subiectul a numeroarse articole din presa internațională menționate în anexa nr.4.

In concluzie, prin acest Memorandum semnatarii cer:

- Redactarea și votarea unei rezoluții de către Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite, care să condamne crima de genocid moral și fizic, înfăptuită de regimul Ceaușescu contra propriului său popor.
- Demascarea și denunțarea în toate forurile internaționale a politicii anti-umane și antinaționale, dusă de guvernul dela București.
- Incetarea imediată a distrugerii satelor.
- Retragerea ordinelor, decorațiilor și distincțiilor onorifice și științifice acordate lui Nicolae Ceaușescu și soției sale Elena de către numeroase state ale lumii, deoarece au fost obținute prin inducerea în eroare a celor care le-au acordat.
- Embargo economic-aplicat de toate statele lumii prin oprirea oricărui import de produse alimentare din România.

Ne întemeiem speranțele că acest Memorandum va avea ecoul și efectul scontat pe lângă O.N.U. ținând seama de prestigiul și succesele diplomatice obținute de această organizație în rezolvarea conflictelor de pe glob și consfințite prin acordarea Premiului Nobel pentru pace, trupelor O.N.U. în anul 1988

Facem un călduros apel către Secretariatul General O.N.U., personal domnului Perez de Cuellar, pentru a aproba și dispune difuzarea acestui Memorandum, tuturor statelor membre ale O.N.U. cât și organizațiilor subordonate și afiliate.

Acțiunea 1988 pentru salvarea Romăiei
Postfach 101326 -6050 Offenbach M

15 Decembrie 1988

Urmează semnăturile a 12 organizații românești și a 40 de Români.

ÎN MEMORIA BRĂTIENILOR

Duminică 8 Ianuarie 1989, a doua zi după sărbătoarea Sf. Ioan - a avut loc la Biserica Sf. Maria din Queens, New York, parastasul pentru pomenirea celor morți din marea familie a Brătienilor. Parastasul a fost făcut de urmașul acestei familii Dl. Jean Brătianu din Montreal, aflat în trecere prin New York, în preajma zilei Sf. Ioan.

Intr'un cadru de pioasă reculegere la care au participat toți cei prezenți în Biserică, au fost pomenite numele iluștrilor oameni care au pus bazele statului român modern și au luptat din răsputeri la crearea marelui vis al Românilor, România Mare.

Au fost pomeniți foștii Prim-Miniștri ai României, Dumitru Brătianu, Ionel I.C. Brătianu, Vintilă Brătianu apoi Generalul Constantin C. Brătianu și Colonelul Ion. I. Brătianu, bunicul și respectiv tatăl D-lui Jean Brătianu, apoi Dinu I.C. Brătianu, mort în Iulie 1950, ultimul șef al Partidului Liberal, George Brătianu, ucis de comuniști în închisoarea dela Sighet în 1953, Const. C. Brătianu - Bebe, fost ministru decedat la 21 Ian. 1956, I.C. Brătianu, și mai recent decedații Dan. Gh. Brătianu și Oni Brătianu.

Pomenirea marilor oameni care au luptat pentru țara și neamul românesc, ar trebui să fie o datorie a fiecărui Român liber, și în cadrul manifestărilor naționale, calendarului Românilor liberi, ar trebui să i se adauge și datele comemorative ale nașterii sau morții acestor oameni, ca la pomenirea lor, dincolo de rugăciunile creștine, să se vorbească și de activitatea lor în slujba neamului din care s'au tras. Este necesară înnodarea trecutului cu prezentul, pentru activitatea viitoarea a tinerilor Români, izolați de propaganda comunistă, de tot ce a fost măreț în istoria Românilor.

Socotim acțiunea D-lui Jean Brătianu, un bun început în acest sens.

CORESPONDENT

CONGRESUL MONDIAL ROMÂNESC

COMUNICAT

Comitetul American de Apărare (US Deffense Committee) a organizat Joi 26 Ianuarie, la Clubul Presei Naționale din Washington, o "masă rotundă" privind România. Ca vorbitori au fost invitați Congressmanul Christopher Smith, Ambasadorul David Funderburk, și Prof. Tudor O. Bompa, Președintele CMR. O prezență apreciată de audiență a fost cea a Părintelui Gh. Calciu. A fost regretată imposibilitatea de a participa a Congressmanului C. Smith, reținut de către audierile din Congresul SUA privind investirea unor membri ai Administrației Bush.

Scopul acestei reuniuni a fost acela de a informa unele elemente ale presei americane privind situația din România, precum și poziția exilului față de tragedia economică și morală din țară. Prezentările făcute au fost înregistrate, urmând ca ulterior să se publice un Buletin Special al US Deffense Committee, care să fie pus la dispoziția politicienilor și mediei americane.

Timp de 30 minute Dl. Bompa a făcut o incursiune succintă în tragedia română. D-Sa a menționat că dictatura lui Ceaușescu umbrește pe cea a lui Stalin, iar megalomania lui l-ar face invidios chiar și pe Nero. Falimentul economiei române, specifică oricărui regim comunist, se datorește: industrializării forțate (făcută cu împrumuturi dela bancherii din Vest), a aplicării teoriei marxiste în agricultură, și a achitării împrumuturilor respective nu cu produsele "industriei socialiste" ci tot cu produsele gliei strămoșești. Rezultatul: lipsa de pe piață a bunurilor economice de bază și malnutriție, care în final va afecta structura biologică a poporului român.

In continuare Dl Bompa a arătat că "modernizarea rurală și urbană" înseamnă nu numai distrugerea centrelor istorice și culturale a 45 orașe, demolarea a 8000 de sate, ci și "nivelarea" a 20.000 biserici, și 15.000 cimitire. Mai presus de orice, urbanizarea satelor este îndreptată contra păturii celei mai conservative a României, țărănimea română, a distrugerii tradiției satului român, a izvoarelor noastre de cultură, tradiții, și demnitate națională. Falimentul economic și politic al "României socialiste" a creat o nouă mentalitate în care corupția, nepotismul, înșelăciunea și trădarea au înlocuit milenara noastră "omenie românească".

In final Dl. Bompa a specificat de asemenea că CMR considera regimul comunist român ca fiind ilegitim și că Vestul ar trebui să-l boicoteze, astfel ca prin mijloace economice și politice să-l forțeze la abdicare, lucru ce ar da prilejul instaurării democrației românești. In acest sens, D-Sa atribue un rol primordial mediei din Vest, pe care o invită să expună cea mai penibilă dictatură comunistă și să promoveze dreptul țărilor din Estul Europei, inclusiv al României, la libertate și democrație.

La rândul său Ambasadorul David Funderburk s'a referit succint la experiența D-Sale în Romania lui Ceaușescu, la imoralitatea comunistă și mai ales la jocul politic, uneori nefast, al Departamentului de Stat.

După terminarea prezentărilor a urmat o sesiune de întrebări și răspunsuri, unde intervenția Părintelui Calciu a fost mult apreciată.

VEȘTI DIN COMUNITĂȚI

OTTAWA

Frații români aflați în capitala țării noastre, Ottawa, au luat hotărîrea să pună bazele unei parohii ortodoxe române, care să aparțină de Episcopatul ortodox român liber, condus de către Prea Sfinția Sa EPISCOPUL Nathanael, cu reședința la Vatra Românească, din Jackson, Michigan, USA.

Hotărârea luată de frații români din Ottawa și împrejurimi este demnă de laudă și sperăm că Românii din această regiune să se asocieze și să sprijine această acțiune creștinească și românească.

Inițiativa a fost luată de către membrii organizației care deja exista de câțiva ani în Ottawa, sub denumirea de "Asociația Română-Canadiană" din Ottawa și Carlton, al cărei președinte este Dl. John Zaharia, ajutat fiind în această acțiune de formare a unei parohii și de alții, care înțeleg că este nevoie de a avea o biserică ortodoxă liberă, adică fără vreo legătură cu patriarhia din România, care este un instrument al partidului comunist român, atât în România robită, cât și peste hotare, în lumea liberă, incluzând Canada.

Dorim tot succesul fraților din Ottawa.

Corespondent

NEW YORK

La chemarea făcută de C.N.R. Secția America, Duminică 22 Ianuarie a.c., în sala Bisericii Episcopale Coreene din New York, a avut loc comemorarea zilei de 24 Ianuarie.

Comemorarea s'a deschis cu rugăciunea rostită de Pr.V.Dumitrescu, după care au urmat Imnul American și Deșteaptă-te Române. La masa prezidiului au luat loc Președintele C.N.R. - Secția America, Dl.Const. Manta și conferențiarii.

Programul a fost prezentat de d-l Jerome Popa, membru în Biroul Executiv, care după un cuvânt introductiv a dat cuvântul d-lui Dr. Alex. Bratu, care a vorbit despre însemnătatea zilei de 24 Ianuarie în Istoria neamului românesc.

Despre Mihail Eminescu, a vorbit, cu o bună și atractivă documentare, poetul Zahu Pană, care a ilustrat și auditiv, cu recitări de George Vraca, frumusețea poeziei eminesciene.

D-l Avicat D. Moldovan, a vorbit despre Eminescu și Războiul de Independență, documentând cu articole din epocă, poziția lui Eminescu față de acest război.

Programul artistic a fost condus de Mihai Ionescu, aflat într'o zi bună, care pe lângă bucățile muzicale după versurile lui Eminescu, a demonstrat și un real talent de recitator.

Agapa oferită de CNR, a avut un deosebit succes.

Corespondent

TOMA MĂNESCU

†

In ziua de Duminică 19 Februarie a.c., s'au împlinit patru ani dela încetarea din viață într'un accident bine premeditat de către organele de securitate din orașul Ploiești, România, ca act de răzbunare împotriva inginerului TOMA MANESCU, născut la data de 24 August 1929.

A fost un mare naționalist român și idealist al dreptății. Din adolescență a gustat din pâinea amară a noii tiranii sociale a României.

A fost un elev eminent timp de șase ani la Seminarul Teologic din orașul Buzău, România, seminar ce datorită evenimentelor, s'a desființat.

In seminar a dobândit o educație aleasă și o vastă cultură. După aceea și-a continuat studiile liceale și superioare, absolvind două facultăți: fizico-matematici și politehnică.

A fost un exemplu de urmat, de corectitudine, cinste și omenie, având o vastă cultură universală.

Cu această ocazie, a avut loc parastasul dat în memoria defunctului la data de 19 Februarie a.c, după slujbă, la Capela Sfintei Mânăstiri Greco-Catolică din Astoria, New York (La Sfânta Biserică Unită Română).

Fratele defunctului,

Ioan Mănescu, Prahova.

MICA PUBLICITATE

Anunțurile dela rubrica "MICA PUBLICITATE" sunt redactate de solicitanți

CAUT RUDELE ŞI PRIETENII

*Ioan Sicoe, Federbachstr. 45, Daxlanden, 7500 Karlsruhe, West Germany, caută pe BOBAR AUREL, fost coleg cl.I-IV în Peleș, inginer petrolist, actualmente în Canada, și pe FODOR ANDREI, bun prieten din Turda, care locuiește cu familia în Suedia, rugându-i să îi scrie la adresa de mai sus.

*DR. ION DUMITRU și DR. OANA STEFAN sunt rugați să ia legătura cu mine: Dr. I. Stancu, Rebstr. 10, 7844 Neuenburg 1, West Germany, Tel. 07631-73030.

*Sustrean Emil, 28 Welland Vale Rd., St. Catharines, Ontario, L2R 2L6, Canada, caută pe CRISAN DUSAN din Sinicolaul Mare, Timiș, cu ultimul loc de muncă U.M.T. Timișoara, emigrat în Canada prin 1980 și îl roagă să-i scrie la adresa de mai sus.

*Linț Constantin, refugiat în campul din Istambul, Turcia, str. Tekin Sokak Nr.18, Acibadem, Kadykoy, caută pe MISU ALEXANDRU, din com. Cobasin, Jud. Constanța, fost coleg la școala profesională energetică din Constanța și bun prieten, actualmente în Austria. Pe această cale îl roagă pe acesta sau pe cei ce-l cunosc să scrie la adresa de mai sus.

*D-RA CRISTINA NEDELCU din București, născută la 5 Februarie 1968, sosită în Canada în 1986, este rugată să-și comunice adresa la redacția ziarului "Cuvântul Românesc", deoarece o persoană din Germania Federală dorește să-i înmâneze un obiect de valoare, ca amintire din partea tatălui ei, prof. Vasile Nedelcu.

CĂSĂTORII

*Româncă, necăsătorită niciodată, 30 de ani, domiciliată în România, inginer cercetător în chimie, doresc cunoștință cu un domn în vederea unei căsătorii serioase, similar ca studii, realizat în USA, până la vârsta de 36 de ani. Doritorii se pot adresa în scris, luându-se în considerare numai oferte serioase cu fotografie, pe adresa: George Ionescu, 1640 Ocean Ave, #2F, Brooklyn, New York, 11230, USA.

*Medic, ardelean, 52 ani, 1,65m, nefumător, nebăutor, doresc cunoștință cu doamnă sub 44 de ani, în vederea căsătoriei. Tel. (717) 825-6693 sau (717) 655-8520.

OFERTĂ DE SERVICIU

Caut persoană serioasă pentru îngrijire copii (3 și 6 ani) și gospodărie, la familie de profesioniști, care să locuiască cu noi, în Toronto.

Persoanele interesate sunt rugate să dea telefon după ora 7.00 p.m., la nr. (416)787-4315, la familia Lungu.

VA APARE "AM TRECUT PRIN IAD"
VOLUMUL II
de Ion PANTAZI

CUVANT INAINTE

Am considerat că expunerea cumplitei nenorociri prin care trece România de o jumătate de veac încoace, începută în volumul I al cărții mele (1940-1964), nu ar fi completă dacă n'aș adăuga anilor de front și celor din închisoare pe de o parte trăirea sub regimul comunist din țară și, pe de altă parte, diferitele aspecte ale exilului românesc de dincolo de hotare.

Am enunțat deci conținutul celui de al II-lea volum care cuprinde perioada 1964-1988.

Se reliefează astfel, din țară, atmosfera acelor ani, posibilitățile de existență, problemele psihologice și sociale pe care am fost nevoit să le înfrunt, felul de a gândi și acționa al unei nomenclaturi, în flagrant contrast cu cel al năpăstuiților de soartă. In exil, apar cu totul alte situații, dar nu mai puține probleme de rezolvat.

Principalele mele preocupări, odată ieșit din țară, au fost și sunt: ziaristica și unirea exilului românesc unde, ca peste tot în lume, există oameni buni și oameni răi. Si unii și alții nu trebuesc uitați și mai cu seamă activitatea depusă de Securitate pentru dezbinarea exilului românesc. Am notat deci, greutățile întâmpinate, unele inerente, altele datorate multor rău intenționați.

Cartea de față urmărește ca prin dialoguri veridice să scoată în evidență stări de spirit, precum și felul meu de a gândi și al altora în diverse împrejurări cu care am fost confruntați sau pe care le-am creat, situații cu sau fără ieșire din țară sau din exil.

Nădăjduiesc că am izbutit, într'o oarecare măsură, să redau "libertatea comunistă" dintre anii 1964-1978 cât și haosul exilului românesc dintre anii 1978-1988.

Găsesc că atât acțiunile diferitilor oameni care au inflențat soarta neamului cât și caracterizările lor sunt necesare pentru posteritate, cei de mâine trebuind să știe tot ce s'a întâmplat ieri.

Am analizat evident și situația internațională, principala cauză obiectivă care determină în mare măsură dezorientarea din exilul românesc precum și cea de orientare politică. Ceea ce nu înseamnă însă că putem arunca lipsa noastră de responsabilitate pe seama Securității sau instabilității Occidentului.

Vintilă Brătianu a spus: 'Prin noi înșine".

Aceasta trebue să fie deviza de viitor a exilului românesc.

Cele două volume ale cărții mele "Am trecut prin Iad" nu sunt decât două pietricele de mozaic ce vor - în măsura în care alcătuiesc o mărturie personală depusă la dosarul viitorului proces al celei mai negre epoci din istoria noastră - să completeze imensa frescă a tragediei poporului român supus teroarei comuniste.

Dumnezeu să ne ajute ca această tragedie să fie vremelnică și să rămână doar o dureroasă amintire pentru noi și un capitol însângerat pentru generațiile viitoare.

Volumul II va cuprinde peste 600 de pagini, plus fotografii și documente, circa 100 de pagini, în total circa 700 de pagini.

Ea se comanda la adresa: Ion Pantazi, Gmunderstrasse 28 - 8000 Munchen 70.

Cerem scuze cititorilor, dar deoarece un număr de 68 de Români au comandat primul volum și nu au binevoit să-l și achite, volumul II nu va fi expediat până nu va fi achitat în prealabil.

Costul volumului II este de 70 DM.

El poate fi achitat prin CEC în scrisoare recomandată sau prin bancă.

Bayerische Vereinsbank - Bankleitzahl 700 202 70 - Conto 33810717 pe numele Ion Pantazi, cu specificația : Volumul II al cărții "Am trecut prin Iad".

Cei ce voiesc a achiziționa ambele volume, vor specifica acest lucru și vor beneficia de o reducere de 20 DM, costul lor fiind de 120 DM.

DIN VIAȚA NOASTRĂ:

AUZITE, VĂZUTE, ȘI PĂȚITE

George DONEV

CAMARAZI DE LUPTĂ ORI TOVARĂȘI DE DRUM

Să ne reamintim de declarațiile din 26.3.85 ale preotului scriitor Constantin V. Gheorghiu. Autorul volumului "Ora 25" ne-a avertizat-într'un discurs ținut la radio-de viclenia cu potcap.

"Șeful bisericii române, bisericii bulgare și al bisericii ruse este Comitetul politic. Biserica este un oficiu de propagandă..." care trimite în lumea liberă preoți agenți...

(In emisiunea citată preotul V. Gheorghiu se referea la preoții agenți trimiși în Germania, dar Sovrom-Patriarhia a avut grijă să nu uite și pe credincioșii din Statele Unite, etc.)

Până acum "agenții" Patriarhiei ne sfătuiau că în biserică e păcat să faci politică și să ne vedem doar de cele sfinte. Sfat frumos dacă în România nu s'ar distruge bisericile și n'am avea "Epoca Ceaușescu."

A rămâne "neutru", pe motiv că nu faci politică, în timp ce toată presă mondială arată nebunia 'Fiului Suprem" ar fi prea de oaie și i-ar demasca, prea ușor, pe "deplasații" securității.

Acum se manevrează pe baza unui alt ordin: ziceți ca ei dar faceți ca voi: puteți spune că'n țară e suferință (nu teroare): puteți spune că iubiți democrația, dar nu spuneți nimica rău de regimul comunist...

Fiți anti-comuniști între patru ochi și patru ziduri.

Nicolae Ceaușescu ca să amăgească pe vizitatorii din Apus că-i "independent", făcea glume pe contul Moscovei. (Din cartea lui Pacepa, N.R.)

Faceți la fel, cântați "Pe al nostru steag e scris unire"... dar "Unirea" să se oprească aci. Puneți bețe în roate la toate manifestările anti-comuniste ce ar putea ajunge la urechile lumii libere și ar dezvălui teroarea și mizeria din țară.

Atâta timp cât noi spunem și noi ne auzim, agenții comuniști și-au executat ultimul ordin:

Inăbușiți strigătul de durere al neamului!

BANCA ROMÂNĂ DE ȘPERȚ

S'a trimis prin American Express, în Aprilie a.t., un cec la Banca Română de Comerț Exterior, în contul unei persoane din București. (nu-i dăm numele). Banca a înștiințat pe destinatar după trei luni, (în Iulie) că are dolari depuși în cont și i-a cerut să completeze un formular și să aștepte. După o așteptare de cinci săptămâni, persoana e din nou chemată ca să completeze un alt formular cu adresa expeditorului, relațiile, etc. A urmat o altă așteptare, până 'n Octombrie, când i s'a permis să cumpere dela SHOP în contul banilor depuși în Aprilie.

Cine a profitat de dobânda dolarilor?

FERICIREA TIPOGRAFILOR

In RSR, "Raiul muncitorilor" fiecare își are ziua lui. Recent au fost sărbătoriți tipografii, o breaslă ce se bucură de marele avantaj:

"Ei sunt--scrie R.L. 19.12.88--cei dintâi care iau cunoștință de conținutul documentelor de partid, al cuvântărilor tovarășului Nicolae Ceaușescu...idei ce inaripează munca...etc.

Toate aceste binefaceri care "înaripează" pe tipografi au darul să inlocuiască, lumina, căldura și mâncarea!

CULMEA ECONOMIEI

"In cartierul Drumul Taberei la intersecția cu Bd. Moghioroș, există un frumos obelisc cu suport pentru un ceas electronic care a funcționat foarte puțin dela darea în folosință."

Motivul că ceasul nu mai funcționează (R.L. 16.12.88), "se datorește unui consum mare de energie electrică în raport cu utilitatea sa" (Răspuns dat ziarului de șeful sectorului 6),

"INTERPRETEAZĂ" LEGEA

45 de refugiați români care, după ce au înfruntat riscul trecerii frontierii și s'au predat autorităților iugoslave de resort, au fost înapoiați în țară.

Cârdășia Belgrad-Bucuresti ar fi putut fi evitată dacă reprezentantul ONU n'ar fi închis ochii la crimele contra umanității și n'ar umbla cu ochii căscați ca să caute nod în papura legilor internaționale.

CU 50% ASIGURARE

Ceaușescu mizează și pe soț și fără soț; seamănă varză în Delta Dunării și clădește hidrocentrale pe toate pâraiele.

Dacă plouă, are energie, dar apele Dunării îi inundează varza; iar dacă-i secetă, are varză și n'are energie.

FLORIDIENE

Notăm, cu creștinească bucurie, că la centrul de glas străbun din jurul bisericii din Miramar, au venit ca să-și petreacă revelionul și un grup de evrei, cunoștințele părintelui Petrescu.

A REAPĂRUT PE MERIDIANE

Supărat că nu se mai plimbă prin Londra în caleașca regală și că presa din Apus nu-i retușează fotografiile, Ceaușescu a pornit de unul singur cu sorcova de Anul Nou.

A chemat la "Palatul Regal" corpul diplomatic acreditat la București ca să le dea lecții de "Pace, dezarmare, independență și progres; coordonate fundamentale ale politicii externe promovate de România, de președintele Nicolae Ceaușescu, "precizează "R.L.", 31.12.88.

Ceaușescu a cerut ca Washington și Moscova să încheie un acord, dar până la dezarmare, socotește Nicolae, țările mici (Libia, etc.) să-și păstreze armele chimice deoarece "Nu dorim să rămânem la dispoziția celor care au arme nucleare! Până la urmă și arma chimică poate fi o armă de descurajare pentru cei care nu au arme nucleare..."

Există totuși o deosebire între arma chimică și cea nucleară: armele nucleare sunt controlate de guverne, cu răspundere, care se gândesc la consecințe, dovadă că dela ultimul război și până azi, nimeni n-ar făcut uz de ea; în timp ce arma chimică, ușor de produs și transportat, devine arma ideală a fanaticilor care n'au nici o răspundere față de semenii lor sau față de istorie.

Suntem siguri că România nu va ataca America sau Rusia, dar Ceaușescu și-a dat cu... "indrumările" ca să fie băgat în seamă.

Ar fi avut același "succes de presă" în lumea liberă dacă în loc să vorbească de armele chimice, s'ar fi întors cu spatele la audiență si și-ar fi dat dat jos pantaloni.

C.D.

ȘTIRI DIN ȚARĂ

Din 30 în 30 de zile

LENIN PLUS STALIN EGAL CEAUȘESCU

Dela Lenin a luat învățătura: "Dogma centralismului democratic", întrodusă la al "10-lea Congres al Partidului Comunist Rus" (1921) și unde se arăta calea cum se poate ajunge la succesul comunismului: "Trebue distruse fără excepție toate grupurile care au ca bază un program diferit."

Astfel, rând pe rând, au fost zdrobite partidele politice, urmate de grupurile nepolitice: organizații particulare de binefacere, etc. Pe unele le-a pus sub tutela partidului ("Crucea Roșie") pe altele le-a desființat, ca reprezentante ale unei moșteniri burghezo-capitaliste.

Tot sub capitolul de năravuri capitaliste: cei care au muncit de și-au asigurat o existență la bătrânețe, au fost huliți și închiși sub titlul notoriu de chiaburi, boieri, răzeși, etc.

A venit apoi rândul celor cu un program ceva mai diferit... "Grupul credincioșilor". Aceeași manevră: pe unii i-a desființat (Biserica Unită) iar pe alții i-a transferat în suburbii ale securității (Biserica Ortodoxă), etc.

Pentru a duce la bun sfârșit programul lui Lenin, se cerea un criminal c'o sete de Frankenstein la care, Tovarășul Ceaușescu a adăugat propriile sale calități:

Un megaloman ce-a sărit cu "Cultul Personalității" peste gardul buneicuviințe și care --declară dl. M. Szueros, secretar cu problemele internaționale ale Ungariei--" ...trăiește într'o lume de vis, strict personală, unde nu mai este accesibil procesul normal de comunicare a datelor realității."

Perfecta descriere, în limbajul diplomatic, al unui nebun! Citiți încă odată ultimile rânduri: "trăiește într'o lume..."

CÂRDĂȘIA DINTRE RDG ȘI RSR

Ceaușescu al României și Erich Honecker al Germaniei de Răsărit au declarat (la o întâlnire ce-a avut loc în Decembrie a.c.) că "Berlinul democrat sprijină dreptul la o dezvoltare de sine stătătoare, atât a României, cât și a Republicii Democrate Germane". Cu alte cuvinte, la revedere glasnost și perestroica. Cei doi lideri vor continua "să adâncească procesul transformărilor politice, economice și cultural-artistice", precizează "German Press" (7.12.88).

Ambele state se opun cu hotărîre politicii de reforme, inițiate de guvernul sovietic și găsesc "o datorie de onoare" ca împreună să-și întărească unitatea... pusă în slujba socialismului și a păcii."

Iar RSR, scrie "Neues Deutchland" din Berlinul de Răsărit, se află "...în faza dezvoltării armonioase a tuturor ramurilor economiei...a creerii de condiții tot mai bune de viață...având ca țel final trecerea României într'un stadiu superior...etc.

Ceaușescu și-a găsit tovarășul ideal: eu te laud, tu mă lauzi!

P.S. Revista sovietică "Sputnik" a fost oprită în RDG și RSR deoarece publica articole despre tirania lui Stalin.

A RĂMAS FĂRĂ SODĂ

Gigantica fabrică de produse chimice dela Giurgiu și-a suspendat temporar producția Aci se realizau anual 200.000 tone de sodă caustică... plus un fum otrăvitor, clor, care polua aerul. Românii nu puteau să protesteze, dar au protestat sute de intelectuali din Est și Vest, precum și cetățenii orașului Rusciuc de pe malul drept al Dunării.

DOAR C'O GRIJĂ

Românul a scăpat de orice griji, sau mai precis și-a redus toate grijile la una singură... indiferent dacă-i muncitor or intelectual, pe el îl preocupă un singur gând: să-și găsească ceva, orice, dela mâncare, la lemne de foc sau chiar lumânări.

GOANA DUPĂ TURIȘTI

Vine vara și sezonul de vânătoare al turiștilor a început.

Lupta pentru înfășcarea valutei se dă între Bulgaria și RSR, ambele fiind înzestrate cu munți, plaje, etc.

Până acum Bulgaria nu prezenta o concurență, dar datorită progresului socialist, azi RSR nu poate rivaliza nici cu Etiopia.

Sofia, în reclame subtile, își asigură musafirii că nu vor fi "escortați",le oferă excursii pe la vechile biserici și mânăstiri, cerându-le să nu ia fotografii când se oficiază slujbele religioase, etc.

Comparați cu viața turistului în RSR: în pat la ora 10; Românii se tem să stee de vorba cu ei, bisericile sunt dărâmate sau ascunse printre blocuri, iar la mânăstire ghidul explică turiștilor; "Așa era misticismul la Români".

La care adăugăm și noi un "misticism"...foștii turiști!

NE LUAȚI HRANA

"Nu cumpărați produse alimentare din România" este titlul unui articol publicat în ziarul "Die Welt". Cel care dă aceste sfaturi este d-l Gerhart Baum, adjunctul președintelui partidului liber democrat. "Politica Bonnului-scrie autorul-trebue să fie concepută de așa natură încât să nu i se dea posibilitatea lui Ceaușescu să-și aducă populația într'o astfel de situație de lipsuri cronice.

ȘTIINȚA ÎNCEPE CU AIDA

Moscova și București vor să-și dezvolte colaborarea "tehnico-științifică". Prima dezvoltare, un salut "din partea tovarășei academician doctor Elena Ceaușescu, prim-viceprim-ministru al guvernului, președintele Consiliului Național al științei și învățământului..." ("R.L.", 10.12.88), adresat oamenilor de știință din Rusia și salutul oamenilor de știință din Rusia adresat tovarășei doctor, etc. "cele mai alese urări de noi și importante succese în activitatea de înaltă răspundere consacrată dezvoltării științei tehnologiei și învățământului în România."

Notați: succesul "academicienei" e îngrădit la "dezvoltarea științei" din RSR. Nici o pomeneală despre "lucrările" savantei. Oamenii de știință din Rusia au și ei humorul lor!

APĂRĂTORII "EPOCII"

Ioniță Olteanu, redactorul șef al "Revistei Economice" a cerut azil politic în Germania Federală.

Nimic nou și totuși ceva neobișnuit.

Ilie Olteanu a apărat politica economică a regimului și venise în Vest ca să apere "Epoca de Aur" la o discuție programată de televiziunea bavareză.

Dar în loc să-și apere șeful, Ilie i-a zis "La revedere!"

O altă duzină de tovarăși sinceri au cerut să vină în Vest ca să-l apere pe Ceaușescu... dar șeful a zis "merci".

Cu așa apărători nu mai am nevoie de contra-revoluționari!

AFACERILE SUNT AFACERI

Ungaria va cumpăra din RSR 40.000 de mașini Dacia. S'a ajuns la încheierea târgului după ce Bucureștiul a garantat că, de data asta, mașinile nu vor mai fi defectuoase.

Unii spun că Budapesta a pus o condiție: să înceteze cu distrugerea satelor unguresti din Ardeal. In acest caz vor rămâne de a fi distruse doar satele românești.

EXPORTĂ "NEMȚI"

Ziarul german "Stuttgarter Zeitung" confirmă o înțelegere dintre Bonn și București în ce privește emigrarea cetățenilor români de origină germană.

Guvernul german va plăti RSR-ului 11.000 mărci de căciulă, plus o altă mie, (taxe pentru întocmirea actelor, etc. Numărul celor admiși să plece anual e de 14.000 In România mai sunt circa 230.000 de Nemți. Din mărinimie Ceaușescu a spus că va permite (contra plată) să aprobe și mai multe pașapoarte. Până acuma se plătea 8.000 de mărci dar a venit "inflația", și Elena are nevoie de blănuri.

RSR DĂ CULTURĂ...

Biblioteca universității din Addis Abeba (Etiopia) s'a îmbogățit cu produsele literare ale tovului Nicolae; de asemenea au fost oferite cărți cu chipul "Fiului" pe copertă, Bibliotecii municipale San Isidora din Lima. O altă binefacere reseristă a căzut pe capul cetățenilor din Cordoba (Argentina) cărora li s'a oferit"...o selecție de lucrări din opera tovarășului Nicolae Ceaușescu" ne confirmă "Inf. Buc.", 21.12.88

Tot în cadrul împroșcării cu cultura get-beget scorniceană, s'a organizat în orașul Coburg (R.F.G.) o prezentare de "fotografii și de carte românească, în cadrul căreia au fost arătate lucrări din opera social-politică a tovarășului Nicolae Ceaușescu...De asemenea, au fost expuse lucrări stiințifice ale tovarășei academician, doctor inginer Elena Ceaușescu."

FACE CEAUȘESCU STÂNGA'MPREJUR?

Omul care a distrus Delta Dunării, a tăiat pădurile, a secat lacurile din jurul Dunării, a poluat apele și aerul acum își ia rolul de apărător al "mediului ambiant... pentru generațiile prezente și viitoare".

Intr'o "Magistrală expunere" ("Inf. Buc." 9.12.88) Ceaușescu subliniază: "un loc de maximă însemnătate îl dețin considerentele ecologice, protecția mediului natural, apărarea și păstrarea pădurilor, a apelor, asigurarea purității mediului ambiant".

Ultimile filipice ceaușiste au o simplă explicație: Tovul este încolțit de atacul vecinilor: Rusia (cazul Sulina), Bulgaria (cazul Rusciuc), Ungaria (poluarea apelor și desființarea satelor) la care se adaugă protestul țărilor europene că se distruge unicul sanctuar al păsărilor din Europa: Delta Dunării.

BATE VÂNTUL!

Sub titlul "Prestații de sezon în... contratimp cu anotimpul", "Inf Buc." află următoarele:

La unele cooperative meșteșugărești se găsesc doar "geamuri de 5 mm;" cât despre chituirea unei ferestre nici vorbă "meșterul" n'are nici timp și nici chit.

De vină că în casa Românului se plimbă vântul în bună voie sunt Intreprinderile de geamuri din Scăeni, Mediaș și Târnăveni (Trei Intreprinderi și toate trei) care "...nu și-au onorat decât parțial comenzile".

Un părinte se plânge că n'a găsit nici o "Intreprindere" în București care să-i repare sania copilului.

SUNT DAR... NU SUNT BUNE

Lipsesc din magazine bateriile electrice, în schimb găsești lanterne de toate formele și mărimile.

Incepând cu 1 Ianuarie (Rom. Lib. 5.1.89) un "Profesor cu pregătire universitară, care predă în învățământul gimnazial, încadrat în anul 2 de activitate (clasa de retribuire 15) va primi...după majorare 2.615 lei" lunar. Inainte profesorul primea 2.225. La cursul oficial circa $260, dar la adevărata valoare de schimb $26!

Tot dela aceeași dată, un "Muncitor verificator canale subterane" va primi lunar 2405 lei.

••

Almanahul pe anul 1989 "Information Please" după ce dă unele date referitor la România, (pag. 247) termină astfel:

"In contrast cu recordul său internațional de a fi liberal, acasă Ceaușescu a suprimat cu asprime (harshly) pe disidenții care, în baza acordului dela Helsinki, au cerut libertatea de exprimare."

••

La cimitirul Mânăstirii Cernica sunt interzise orice înhumări. O indicație că planul "reamenajării Lacului Cernica" va fi pus curând în aplicare. In cadrul "înfrumusețării" se include și incinta mânăstirii.

••

Numai șase restaurante din București au voie să închirieze sala pentru nunți și botezuri, iar aranjatul meselor nu trebue să dea impresia că este vorba de o agapă familiară. Oaspeții trebue să stea separați la mese ca și cum ar fi clienții restaurantului și nu invitați la cumetrie. O mireasă sau un mire, cu cocardă la butonieră, n'au voie să pășească într'un local public. Tradiția Românului nu coincide cu "tradiția comunistă".

••

De multe ori familiile celor arestați primesc un sicriu cu corpul celui iubit și cu explicația: s'a sinucis din remușcare! Securitatea nu mai are timp de anchetă; cei arestați sunt puși în celule cu criminalii de rând iar aceștia, în speranța ca li se va scurta pedeapsa. îi bat pe "criminalii" care se opun regimului și le storc mărturisirile.

••

Problema cu cei 12 Maghiari din România care, aflându-se ca turiști în Bulgaria, s'au prezentat la Ambasada Ungară din Sofia și au cerut azil politic, n'a fost încă rezolvată. Bucureștiul dorește ca "turiștii dezertori" să fie înapoiați în țară iar Budapesta vrea ca ei să poată imigra în Ungaria.

••

Poetei Ana Blandiana i s'a făcut cea mai mare cinste: toate cărțile i-au fost retrase din librării și, în plus, i se refuză oficial manuscrisele. Ceaușescu e supărat pe "Arpagic", Motanul din poezia "O vedetă de pe strada mea." ..."Căruia--scrie poeta--i s'au scris poezii și s'au făcut portrete Asa cum se obișnuiește printre vedete."

••

La Drobeta-Turnu Severin a fost lansată la apă cea de a doua salandă maritimă autopropulsată de 600 mc. Salanda este o navă cu fundul plat folosită pentru transportarea de materiale.

••

După ora 9 seara, când se trage cortina peste orice activitate, singurul semn de viață în capitală sunt automobilele care așteaptă în fața stațiunilor de benzină.

••

Mulți țărani preferă să se sinucidă, afirmă unii observatori străini, decât să fie mutați la bloc. Declarația lui Ceaușescu, ca vă încetini distrugerea satelor, e privită cu neîncredere.

••

Bibliotecile au primit ordin să elimine din catalog cărțile a 34 de autori, unii născuți în România alții nu, ce se află acuma în străinătate și pe care autoritățile îi consideră periculoși "culturii contemporane" și "progresului socialist".

••

Fragmente din cartea lui Pacepa au fost traduse în limba ungară și e o mângăiere pentru refugiații de acolo. Ei știu că azi lumea civilizată îl cunoaște pe adevăratul Nicolae Ceaușescu.

••

Cetățeanul are dreptul la 5 ouă pe lună, dar sunt luni de zile când oul e dat dispărut. In schimb cartoful a avansat la rangul pepenilor...se vinde cu bucata. (La negru 20 lei kg.)

••

Pe magistrala a doua de metrou s'au deschis recent două noi stații: "Piața Romană" și "Constantin Brâncoveanu".

••

Conform unui decret, azi aplicat cu strictețe, persoanele care au avut mai mult de 12 zile concediu fără plată, învoiri sau absențe nemotivate, nu mai primesc alocația de stat în luna în care intervine o nouă învoire fără plată sau absență nemotivată.

••

In România există "Un sistem condamnabil, care este anacronic și înjositor pentru conștiința umană..." (Presedintele Franței Francois Mitterand). In vizită prin țările Europei de Răsărit, Mitterand a ocolit, intenționat, RSR-ul.

••

In dialectica oficială se întrebuințează din ce în ce mai rar cuvântul "sistematizare", compromis de prea multe falimente "sistematizate" Acum se promite... "înfrumusețare", "modernizare" ce promit...o treabă mare!

DIN ZIARUL FRANCEZ "PRESENT", LUNI, 23 IANUARIE 1989

GENOCIDUL ROMÂN ARE LOC ÎN INDIFERENȚA GENERALĂ

—— Yves DAOUDALE ——

Cea mai gravă lipsă de ''informații'' nu este enorma disproporție dintre campaniile duse împotriva Africii de Sud sau Chile și discretele proteste împotriva ''distrugerii satelor'' din România. Din păcate ne-am obișnuit ca în amalgamul de desinformații în ceea ce privește ''drepturile omului'' în lume să se facă din țânțar armăsar. Cea mai mare lipsă și cel mai mare scandal rezidă din timidele reproșuri ale ''lumii libere'' aduse ''conducătorului'' român și tragedia genocidului pe care acesta o exercită împotriva poporului său.

INTERIOR DE CASA ROMANEASCA SORTITA DEMOLARII -PE PERETI CA SI IN TOATA CASA, ICOANE

ACEASTA BISERICA, ESTE ACEEA A MANASTIRII ANTIM DIN BUCURESTI CARE DATEAZA DIN SEC. XVIII. ESTE UNA DIN CELE TREIZECI DE BISERICI DISTRUSE DE CEAUSESCU IN CAPITALA ROMANIEI. REACTIA ROMANILOR: "NICI TURCII CARE AU EXERCITAT MULTA VREME DOMINATIA LOR ASUPRA TARILOR ROMANE N'AU INDRAZNIT NICIODATA SA FACA ASA CEVA.

Programul de ''modernizare rurală'' nu este numai un nou episod de colectivizare.

Din acest punct de vedere ''lumea liberă'' ar trebui să urle împotriva acestei intolerabile încălcări a drepturilor omului.

Dar nu este vorba numai de a colectiviza pământurile care nu sunt încă colectivizate, de a confisca ultimile grădini private și ai transforma pe toți țăranii români în lucrători agricoli care să locuiască în blocuri.

Distrugerea satelor românești reprezintă distrugerea unui popor. Distrugere culturală și fizică.

Sunt distruse mii de sate ale căror locuințe vechi cu o arhitectură originală care face parte integrantă din cel mai bun patrimoniu cultural al umanității.

TIPURI DE CASE ROMANESTI, IN CURAND STERSE DIN PATRIMONIUL EUROPEAN. PRIMA ESTE O UMILA CASA TARANEASCA DIN MARAMURES, ÎN NORD-ESTUL ROMANIEI, REGIUNE CARE A CONSERVAT PANA ACUM TOT ASPECTUL EI TRADITIONAL, SCAPAND PANA SI DE COLECTIVIZAREA PAMANTURILOR. ASTAZI, MARAMURESUL ESTE SUPUS "SISTEMATIZARII", ADICA DISTRUGERII.

Si bineînțeles sunt distruse bisericile care se află în mijlocul satelor. ''Nihil sine Deo'', nimic fără Dumnezeu era deviza României regaliste înscrisă pe drapelul național în jurul coroanei cu o cruce deasupra. Totul împotriva lui Dumnezeu este noua deviză și nici o considerație măcar istorică sau culturală nu pot să-i stea în cale. Totul împotriva lui Dumnezeu implică desigur totul împotriva culturii românești și totul împotriva istoriei românești atât de mult impregnata de creștinism.

Această persecuție religioasă și acest etnocid cultural sunt dublate de o distrucție fizică a populațiilor deplasate. Țăranii sunt ''recazați'' în condiții îngrozitoare. Este vorba de imobile făcute din materiale prefabricate, ale căror pereți au 10-15 cm grosime, lipsite de instalațiile lor.

La sfârșitul lui Decembrie, temperatura era de 4-5 grade: încălzirea centrală funcționează două ore pe zi, iar apa caldă nu este disponibilă decât o dată pe săptămână, timp de două ore. Colocatarii nu dispun decât de o cameră de baie și un singur WC pentru 30 de apartamente.

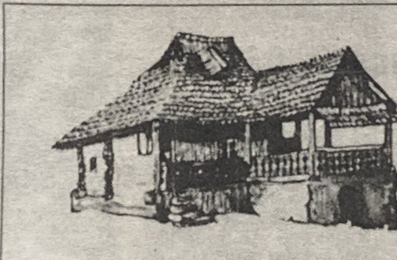
La aceasta se adaugă foametea. Ouăle și carnea sunt de negăsit. Cartofii sunt un produs de lux. Pentru celelalte cartelele sunt bilete de loterie. După ore de stat la coadă se poate obține cu mult noroc ceea ce la noi sunt considerate resturi. Si aceasta este situația din România. Se semnalează o recrudescență a bolilor datorate carențelor alimentare ca și un număr ridicat de fracturi datorită decalcificărilor, în special la persoanele în vârstă. In ceea ce privește noii născuți, procentajul de mortalitate este atât de ridicat, încât se așteaptă trei săptămâni pentru întegistrarea nasterilor. La țară desfințarea grădinilor particulare legate de distrugerea satelor reprezintă ultima garanție de supraviețuire a sătenilor.

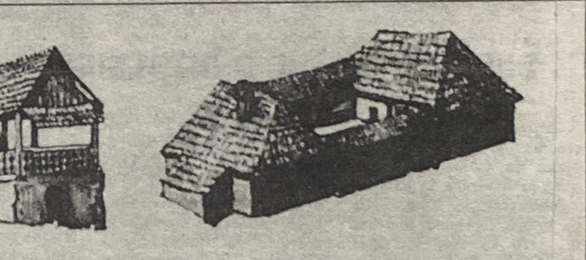
La început distrugerea satelor era executată cu buldozere. Autoritățile au împins sadismul până a cere sătenilor ca aceștia să-și distrugă singuri casele lor. Peste tot sunt semnalate cazuri de sinucideri, mai ales la populația în vârstă.

ACEASTA CASA FORTIFICATA DIN SEC. XVIII -CARACTERISTICA PENTRU ARHITECTURA TRADITIONALA ROMANEASCA SE GASESTE -SAU SE GASEA- LA MALDARESTI, ZONA IN CARE MAI MULTE SATE AU FOST DEJA RASE DIN ORDINUL CALAULUI CEAUSESCU.

Capitala, București este și ea un șantier gigant. Cartierele istorice, cu bisericile lor, sunt demolate pentru a face loc palatelor staliniste ale dictatorului nebun și locuințelor insalubre, deși noi, dela periferie, pentru populație.

Din Noembrie 1987, consumul electric, a fost redus prin decret la 35 kwh pe apartament (el este de 190 în URSS) contravenienții sunt pasibili de amenzi. Nu se găsește decât becuri de 25 W. Intreruperile de electricitate, de gaz și de apă sunt permanente, iar catastrofele care rezultă sunt nenumărate.

Vara trecută un pensionar din Strasbourg a făcut un periplu de mai bine de 6.000 Km pe bicicletă, în toată Europa centrală. Intinerarul său a trecut și prin România. La graniță, vameșul ungur i-a zis: ''E o nebunie, o să muriți de foame și epuizare''. N'a murit de foame, dar a fost obligat să-și modifice planurile și să scurteze trecerea prin România. I-a fost practic imposibil ca să găsească să-și cumpere alimente fie dela magazinele deschise întâmplător, din când în când și în mod evident goale, fie dela locuitorii terorizați care nu și-au putut exprima tradiționala ospitalitate românească decât prin câteva zâmbete fugare.

Căci în afară de frig, de foame, de mizerii absolute și a lipsei de igienă este lipsa totală de libertate, casca de plumb stalinistă, omni prezența poliției politice, permanenta amenințare a închisorii și a gulagului. S'a ajuns până la confiscarea mașinilor de scris și la interdicția de a se mai vinde hârtie de scris pentru a se împiedica orice manifestație de ostilitate cu ajutorul manifestelor și orice posibilitate de a organiza vreo rezistență.

In aceste condiții se poate măsura curajul Doinei Cornea, această profesoară de franceză exclusă dela universitatea din Cluj pentru ''activități contrare ordinei socialiste'' care a instituit un veritabil manifest de opoziție națională și anti-comunistă, cerând în primul rând oprirea distrugerii satelor, restabilirea Bisericii greco-catolice unite și suprimarea învățământului marxist-leninist în școli.

Imediat ce Doina Cornea și alte douăzeci de personalități care au avut îndrăzneala să semneze manifestul ei, au fost sechestrați în domicillile lor și supravegheați în permanență. Apoi Doina Cornea a dispărut. Ea nu s'a mai manifestat în nici un fel, telefonul ei n'a mai răspuns.

O campanie foarte discretă dar multiformă (chiar Parlamentul european s'a asociat la ea) dusă în favoarea opozantei, a cosnstrâns se pare autoritățile române, la câteva zile după o nouă reuniune a Conferinței pentru securitate și cooperare în Europa (CSCE -pentru ''supravegherea'' aplicării acordurilor dela Helsinki și al cărui text final este considerat ''inacceptabil'' de către București) să permită Doinei Cornea să dea semne de viață.

Declarațiile ei nu au un interes, în măsura în care ea nu poate să spună decât ceea ce este lăsată să spună, indirect prin intermediul unui corespondent sportiv local (sic) român al A.F.P. Ea a confirmat că a fost ''hărțuită și urmărită în mod constant în toate deplasările'' în ultimile luni (fără a mai reaminti că a fost bătută în mod sălbatic în localul poliției politice) și a precizat că până la 5 Ianuarie a fost instalat un post de control în fața casei.

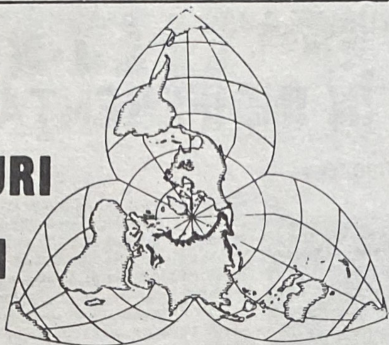
Doina Cornea ar fi adăugat că totuși nu a fost arestată ceea ce pare puțin credibil.

Această țară cu vechi tradiții latine și creștine, această țară cu un popor primitor și prietenă a Franței, această țară al cărei sol și subsol sunt cele mai bogate din întreaga Europă de Est, dar ale cărei bogății sunt distruse de dictatorul nebun și jefuite de Sovietici este pe cale să fie distrusă sub ochii indiferenți ai Europei occidentale aflate sub farmecul surâsului lui Gorbaciov. O Europă care se crede liberă și care aderă imediat la toate campaniile comuniste împotriva ''încălcării dreptului omului'', adevărate, presupuse sau imaginare din țările anti-comuniste, și rămâne mută când un popor din familia europeană este deposedat de cultura sa, călcat în picioare în ceea ce are mai scump și exterminat încetul cu încetul de către cel mai sinistru și mai nebun dintre tiranii staliniști.

Această tăcere în fața martirului român în numele intereselor unei ameliorări iluzorii a rapoartelor cu imperiul gulagului, va rămâne ca o pată a infamiei asupra istoriei Europei.

DIN CELE TREI COLȚURI ALE LUMII

Rubrică întocmită de ARGUS

PRIMA ÎNTÂLNIRE BUSH-MULRONEY

Președintele GeorgeBush a făcut prima sa vizită ca președinte în Canada, fiind însoțit de cinci membri ai statului său major și de soția sa Barbara. La sosirea sa la Ottawa el a fost întâmpinat de primul ministru Brian Mulroney și de doamna Mila Mulroney.

Prima întâlnire la vârf Bush-Mulroney a durat șase ore. S'au discutat timp de patru ore probleme în legătură cu relațiile Est-Vest, politica Statelor Unite în America Centrală și în întreaga zonă.

Pentru Canada, foarte important este faptul că a obținut dela președintele american ferma promisiune ca printr'un acord bilateral să-și respecte obligația de a pune capăt ploilor acide care survin în urma poluării de către industria americană prin emanații de bioxid de sulf. El nu a fixat însă nici o dată pentru rezolvarea eficientă a acestei probleme. Totuși, Bush în cuvântarea sa adresată Congresului a spus că "timpul pentru studiu a trecut, a sosit acuma momentul pentru a trece la acțiune".

In ceea ce privește Acordul Comerțului Liber dintre cele două țări, amândoi liderii s'au felicitat și au asigurat îndeplinirea lui. Astfel la 13 Martie va avea loc prima întâlnire a Comisiei de Comerț liber, comisie care va supraveghea îndeplinirea Acordului pentru schimb liber economic fără restricții vamale.

DUPĂ 30 DE ANI, O ÎNTÂLNIRE LA VÂRF

Mihail Gorbaciov va efectua între 15 și 18 Mai o vizită în China, pentru a avea o întâlnire la vârf cu liderii chinezi. Este vorba de prima întâlnire de acest fel care va avea loc după 30 de ani.

După cum se știe, după zece ani de relații călduroase 1950-1960, s'a produs brusc marea ruptură după o discuție violentă între Nikita Hrusciov și Mao Tse-tung. Chinezii acuzau pe sovietici de "revizionism" în ideologia marxistă și "hegemonism" -întrucât Moscova se considera singura în drept să conducă și să îndrume pe celelalte partide "frățești". Relațiile au continuat să fie extrem de încordate culminând în 1969 cu o scurtă luptă care a avut loc într'o zonă de frontieră dintre cele două țări. Chinezii au acuzat pe foștii lor tovarăși că practică un "social-imperialism" care denaturează complet țelurile marxismului - și au continuat să fie extrem de critici în special în ceea ce privea politica externă a Uniunii Sovietice.

Primul pas spre desgheț între cele două țări îl face Mihail Gorbaciov în 1986 când într'o cuvântare ținută la Vladivostock a spus că este gata oricând și la orice nivel să ofere o atmosferă de bună vecinătate între cele două țări. Curând după aceasta, liderul chinez Deng Xiao-ping a declarat că el se va putea întâlni cu Gorbaciov numai cu condiția rezolvării de către Uniunea Sovietică a următoarelor puncte: (1) Tensiunea dela frontiera China și URSS. (2) Retragerea trupelor sovietice din Afganistan. (3) Ocuparea de către Vietnam a Campuciei.

De oarece Uniunea Sovietică a început să acționeze între timp pentru a rezolva dezideratele chineze, ministrul de externe al Chinei, Chiang face o vizită în URSS, în Decembrie anul trecut. Este rândul lui Shvardnaze să întoarcă vizita colegului său chinez și la începutul acestei luni el sosește la Peking pentru a discuta și fixa data la care Mihail Gorbaciov va putea păși pe pământul Chinei pentru o întâlnire la vârf după 30 de ani de relații bilaterale extrem de încordate. Ministrul de externe sovietic după două zile de convorbiri la Peking a făcut o vizită la Shangai unde s'a întâlnit cu Deng Xiao-ping. Data vizitei lui Gorbaciov a fost anunțată în mod oficial de Moscova acum câteva zile.

China a avut motive întemeiate să răspundă în mod pozitiv la încercările de apropiere a sovieticilor. Astfel tensiunea care a scăzut la frontieră a permis Chinei să reducă numărul soldaților ei, dela 4 la 3 milioane. La 15 Februarie, Uniunea Sovietică a încheiat conform tratatului dela Geneva, retragerea trupelor sale din Afganistan. Mai puține progrese s'au făcut în problema Campuciei, totuși la presiunea sovieticilor Vietnamul a anunțat că-și va retrage trupele până în Septembrie dacă se ajunge la un acord în ceea ce privește viitorul guvern dela Phnom Penh.

După cum remarcă unii specialiști, nevoia de apropiere a celor două țări comuniste se datorește și faptului că ambele simt nevoia să-și reformeze ineficienta lor economie centralizată. Amândoua caută o situație internațională care să le permită să-și rezolve problemele interne. Nici una din ele nu mai poate suporta imensa mașinărie de război creată, cheltuelile pentru înarmare putând fi utilizate pentru alte nevoi interne. Pekingul are nevoie să-și impulsioneze reformele politice care stagnează, iar Moscova să obțină rezultate în reformele ei economice. Amândouă sunt interesate în ceea ce face cealaltă.

O POLONIE DISPERATĂ

"Stim că țara este în ruine" -a spus Lech Walesa. -"A ruinat-o un sistem care-și exercită puterea, care-și fură cetățenii de drepturile lor și care risipeste fructele muncii lor".

"Nu vom schimba nimic în economie și în viața socială dacă nu vom face în același timp și o reformă a statului. Există numai o singură direcție. Ea duce către un sistem democratic garantat de lege".

De remarcat că aceste cuvinte le-a rostit liderul Solidarității la televiziunea poloneză într'o discuție publică cu ministrul de interne generalul Czeslaw Kiszczak.

Polonia este într'o situație disperată. Inflația a ajuns la 60 % cu o creștere a prețurilor în vara trecută de 65 %, care a declanșat greve întinse ce au dus la închiderea noilor șantiere navale și a minelor, singura sursă principală de câștiguri ale țării prin export. Economia ruinată nu poate plăti salariile mărite pe care le cer muncitorii. In aceste condiții guvernul a lansat o campanie de a coopta populația prin negocieri cu Solidaritatea.

Această nouă fază a fost ajutată de primul ministru al Marei Britanii M. Thatcher, care a declarat că țările vestice vor sprijini un program al Fondului Monetar Internațional pentru refacerea Poloniei, dacă regimul va începe convorbiri cu Solidaritatea.

Polonia datorează Vestului 47 miliarde de dolari și are nevoie de mai multe împrumuturi și investiții. La câteva săptămâni dela plecarea doamnei Thatcher regimul polonez a ridicat controlul asupra unor firme comerciale particulare și a votat pentru încurajarea investițiilor.

După cum a declarat Lech Walesa, programul economic și cel politic merg mână în mână. Chiar Mihail Gorbaciov a gândit astfel când a permis libertăți politice limitate, care speră să contribuie la creșterea economiei în Uniunea Sovietică. Există acum o șansă ca Kremlinul să permită Polonezilor o mai mare libertate de cât a acordat-o până acum regimului Jaruzelski.

UNGARIA SE PREGĂTEȘTE PENTRU UN SISTEM MULTIPOLITIC

Partidul comunist ungar a admis pentru prima oară în Estul Europei că experiența cu un singur partid socialist a fost un eșec.

Secretarul general al Partidului comunist ungar a declarat la o ședință a Comitetului Central care a durat două zile, că partidul va sprijini și va iniția acest proces. "Am ajuns la concluzie pe baza a două experiențe cu greutate -tensiunea economică și politică anterioară lui 1956 și aceea din ultimii ani -că nu mai putem continua să mergem pe acest drum" -a spus liderul maghiar. -"Văd în sistemul multi partinic posibilități care ne vor asigura să facem mai puține greșeli".

Noua constituție va specifica că vor fi legalizate numai acele partide care acceptă "ordinea socialistă".

O RETRAGERE FĂRĂ GLORIE

La 15 Februarie ultimile formații militare sovietice au părăsit Afganistanul.

După cum se știe în 1973, o lovitură de stat militară înlătura dela putere pe regele Zahir Shah. In 1978 liderii politici de stânga, pro - sovietici acaparează puterea după o lovitură de stat sângeroasă și cer ajutorul Moscovei pentru a înfrânge rezistența. Primele trupe sovietice pătrund în Afganistan în Decembrie 1979. Numărul soldaților invadatori va depăși în decursul anilor 100.000. Intr'adevăr în 1988 -odată cu semnarea acordului dela Geneva pentru retragerea lor, 115.000 de soldați sovietici se găseau în Afganistan. Dintre aceștia 15.000 au fost omorîți iar peste 35.000 au fost răniți după aproape 9 ani și jumătate de lupte sângeroase cu rezistența mujahidină. O retragere fără glorie asemănătoare cu retragerea trupelor din Vietnam.

Afganii la rândul lor -au pierdut 1 milion de morți (civili și luptători). Au avut 2 milioane de dezrădăcinați care și-au părăsit țara cerând azil politic în Pakistan și Iran.

Desigur fără invazia sovietică dezastrul ar fi fost mult mai mic, pentrucă în războiul lor civil Afganii n'ar fi avut posibilitatea să utilizeze bombardiere cu reacție, helicoptere blindate, artilerie grea, rachete, tancuri sau chiar acele jucării-capcane care au mutilat și omorît mii de copii.

Odată cu retragerea trupelor sovietice desfășurarea evenimentelor din Afganistan intră într'o nouă fază. Probabil se va trece la un război civil în care președintele pro-moscovit Najibulllah va încerca să mai reziste, deși persoanele oficiale din Statele Unite informează că este deja pregătit un plan de evacuare a acestuia la Moscova, împreună cu încă 5.000 de membri ai partidului său.

Se consideră că mujahedinii, care au înconjurat, sau sunt în apropierea orașelor Kabul, Jalabdad, Herat și Ghazi vor duce o tactică de strangulare înceată a adversarului prin închiderea aeroporturilor și a liniilor de aprovizionare ale inamicului ceea ce va duce la capitularea finală.

Care este atitudinea celor două mari puteri? Statele Unite care au cheltuit în ultima decadă 2 miliarde de dolari pentru ajutoarele date mujahedinilor va continua probabil ca și până acum să acorde ajutor acestora atâta timp cât Moscova va acorda sprijin forțelor lui Najibullah. Intre timp Mihail Gorbaciov a adresat un mesaj Președintelui George Bush pentru a coopera în vederea încetării conflictului Afgan.

Primul ministru al Pakistanului, Benazir Bhutto a dezmințit declarațiile lui Najibullah că trupele pakistaneze ar intenționa să invadeze Afganistanul.

Cronica internaţională

DERUTĂ SAU DIVERSIUNE ?

—George AUGUSTIN—

Intâmplările din ultimul timp, care se succed într'un ritm accelerat, amintesc de preludiul marilor evenimente care au precedat declanşarea războiului din 1939 ca şi acelea ale sfârşitului războiului, din 1945. Efervescenţa apare însă mai puternică în lumea comunistă, zguduită din toate temeliile ei. Nu vom insista asupra şubrezeniei acestor temelii nici asupra colosului comunist construit pe nisipuri mişcătoare, Vom reda doar renegarea dascălilor comunismului de către însişi ucenicii lor.

Internaţionalismul proletar al propagandei comuniste n'a avut niciodată vreo valabilitate. O lozincă goală, aruncată în vânt pentru ameţirea flămânzilor, folosită pentru învrăjbirea internă a neamurilor libere. Odată instalat la putere comunismul, clasa privilegiată a cadrelor de partid desconsidera până la dispreţ atât sărăcia oropsiţilor din celelalte ţări comuniste cât şi mizeria propriilor conaţionali. O totală atrofiere a sentimentului naţional neînlocuită sub nici o formă de umanism, cum anticipase propaganda proletară. O specie de anti-oameni, proiectaţi pe scena lumii, dela Lenin şi Stalin la Mao-Tse-Dun şi Enver Hogea, dela Castro şi Pol Pot la Ceauşescu şi toţi conducătorii comunişti.

Interanţionalele comuniste s'au făcut praf şi pulbere, fie că începuseră cu Comuna din Paris, cu Internaţionala I-a sau a II-a sau a imperialismului rusesc, deghizat în Internaţionala a III-a. Intre Lenin şi Kautski a fost mai mare duşmănie decât între Lenin şi împăratul Germaniei. Lenin l-a servit pe împărat - amneziat de solidaritatea cu comuniştii din Germania- pentru a trece viu şi nevătămat prin teritoriul Germaniei beligerante ca să ajungă mai repede în Rusia, pentru a desăvârşi dezlănţuirea sub-oamenilor ameţiţi cu votcă şi lozinci, în realizarea oribilului masacru care s'a numit Revoluţia din Octombrie. Preţul biletului de tren plătit Germaniei pentru trecerea pe teritoriul ei, s'a numit Pacea dela Brest-Litovsk.

Cât timp Stalin a subvenţionat "revoluţia mondială" care transformase toate partidele comuniste din lume în spioni ai imperialismului rusesc, se fluturau în vânt basmalele vopsite în sânge ale Internaţionalei a III-a. Odată cu victoria comunismului în China, interesele celor două mari puteri răsăritene (devenite comuniste) Rusia şi China, s'au ciocnit şi din toată Internaţionala n'a mai rămas nimic, chiar dacă pentru câtva timp i s'a mai suflat oxigen din ftizicul Cominform, croit după calapodul ideologic impus de Jdanov. Supravieţuirea comunismului după conflictul chino-rus, nu a fost posibliă decât cu sprijinul larg dat de democraţiile apusene, drogate de bună starea societăţii de consum reală sau iluzorie- în care se ancoraseră definitiv.

Peste un miliard de oameni erau lăsaţi pradă monstruozităţii comuniste, ca laborator uman de experimentare a ideilor marxiste. Aberaţia şi nelegiuirea au operat în acest miliard de oameni fără nici o limită, exacerbat de zelul neofit al troglodiţilor, ajunşi în postură de conducători. Ce s'a întâmplat în aceste revoluţii comuniste nu poate fi, redat de nici un mijloc de comunicare, pentrucă nu există limbaj să le poată descrie. Nici o carte, nici un film!

Din Rusia şi China, din Ungaria şi Polonia, veştile care sosesc, confirmă tot ceea ce noi am susţinut ani de zile, despre crimele făptuite de comunism. Se vorbeşte de condamnări, de schimbări şi de reabilitările celor duşi pe lumea cealaltă, cu un glonte în ceafă.

In Ungaria se pregăteşte reînhumarea lui Imre Nagy, într'un cimitir creştin. Guvernul a aprobat familiei să-l dezgroape din terenul nivelat al unui loc îngrădit cu sârmă ghimpată, unde nu avea voie să intre nimeni până acum. Terenul este plin de cadavrele celor spânzuraţi după Revoluţia din 1956, iar identificarea scheletelor este foarte anevoioasă, pentrucă celor ucişi nu li s'a lăsat nici un obiect personal.

In Rusia comunistă, a ridicat glasul naţionalismului neamurile subjugate. Trupele ruseşti se retrag din Afganistan lasând guvernul marionetă dela Kabul să se răfuiască singur cu luptătorii afgani pentru libertate, care cu un eroism fără pereche, au înfrânt mândria Kremlinului. Ruşii îşi au deacum problemele lor, să-şi rescrie istoria, care până acum nu era decât o înşiruire de falsuri dela cap până la coadă. Nomenclatura îşi vede ameninţate privilegiile. Aparatul de partid obişnuit cu formula "să înjurăm azi ce-am adulat ieri, dar nouă să ne meargă bine, se vede vizat direct, de mersul evenimentelor. Va reuşi această pătură să controleze iar întregul imperiu ca până acum sau nu? Cert rămâne faptul că dacă Gorbaciov va dori să schimbe sistemul, el va trebui să înlocuiască întregul aparat politic, ceea ce nu este deloc uşor. Dar voieşte oare Gorbaciov să schimbe sistemul, cu adevărat ? Din tot ce a spus până acum, Gorbaciov nu s'a îndepărtat o iotă de doctrina marxistă. Faptul că el are curajul să vorbească deschis despre eşecul economic al politicii comuniste, este o problemă internă. Pentru lumea cealaltă care cunoaşte comunismul, nu este nici o noutate.

Gorbaciov vrea să realizeze un salt, care să ducă la modernizarea tehnică şi economică a sistemului comunist, cu ridicarea standardului de viaţă al cetăţenilor sovietici, grav afectaţi de dispariţia votcei de pe piaţă. El urmăreşte întărirea şi modernizarea ţării, pentru stabilitatea comunismului. El vrea o Rusie puternică, să poată discuta de pe alte poziţii cu lumea liberă, nu doar cu creşterea arsenalului de armament cu şantaje politice şi militare lipsite de eficienţă. Gorbaciov ţinteşte să divizeze Occidentul, cochetând cu fiecare ţară liberă, în parte. El are nevoie de tratate ca cel semnat recent cu Statele Unite, de reducerea rachetelor sau cel de neproliferarea armelor chimice. Va fi păcălit Occidentul ? Atât Preşedintele Bush cât şi Secretarul Departamentului de Stat, Baker, au declarat că în orice contact cu Ruşii, este necesară prudenţa.

Cât despre sinceritatea rusească a reformelor, să nu ne facem nici o iluzie.

La 10 Februarie crt, Victor M. Cebricov, fostul şef al K.G.B. -ului, promovat de Gorbaciov în postul de ideolog al partidului, a ţinut un discurs la Chişinău, criticând aspru, cererile Românilor din Basarabia, de a avea alfabetul latin şi limba română (moldovenească) drept limbă oficială a Republicii Moldoveneşti. Limbajul lui Cebricov a fost acelaşi, folosit în anii de anchete dela K.G.B. învinuind pe cei ce au cerut drepturile legitime de "Elemente antisocialiste care încearcă să creeze o structură opusă partidului comunist". Corespondenţii de presă străini, care au fost la Chişinău, notează că în Republica Moldovenească, încercarea de a realiza un front politic asemenea celui din Lituania, a fost lipsită de succes, pentrucă autorităţile de aici, au creat o atmosferă de teamă şi teroare arestând pe demonstranţi. Cu toate acestea, în Basarabia activează trei organizaţii care -conform noii legi electorale- îşi vor depune liste de candidaţi pentru alegerile din Martie. Aceste trei organizaţii independente de partidul comunist sunt: Mişcarea Democrată pentru apărarea perestroicii. Clubul Cultural Mateevici şi liga Studenţilor pentru Democraţie. Grupul celor trei organizaţii au cerut înlocuirea conducerii de partid din Republica Moldovenească, rămas până acum neclintit din timpul lui Brejnev. Aroganţa cu care Cebricov a căutat să timoreze pe basarabeni, a făcut ca ziaristul Valeri Cosarev, dela o revistă lunară care apare în Basarabia, să declare: "Este greu de crezut că aceste comentarii făcute de Cebricov, reflectă vederile lui Gorbaciov".

Strecurându-se printre scilele şi caribdele, ale politicii ruseşti, basarabenii au ridicat capul cu mândrie, cerând să fie recunoscuţi ceea ce sunt: Români care scriu cu alfabetul latin. Pentru acest gest de mare curaj după patru decenii şi jumătate de cruntă asuprire rusească, toate laudele acestor oameni care şi-au păstrat neştirbită originea şi credinţa.

In cel mai scurt timp, Iugoslavia, va trebui să treacă la nişte reforme capitale şi la opţiune. Ori se alătură lagărului defunct al fostului cominform cu care s'a avut la cuţite şi dela care nu poate aştepta decât ocupaţia rusească, ori recunoaşte făţiş falimentul comunismului şi se alătură Europei Apusene. Exemplul de marele beneficiu de care profită Grecia, prin intrarea în Piaţa Comună, poate fi un drum de urmat şi de iugoslavi. Tara nu are nici poziţia nici condiţiile Austriei ca să poată crede într'o politică de neutralitate.

Comunismul execută o retragere de pe toate liniile. Este recunoaşterea tardivă a falimentului total sau tactica leninistă a efectuării "Un pas înainte şi doi înapoi?"

Oamenii politici din lumea liberă au obligaţia să nu se aventureze în terenul mlăştinos lăsat de comunişti. O recunoaştere din partea comuniştilor a marasmului unde au dus ţările lor şi unde vroiau să ducă întreaga lume, ar fi în folosul păcii şi al, omenirii. Dacă însă se va dovedi şi de astă dată vechea viclenie rusească-asiatică, lumii libere nu-i rămâne decât să lovească tare şi fără ezitări.

Pentru orice schimbare de adresă, anunţaţi redacţia ziarului cu cel puţin 4 săptămâni înainte.

Efemeride

Grija exilului românesc activ pentru cele ce se îmtâmplă în ţară, a făcut ca atenţia asupra celor ce se întâmplă în comunităţile româneşti din lumea liberă, să fie lăsată pe plan secundar. Acest fapt este speculat la maximum de infiltraţiile Bucureştiului, care speculează orice fisură şi orice neglijenţă din activitatea exilului românesc.

In lumea liberă, sau mai bine zis în ţările vestice din Europa şi din America, trăiesc un mare număr de Români, unii organizaţi în comunităţi bisericeşti, organizaţii culturale sau politice, alţii liberi rătăcitori, individualişti, fără alt ţel decât câştigul material. Puterea comunităţilor româneşti din ţările vestice a fost şi poate fi destul de mare, cu audienţă la forurile conducătoare din ţările respective, reuşind să atârne în balanţa electorală a candidaţilor politici din ţările unde locuiesc, dacă este bine organizată şi eficient dirijată. De această putere este pe deplin conştient regimul comunist din România, care dela bun început a căutat să stăpânească aceste comunităţi, să le dirijeze şi să le folosească în favoarea sa.

Intregul complot urcat până la scară diplomatică, cu implicaţii în relaţiile internaţionale, în lupta de acaparare a Bisericii din Paris, precum şi ferocea declanşare împotriva Arhiepiscopului Valerian Trifa, din America, sunt două exemple din cele mai edificatoare. Pierderea exilului românesc a Capelei Româneşti din Baden-Baden, R.F.G. ca şi acerba luptă şi şantajul dus împotriva Bibliotecii Române din Freiburg, sunt alte dovezi care întăresc ţelul comuniştilor din Bucureşti.

In cartea "Orizonturi roşii", a lui Pacepa, sunt dezvăluite clar, de un martor ocular, asupra căruia nu poate plana nici un dubiu despre cele declarate, maşinaţiile şi întregul plan al Bucureştiului, de infiltrare în comunităţile româneşti şi acţiune de spionaj în Vest, prin crearea celebrei DIE.

Care este tactica folosită de comunişti în acest sens? Depinde dela caz la caz.

Telul lor este să-şi infiltreze oamenii care îi servesc, în consiliile bisericeşti, în presa din exil, în conducerea tuturor organizaţiilor din exil. Să aibă informatori şi oameni de încredere în toate sectoarele de activitate românească. Pentru aceasta sunt folosite două categorii de oameni, calificaţi de Lenin: înşelători şi înşelaţi; agitatori de profesie şi tovarăşii de drum. Cei din prim categorie sunt trecuţi prin şcolile de diversiune şi sabotaj din România, unde li se predă printre altele, structura comunităţilor româneşti din lumea liberă, slăbiciunea lor, punctele de atac şi metodele de folosit. Pe baza unor informaţii culese dela agenţii lor, cursanţii sunt informaţi la rândul lor despre caracterul individual al persoanelor din exilul activ, puncte sensibile de atac şi mijloacele de şantaj, pentru fiecare în parte.

A doua categorie, a tovarăşilor de drum este compusă din cei numiţi de Stalin, "gură-cască", din elementele vanitoase, din inculţi, coruptibili şi din naivii lesne de tras pe sfoară. Acestora li se spune că activitatea lor este patriotică, democratică şi creştină. Celor din categoria a doua, care trebue să activeze în consiliile bisericeşti, li se spune că nu trebue să facă politică, în felul acesta asigurându-se de a nu fi adusă nici o critică, regimului anticreştin din ţară. Pentru majoritatea celor care au suferit în România, persecuţiile regimului comunist, aceste tactici sunt prea cunoscute. Au venit însă în lumea liberă emigranţi din România, care prin statutul primit pentru rămânere în Occident, au umflat numărul statistic al refugiaţilor politici, fără să aibă nici în clin nici în mânecă, nimic din adevărata refugiere politică. Oameni care au plecat pur şi simplu în căutarea unei surse mai bune de câştig. Unii din ei sunt oameni cumsecade, incolori politic, care îşi ajută rudele rămase în ţară, cu pachete trimise print'o serie de companii de comerţ, răsărite ca ciupercile după ploaie, în relaţiile cu resere. Mulţi din aceşti "refugiaţi politici" după ce-şi aranjează şi situaţia juridică în ţările în care s'au stabilit, se duc în ţara de unde nu plecat ca "refugiaţi politici" si ...nu li se îmtâmplă nimic....

Cam toţi care fac vizite în România, sunt contactaţi discret...şi mai puţin discret de agenţii securităţii şi reîntorşi în lumea liberă, sau nu mai dau pe la nici o întrunire românească, sau se înfig la acapararea posturilor de conducere din consiliile bisericeşti, ale organizaţiilor din Exil sau se lipesc pe lângă vreo publicaţie şi în toată activitatea lor, caută să impuie linia apolitică, să nu ne vorbim de rău ţara, etc...

Poate nu ne-am fi ocupat de aceste infiltraţii şi le-am fi considerat prea cunoscute în exil, dacă ele n'ar fi răbufnit mai des şi cu mai multă aroganţă.

In luna Ianuarie, s'au terminat alegerile pentru consiliile bisericeşti ale parohiilor aparţinând de Episcopia dela Vatra Românească. Plecarea dintre noi a Arhiepiscopului Valerian Trifa, bunătatea şi dragostea pentru credinţă a Episcopului Nathaniel Popp au făcut ca unii să înţeleagă greşit linia Episcopiei şi aceste elemente au fost speculate de infiltraţie, care a întărit atacul pentru câştigarea de teren.

CRONICA VREMII

VIZITA PATRIARHULUI TEOCTIST LA SF.PĂRINTE

—— Ion BOIERU——

Patriarhul Bisericii ortodoxe române a făcut recent o vizită Papei dela Roma. Nu s'a comunicat substanța convorbirilor, dar se pare că nu a fost o vizită ocazională, decât prin caracterul ei exterior.

Vizita poate fi conectată cu situația actuală din Rusia Sovietică, unde Biserica ortodoxă rusă își caută supape de respirație și forme noi de existență.

După 70 de ani de dominație comunistă, sentimentele și spiritul religios al Rușilor nu au putut să fie înlocuit cu dragostea fața de marxism. Manifestările religioase, care au fost permise după revoluția din 1917, au fost dirijate și controlate de partidul comunist.

Sufletul credincios și profund religios al poporului rus nu a putut fi schimbat de presiunea ateismului marxist. In forme și manifestări variate, poporul rus și-a exprimat, în toată perioada dominației bolșevice, din 1917 până astăzi, credinciosia și religiozitatea sa, chiar în epocile de mari riscuri. (O soluție similară cu aceea din România comunistă).

Odată cu spiritul de reforme pe care l-a inițiat Gorbaciov, în societatea sovietică, s'au dezlănțuit tendințe, forțe și solicitări care păreau imposibile în cadrul bolsevismului, până la Gorbaciov.

Prin reformele propuse, partidul comunist sovietic intenționează să rezolve crizele succesive, care au frământat bolșevismul dela începuturile sale, și au expus acest bolșevism tuturor formelor de ridiculizare. Reformele lui Gorbaciov nu numai că nu vor fi în stare să rezolve criza (sau crizele) care domină Rusia Sovietică, dar, aceste reforme vor intensifica criza societății sovietice. Criza sovietică este fundamentală și totală. A cuprins toate segmentele de viață umană, și a mers până în profunzimile ultime ale vieții sociale și individuale, cu convulsiuni și contradicții permanente și ireductibile la încercări de reforme.

Dar, acesta este un alt aspect al problemei sovietice. Azi, dorim să ne menținem în planul religios.

Prin marxism, Rusia creștină, ortodoxă, a fost grav rănită și viața ei destrămată, batjocorită și scoasă din condițiile normale de existență. Bolșevicii din Soviete au tratat poporul creștin al Rușilor întocmai cum au fost tratați studenții români dela închisoarea Pitești. Au fost scoși din condițiile demnității umane și reduși la roboți vegetativi, fără personalitate morală și judecată logică.

(Dezinformatorii de meserie -trimiși ai guvernului comunist din București în lumea liberă- au lansat svonul că ei, vor da în judecată pe un fost student, care a trecut prin Pitești, și a fost supus tuturor torturilor, pentru a deveni din om, neom. Acest student de altă dată, ieșit din temnițele comuniste se găsește pe baricadele cele mai înalte ale luptei anti-comuniste; și-a revenit din fundurile întunericului unde a fost aruncat de comuniști. Si agenții comuniști ar vroi să-l scoată din luptă, prin amenințările de a-l chema în fața tribunalului. O astfel de chemare va oferi prilejul de a se discuta ''cazul Pitești'' în toată amploarea lui. Dorim să-i vedem, deci, pe matadorii dezinformării, în fața lampioanelor și a microfoanelor de televiziune, cât mai curând; altfel, vor rămâne lătrători la lună.)

In Rusia Sovietică, ca și în toate celelalte țari cu regim comunist, manifestările și sentimentele religioase au fost supuse persecuțiilor de stat și partid. Preoții, călugării, episcopii, mitropoliții și patriarhii ortodocși ai creștinismului rusesc au fost manipulați și încadrați în sistemul de activități care susțineau interesele și obiectivele comuniste -interne sau internaționale-.

După ce s'a marcat noua stare de spirit din Rusia Sovietică, în sânul reformismului promovat de Gorbaciov, Biserica ortodoxă rusă a început un dialog cu Vaticanul care a dat câteva rezultate pozitive, spre deosebire de dialogurile anterioare.

Dările de seamă din presa mondială subliniază ajutorul pe care Vaticanul îl acordă Bisericii ortodoxe din Rusia, pentru a sprijini refacerea învățământului religios și pentru a ajuta procesul de revenire la normal a întregii vieți religioase.

Asta, înseamnă că în conducerea oficială a Bisericii ortodoxe din Rusia, unii dintre prelați au revenit la curajul răspunderii.

Ne-ar place să credem că vizita Patriarhului român Teoctist se plasează în cadrul larg al ''schimbărilor'' de azi din Rusia Sovietică. In sensul că este un moment prielnic, pentru Biserica ortodoxă română să se scuture de obligațiile de servilism față de ortodoxia rusească, tocmai pentrucă ortodoxia rusească, ea însăși, astăzi, se sustrage dominației partidului comunist.

Conducerea Bisericii ortodoxe române nu mai poate continua -în spiritul reformelor de azi să se mențină pe linia ei de capitulare în fața comunismului. Acestei conduceri i se impune - pe linia morală și națională- să își asume răspunderea de revenire la adevărata ei misiune. Misiune în care există riscuri și sacrificii, dar în domeniul unei misiuni religioase totul se bazează pe ideea de sacrificiu.

Până astăzi, conducerea ortodoxiei române s'a păstrat în afară de un anumit gen de riscuri și sacrificii, dar supunerea ei față de comuniști a creat însăși riscul de a compromite ideile, sentimentele și credințele religioase ale poporului român. Conducerea ortodoxiei românești -din România- s'a depărtat de poporul român și nu și-a îndeplinit adevărata obligație -după 1944 și până astăzi.

Pentru o Biserică creștină, nu există nici o scuză, care ar putea fi invocată, atunci când capitulează, deci, nici pentru conducerea ortodoxiei românești. Există însă, azi, o atmosferă care îi îngăduie acestei conduceri a Bisericii ortodoxe române să lase altora dreptul de îndrumare religioasă, acelora care nu se tem de riscuri și sacrificii și vor avea curajul răspunderii să salveze ortodoxia românească.

Dacă Patriarhul Teoctist al României s'a dus în vizită la Sf.Părinte dela Roma, ca să-i vorbească de libertățile religioase care există în România, atunci Teoctist a ''pus vârf'' trădărilor săvârșite față de poporul român și față de ideea creștină.

Dacă Patriarhul Teoctist s'a dus la Roma, la Sf.Părinte -pentru îndrumare, sfat și ajutor crestinesc - înseamnă că este constient de situația actuală și de imperativele naționale care impun schimbări radicale în societatea românească. Ar fi normal să se fi întâmplat așa; de ce să se întâmple numai cu conducerea ortodoxiei rusești, care acum beneficiază, în procesul de descătușare de comunism, de sprijinul multiplu și substanțial al Vaticanului.

Este în ordinea firească ca, Bisericile crestine, să se ajute unele pe altele, indiferent de dominațiile lor, atunci când propovăduiesc învățătura lui Iisus Hristos, și apără autenticitatea și integritatea acestei învățături creștine.

CUVÂNTUL ROMÂNESC

THE ROMANIAN VOICE

ISSN 0706-8366

Redacția și administrația:

P.O. BOX 4217
STATION D.
HAMILTON, ONTARIO
L8V 4L6
CANADA
TELEPHONE:
(416) 387-1832

NOTE ȘI COMENTARII

ÎNTOARCEREA ACASĂ, STIL RUSESC

Inchipuindu-și că ''Perestroica'' și ''Glasnostul'', preconizate de Gorbaciov, au deschis o nouă atmosferă între Est și Vest, dl. Alexander Amerisov, redactorul revistei ''Soviet-American Review'' din Chicago, după 13 ani de exil, s'a întors acasă în Matușca Rusie, unde o mamă bolnavă îi ducea dorul. Plănuita vizită, descrisă în ziarul american ''New York Times'' și reluată de către revista de circulație universală ''Rider's Digest'', este dovada irefutabilă că în Rusia nu s'a schimbat nimic, totul fiind praf aruncat în ochii naivilor vestici pentru adormirea conștiinței și luptei anticomuniste de care Gorbaciov, mai ales acum are mare nevoie, țara găsindu-se într'o debandadă economică de nedescris și având nevoie de ajutorul financiar al capitaliștilor pe care Nichita Hrusciov se pregătise să-i îngroape.

Experiența d-lui Amerisov - tristă și amară - este demnă de remarcat. Să-i dăm deci cuvântul:

''La sosirea în țara mea de baștină am fost primit cu două ore cercetare la postul de graniță Chop, de unde la vârsta de 20 de ani am fost exilat ca disident. ''Situația într'adevăr s'a schimbat aici'' îmi spune un funcționar dela vamă, în timp ce-mi scotea din geamantan câteva cărți și le dădu unui ofițer din KGB. Cărțile se ''rețineau'' dar îmi vor fi înapoiate când voi părăsi țară''.

''Am fost apoi luat într'un automobil oficial și dus la Uzhgorod, satul din Ucraina, unde locuia o mătușă a mea și unde mama bolnavă călătorise 700 de mile să mă întâlnească.''

''Cu 13 ani mai înainte, apartamentul mătușii mele fusese unul ce putea fi dat exemplu de construcție sovietică. Acum era trist și amărît: inscripții pe pereți, fără balustradă la scările gata de prăbușire și fără lumină electrică''...

După ce descrie întâlnirea cu mama sa, autorul se întreabă: ''S'a schimbat Uniunea Sovietică oare atât de mult permițându-mi întoarcerea acasă ca un om liber''? și continuă: ''Când am părăsit, în 1974, țara mea a fost o țară de sclavi care trăiau cu o teamă animalică de KGB. Cel mai mic gest de libertate fusese suprimat nemilos''....

Acuma: ''Populația se întrecea să apară drept disidentă. ''Fasciști'', ''despoți'', ''setoși de sânge'' - acestea erau epitelele pentru descriere a regimului sovietic chiar de către cei ce nu aveau nimic comun cu politica. Până și fostul meu profesor de istorie care apăra totdeauna sistemul în clasă în discuție cu mine, m'a căutat la o întrunire cu colegii de școală și mi-a spus rușinat: toți am fost greșiți atunci''...

Face însă cunoștință cu adevărata față a Rusiei noi, constatând dureroasa realitate: ''Nu puteam să călătoresc între două orase fără a avea o viză adițională. Trebuia să fiu îndărăt în hotel înainte de miezul nopții. Poliția mă păzea de după colț când părăseam locuința vreunui disident. Când vizitam vreun prieten, îndată KGB-ul se oprea să-l întrebe ce am discutat... Ca să pot citi o carte în biblioteca publică, mi se cerea o autorizație specială''...

Cu două săptămâni înainte ca viza să-i expire, este chemat la poliție unde-i întrebat dacă ar vrea să rămână permanent în Rusia, unde-și poate continua publicarea revistei dela Chicago, răspunde: ''Nu! mulțumesc, nu de data aceasta''. Peste o săptămână este chemat din nou, răspunsul la aceeași întrebare fiind negativ, e întrebat: Cine-i sunt prietenii, unde-și petrece serile și cu cine s'a întâlnit în Moscova? Răspunzând că asta nu-i privește pe ei, este acuzat deodată că: și-a bătut joc de țară în convorbirile private cu cei cu care s'a întâlnit și că din ordinul Ministerului Afacerilor Interne este deportat. ''Autoritățile mi-au dat 36 de ore în care timp să părăsesc țara'', spune dânsul.

Ajuns la punctul de frontieră Chop, este din nou cercetat timp de peste două ore.

Intrebând vameșul: ''Unde-mi sunt cărțile reținute'' ce i-au fost promise că le va primi îndărăt la întoarcere, peste o jumătate de oră primește răspunsul: ''AU FOST ARSE!''...

Astfel se încheie odiseea unei întoarceri acasă în Matușca Rusie, tip rusesc.

Ce s'a schimbat deci?...

Cu ''Perestroica'' și cu ''Glasnost''-ul de manieră Gorbaciov, Rusia rămâne același ''GULAG''...

Nicolae NOVAC